

מפתחות ח"א – ח"ו

האם לדעת האר"י ז"ל צריך לעשות קשר אחר כל חוליא בציצית כדעת הרמב"ם. ח"ו ס"ב.

אורח חיים

דיני השכמת הבוקר

מה הם הגדרים של מ"ע לילך בדרכי ה'. ח"ו ס"א.

בענין "כל שאוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם" (נדה יג.) ח"ד ס"ב.

דיני נט"י ואשר יצר

האם לדעת מרן יש לברך ענ"י קודם נט"י בשחרית. ח"ד ס"ג.

הקם האמצע הלילה, או אחר עלות השחר (כגון לבית הכסא), ורוצה לחזור לישן, מתי יברך ברכת ענט"י לדעת מרן, מיד או רק בקומו מהשינה השניה. ועוד שאלה, מי שנטל ידיו כדין ולא בירך כי היה צריך לנקביו והיה גופו משוקע, מתי יברך, הרי כבר עבר גם הניגוב. ח"ה ס"א.

האם אדם ששכח לברך בבוקר לפני שחרית על נטילת ידיים ונזכר קודם תפילת מוסף, האם יכול לברך. ח"ה ס"ב.

האם יש להסביר שיטת רבינו מאיר ודע', שסברו שאין לברך אשר יצר אם לא שפסף. ח"ה ס"ג.

דיני טלית

האם לכתחילה צריך להתכוין לצאת ידי חובתו בלבישת טלית או בהנחת תפילין או בק"ש. ח"א ס"א.

האם צריך לומר בתליית הציצית שהוא עושה כן לשם מצות ציצית. ח"א ס"ב.

האם השיעור של טלית, שהוא ראשו ורובו של קטן, כולל הראש ברובו, או לא. ח"א ס"ג.

האם מותר להפסיק לענות קדיש בשעת עטיפת הטלית קודם הורדת הטלית על גופו. ח"א ס"ד.

האם מותר להפסיק לענות קדיש בשעת עטיפת הטלית קודם הורדת הטלית על גופו. והוא הערה על מה שכתבת בח"א ס"ד. ח"ב ס"ב.

האם צריך או ראוי להטיל בזה"ז בציצית את התכלת שגילו בדורנו (ארגמון קהה קוצים). אם כן, כיצד יש להכריע במחלוקת לגבי מספר חוטי התכלת (חצי, אחד, או שניים) וכן לגבי צורת הקשירה (האם יש שיטות שהם מועילות אליבא דכו"ע או שכל שיטה סוברת שמי שעושה באופן אחר לא יצא י"ח). ח"ד ס"ד.

האם יש לקיים מצוות תכלת בזמן הזה. והן הערות על מ"ש הרה"ג **עקיבא אליסף** שליט"א, והרה"ג **אליהו שער** שליט"א. ח"ה ס"ד.

דיני תפילין

האם מי שהכין את עצמו להניח תפילין והתפילין בידו, צריך להמתין עד עניית הקדיש כשהוא שומע שהחזן מתפלל בפ' רבי ישמעאל, או אם אמרינן כיון שכבר הוא עוסק בתפילין אין לא לעכב המצוה ואין לחוש אם הוא שומע הקדיש ואינו יכול לענות משום הפסק כשהוא מניח תפילין. ח"ב ס"א.

האם אמרינן תעשה ולא מן העשוי במצות תפילין, ובפרט אם מותר ליתן הרצועה בתוך המעברתא קודם תפירת הבית, כשכבר יש קשר ברצועה. ח"ג ס"א.

האם מי שיוצא לדרך והניח תפילין בהשכמה קודם עלות השחר יכול לברך עליהן כשיגיע זמנן ביום. ח"ג ס"ב.

האם יש חשש חציצה בתפילין של ראש במי שהשחיר שערותיו. ח"ד ס"ה.

האם כל השיער ארוך חציצה בתפילין, או דוקא אותו חלק השיער שאינו קרוב לשורש. ח"ו ס"ה.

האם יש להניח תפילין בחול המועד או לא. ח"ד ס"ו.

האם יש לפרש שיטת הג' רבינו פרץ ומרן שיש להניח תפילין בחלק התחתון של העצם שבין הכתף למרפק, שהלא אין מקום זה ממש כנגד הלב. ומהו מקום הנחת תפילין של ראש. (ויש כמה מכתבים בין השואל והמחבר.) ח"ה ס"ה.

האם יש לפרש דעת רבינו יונה אם חיוב מצות תפילין כל היום. ח"ה ס"ו.

האם מותר לגרור רצועות התפילין בארץ. ח"ו ס"ג.

האם יש עצה אחרת לצאת י"ח דעת הרמב"ם והרא"ש בפרשה סתומה בתפילין. ח"ו ס"ד.

דיני ברכות השחר וברכת התורה

אנו משתדלים להבין שיטת הגר"א בהלכה, אין אנו מצליחים להשכיל מדוע דוקא מי שמחייב ברכת התורה לפני הרהור בדברי תורה ואף יכול להיענש על הרהור ללא ברכה, מדוע לדחות את ברכת התורה עד אחרי מספר ברכות, ולא מידיית אחר נקיות ידיים לברך ברכות התורה בראש ובראשונה, שהרי כל רגע וכל פסע מתעוררת מחבות קודש בתוככי יהודי שלם. ח"ד ס"ז.

האם מי שישן שינת קבע ביום והתעורר אחר השקיעה בבה"ש, צריך לחזור לומר ברכת התורה או לא. והן הערות על מ"ש הרה"ג דביר אזוראי שליט"א בענין זה. ח"ה ס"ז.

האם לדעת הרמב"ם יש לברך ברכת התורה כשהוא לומד דיני דרבנן, כגון דיני עירוב וכדומה. ח"ה ס"ח.

א) **הטעם** שאין עדות המזרח מברכים ברכת התורה לפני ברכת השחר.

ב) הטעם שיש פז' תיבות בברוך שאמר.

ג) האם מותר לספרדים לענות קדיש בין גאולה לתפילה בשבת.

ד) האם יש רמז שאין לאשה לשתות יין הבדלה.

והם הערות על הספר תפילת יעקב לרה"ג יעקב חזן שליט"א. ח"ו ס"יג.

נסתפקנו בדין אדם שדורש לציבור ורוצה להזכיר בדבריו מן תורה שבכתב האם יוכל להזכיר חצי פסוק או שמא שייך כאן הדין "שכל פסוקא דלא פסקיה מרע"ה אנן לא פסקינן ליה". וכן גבי "תורה שבכתב אי אתה רשאי לאומרה ע"פ". כיצד ינהג. ח"ז ס"ו.

דיני ש"ץ

האם מותר ללבוש חולצה בשרוולים קצרים ולשמש כשליח צבור. ח"א ס"ה.

האם יותר טוב לש"ץ להפסיק להניח טלית בין פסוקי דזמרה לישתבח או בין ישתבח ליוצר. ח"א ס"ו.

האם לדעת מרן הצבור יכולים למחול על כבודם. ח"ב ס"ג.

האם יש להסביר דעת הרא"ש לגבי איזה עדיף, רב לקהל או ש"צ. ח"ד ס"ט.

דיני קדיש

האם מי שאומר קדיש בצבור צריך לכוין להוציא הצבור ידי חובתן. ח"ד ס"י.

האם מי שלומד תורה צריך לענות קדיש וקדושה. ואם יש חילוק אם הוא כבר שמע הקדיש והקדושה, או אם הוא בחדר אחר. ח"ה ס"י.

דיני ב"ש ופסוקי דזמרה

האם יש לבאר הטעם שיש בברוך שאמר פז' תיבות. ח"ה ס"ט.

האם מותר לענות ברוך הוא וברוך שמו בפסוקי דזמרה. ח"ו ס"ז.

דיני ק"ש וברכותיה

האם יש לבאר דעת מרן לגבי אם צריך להפסיק מאכילה לק"ש. ח"ב ס"ז.

האם יש לפרש דעת הב"י בשני תירוצים בס"נט לגבי פנה לבו לדבר אחר באמצע הברכה כשהוא שומע ברכות ק"ש מהש"ץ. ח"ה ס"יג.

האם מותר לומר קדושה של יוצר בלי ניגון אם הוא במנין אלא שהוא מתפלל במקום אחר מהש"ץ. ח"א ס"ז.

האם מותר לומר הקדושה של יוצר בלי ניגון אם הוא במנין אלא שהוא מתפלל במקום אחר מהש"ץ. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"ז. ח"ה ס"יא.

האם מי ששמע את הקדיש באמצע ק"ש וברכותיה, יכול לענות כל כ"ח תיבות עד "דאמרינן בעלמא" או לא. ח"א ס"ח.

האם יש לענות כל כח' תיבות של קדיש עד דאמרינן בעלמא בברכות של ק"ש ודעת מרן בזה. והוא השגה על מה שכתבתי בח"א ס"ח. מחכמי ישיבת חזון עובדיה בירושלים, הובא דבריהם בספר קול תורה, אלול תשס"ג קובץ ד. דף ב. ע"ש. ח"ב ס"ד.

האם יש לענות כל כח' תיבות של קדיש עד דאמרינן בעלמא בברכות של ק"ש ודעת מרן בזה. והוא השגה על מה שכתבתי בח"א ס"ח. מפירוש **מגן האלף** על הספר חסד לאלפים. **ח"ב ס"ה**.

האם יש ליישב שיטת הכנה"ג שסבר שמותר לומר 'וזאת התורה' בהקמת ספר תורה, אף אם הוא בתוך ק"ש וברכותיה. **ח"א ס"ט**.

האם מותר לקרות ק"ש כנגד כלי של מי רגלים שהיה ברשותו חוץ מארבע אמות, ע"י עטיפת גופו בטלית. **ח"א ס"י**.

מהו הטעם שהכונס בתולה פטור מק"ש משא"כ הכונס אלמנה. **ח"ד ס"ב**.

האם יש איסור בל תוסיף במי שקרא ק"ש שתי פעמים ביום, ובשתיהם כיון לצאת חובת המצוה. **ח"ד ס"ד**.

איך לנהוג לדעת הב"י כדי לקיים התיקון של רמ"ח תיבות בק"ש, כשהוא כבר התפלל ערבית בצבור קודם הלילה. **ח"ד ס"טו**.

האם יש לבאר שיטת התוספות שסברו "שבשום פעם אין אנו מכוונים היטב" בק"ש. **ח"ד ס"יג**.

האם מי שכיון לקיים מצוות דרבנן, צריך לכוין ג"כ לקיים מצות עשה של "על פי התורה אשר יורוך". **ח"ד ס"יא**.

דיני ערוה וצואה

האם יש לבאר מהו ההפרש בין עיניו רואות הערוה דלא מהני כיסוי המים כמו ערוה בעששית, ובין גלוי ערוה דמהני כיסוי המים. **ח"ה ס"ד**.

במי ששמע קידוש או הבדלה (ונתכיון לצאת י"ח) מפי מברך שהיה כנגד ערוה, או במקום צואה, באופן שהמקדש ודאי לא יצא י"ח, האם בכל זאת השומע ממנו כן יצא י"ח, כשהשומע לא ראה ערוה ולא היה במקומו צואה. **ח"ה ס"טז**.

האם מותר לנשים רווקות ללכת ד' אמות או לברך בגילוי הראש. **ח"ו ס"יב**.

איך להבין מנהג העולם שלא להזהר מלומר דברים שבקדושה נגד ילדים קטנים וכו' ובפרט כשנכנסים לבתי הספר רואים שבדרך כלל בתי כסאות שלהם לא נקיים כלל.

אולי יש להסתפק שיש משהו מצואה הדבוק לבגד מבחוץ ואע"פ שלא רואים ולא מרגישים ריח בודאי שראוי להסתפק. והמורה המתפלל בכיתה מאיפה יודע שכל הידיים של הילדים נקיות. **ח"ו ס"ח**.

האם מותר לקרות ק"ש כנגד ריח רע מהנעלים והרגלים. **ח"ו ס"ט**.

האם לדעת מרן מי שצריך לנקביו ואינו יכול להעמיד עד פרסה, מותר לקרות ק"ש. **ח"ו ס"י**.

(א) **האם** אסור לדבר במקלחת ממדת חסידות.
(ב) אם רוצה להתחיל תפילתו ולפסוע ג' פסיעות, אך מאחוריו התחיל תפילתו ואם יפסע ג' פסיעות יכנס לד' אמותיו, האם יפסע או לא.
(ג) מה המקור לכך שהאבות מכסים את בנייהם בזמן ברכת כהנים עם כנפי הטלית על הבנים, והאם להמשיך כך. ואלו הערות על הספר **למדני חוקין** שחיבר הרה"ג **דניאל אלקלעי שליט"א**. **ח"ו ס"יא**.

דיני תפילה

האם יש לקיים דעת המהרי"ל לגבי תפלה במנין, ומהו החיוב על היחיד להתפלל עם המנין. **ח"א ס"יא**.

האם יש לפרש מה היא כוונת מרן כשהוא כתב "יש מי שאומר". והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"יא. אות ח. לגבי החיוב להתפלל במנין. **ח"ב ס"ח**.

האם יש לקיים המנהג בכמה מקומות להתפלל בקהל העמידה קודם הנץ החמה לכתחילה, אם הוא אחר הזמן שאדם יכול להכיר חבריו מד' אמות. **ח"ה ס"טז**.

מה עדיף, סמיכות גאולה לתפילה או להתפלל בעמידה ולא בישיבה. **ח"ה ס"יז**.

האם לדעת הרי"ף והרמב"ם יש לחזור אחר מים לנט"י קודם תפילה, אף אם ע"י זה יעבור זמן התפילה. ודעת מרן בזה. **ח"ה ס"יח**.

האם מי שהתפלל בבית הכנסת שהנשים הן נפרדות מן האנשים אלא שאין שם מחיצה ביניהם, צריך לחזור או לא. **ח"ה ס"יט**.

האם יש לפרש דברי הרמב"ם לפי שיטת הב"ח שסבר שמי שאוחז ס"ת או תפילין בידו בשעת העמידה צריך לחזור להתפלל. **ח"ה ס"כ**.

אדם התחיל בתפילת הלחש ברכת בונה ירושלים, ובחתימה סיים ברוך אתה ה' מצמיח קרן ישועה, האם יצא י"ח אחת מהן. **ח"ו ס"טו.**

האם מי שאינו מתכוין כראוי בקצת ברכות בעמידה אחר האבות, יכול לחזור לומר אותן ברכות במחשבתו בלבד. **ח"ו ס"טז.**

האם אשה שהתפללה העמידה ושכחה לומר יעלה ויבא בשחרית או במנחה של ר"ח צריכה לחזור או לא. **ח"א ס"טו.**

האם אשה ששכח לומר יעלה ויבא בעמידה של ראש חודש צריך לחזור או לא. והוא השגה על מה שכתבתי בח"א ס"טו. מחכמי ישיבת **חזון עובדיה** בספר קול תורה תשרי תשס"ד. קובץ ה. דף ב. **ח"ב ס"ט.**

האם הש"צ ששכח לומר יעלה ויבא בשחרת של ר"ח, ונזכר אחר התפלה, צריך לחזור אם יש רק מנין בצמצום בבית הכנסת והוא לא התפלל העמידה בלחש אלא התחיל בקול רם. **ח"ג ס"ד.**

איך צריך לנהוג במנין מצומצם שבטעות התחילו חזרת הש"ץ כשהיו רק תשעה בבית הכנסת, והעשירי יצא לעשות צרכיו וחזר אחרי הקדושה. **ח"ה ס"יב.**

האם ניתן להצביע על מקור שמוביל לפסיקה מה לעשות לגבי מנין שהתקבץ ולאחר מכן פרש א' ונותרו ט', האם הציבור יאמר י"ג מידות וקדיש, או שמא ידלגנו על חלק זה של התחנון. **ח"ד ס"ח.**

האם מי שלא כיון באבות עדיין י"ח של תפלה. **ח"ד ס"טז.**

האם נכון לאדם שלא לכוין על על הנאת בני אדם כשהוא מתפלל. **ח"ד ס"יז.**

חז"ל קבעו שאין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, א"כ איך הנשים מתפללות בבית ולא בבית הכנסת. **ח"ד ס"יח.**

האם מותר להסיר טלית קטן פסולה בתוך העמידה. **ח"ד ס"יט.**

האם יש לבאר סברת מרן במה שהוא פירש לדעת הרמב"ם לגבי כריעת הש"ץ במודים. **ח"ה ס"כז.**

האם יש לפרש דעת הפני משה לגבי אחיזת מטבעות בשעת העמידה. **ח"ה ס"כא.**

האם כוונת הרמב"ם לומר שהכריעה בעמידה היא על ברכים. **ח"ה ס"כב.**

האם אשכנזי שדלג "כי אתה הוא מלך אדון לכל השלום" כשהוא אמר שלום רב במנחה או ערבית בתפלת העמידה, י"ח. **ח"ה ס"כג.**

האם מי שמסופק אם אמר יעלה ויבא צריך לחזור או לא. **ח"ה ס"כד.**

האשה הנוהגת להתפלל פעם אחת ביום בלבד, ולא התפללה באונס לא שחרית ולא מנחה, מה דינה לענין תשלומין. **ח"ה ס"כה.**

מי שהוא באמצע עמידה בשומע תפלה, ושמע קדיש או קדושה, האם יענה או לא. **ח"ה ס"כו.**

האם יש איסור לישב בתוך ד' אמות של מתפלל, מלאחריו. **ח"א ס"יב.**

מאיזה טעם כתב מרן שמי שמתפלל ביושב צריך לחזור להתפלל בעמידה. **ח"ו ס"יח.**

האם תפילה בצבור עדיפה מעניית קדיש או לא. **ח"ו ס"יט.**

האם מי שמתפלל בצבור, וחכך בראשו באמת ויציב, צריך לצאת מבית הכנסת כדי לרחוץ ידיו במים קודם העמידה אף אם ע"י כן הוא אינו יכול להתחיל העמידה עם הצבור, או לא. **ח"ג ס"ג.**

האם מותר לפסוע ג' פסיעות כשגמר העמידה, אם יש אחר שמתפלל אחריו בתוך ד' אמות. **ח"א ס"יג.**

האם לדעת רש"י והמאירי מותר לפסוע ג' פסיעות אחר תפילת העמידה כשיש אדם אחר שמתפלל לאחריו בתוך ד' אמות. **ח"ו ס"יז.**

האם מותר למי שמתפלל בעל פה בר"ח ושכח איך לומר יעלה ויבא, להפסיק בהליכה כדי ליטול סדור כדי להתפלל כהוגן. **ח"א ס"יד.**

דיני וקדשתו

מאיזה טעם אמרינן שיש לכבד את הכהן אף בדברים שאינם של קדושה. **ח"ו ס"כב**.

דיני תחנון

מאיזה טעם בוידוי של "אנא" שבכל יום אחר העמידה, לא אמרינן חרטה ולא קבלה לעתיד. **ח"ה ס"כט**.

דיני ס"ת

האם יש לבאר המקור של הגבהת התורה ומראה פני הכתיבה בספר תורה לקהל. **ח"ג ס"ו**.

האם מי שעלה לתורה וטעה והתחיל ברכת 'אשר בחר בנו' ולא אמר ברכו, צריך לחזור לומר ברכו או לא. **ח"א ס"טז**.

האם יש לקיים המנהג בכמה קהילות שאחר קריאת התורה האיש יושב על הבימה והספר תורה בידיו, והאיש הקורא ההפטר עומד ואחריו לספר תורה. **ח"א ס"יז**.

האם הוא דבר נכון מה שאנשי הקהל שהיו אנוסים ולא יכולו לקרות הפרשה בשבת, קראו אותה ביום שני אחר השבת כיון שבאותו שבוע הוא יום חג למדינתם ואין העם הולכים למלאכתם באותו יום, ויש להם שהות לקרות כל הפרשה וכך היו רצונם, או אם הם צריכים לחזור לקרות אותה פרשה בשבת הבאה יחד עם הפרשה השייכה לאותה שבת. **ח"ב ס"יא**.

האם יש לאחוז ס"ת ביד שמאל כנגד לבו. **ח"ה ס"ל**.

כשמוציאים שני ספרי תורה, האם חייב להניח ס"ת הראשון שקוראים בו תחילה על הבימה בצד שמאל, והס"ת השני מימין כדי שיפנה משמאל לימין. **ח"ו ס"כג**.

האם יש ליישב דעת רבינו גרשום בר שלמה ז"ל בדין ברכת ספר תורה בהראו לו פרשה אחרת ממה שצריך לקרות. **ח"ו ס"כד**.

דיני בית הכנסת

האם מותר לאדם לנשק חבירו בבית הכנסת בתורת כבוד ואהבה ושאלת שלום. **ח"ב ס"י**.

האם מותר להלוות בבית הכנסת. **ח"ד ס"כא**.

מהו גדר ה"מזיד" שביטל תפילה שאינו יכול להתפלל תשלומין, האם אדם שוויתר על תפילה מחמת לימודי חול או מבחן באוניברסיטה נחשב מזיד או שוגג. **ח"ה ס"כח**.

(א) **מה** הטעם שמבקשים אד' שפתי תפתח, וזה רק ע"י הקב"ה, משא"כ ופי יגיד תהלתך שזה מהאדם.

(ב) **מה** השייכות בין שמחה והתבטלות בתפילה.

(ג) **למה** כתוב בברכה ראשונה "לבני בניהם" ולא רק "לבניהם".

(ד) **מה** הפירוש של "למען שמו".

(ה) **מה** המקור לסדר ברכות אמצעיות בעמידה. **ח"ו ס"יד**.

(א) **האם** יש לבאר דעת הגר"א בצבור שטעו ביום מעונן וספרו ספירת העומר קודם חשיכה.

(ב) **האם** הש"צ מותר לפסוע ג' פסיעות לאחריו כשהוא גמר תפילתו בלחש, אם יש שם מי שמתפלל לאחריו.

(ג) **האם** טרחא דצבורא איסור תורה או דרבנן

(ד) **האם** יש לחזור לאחריו עד מיל כדי להתפלל במנין אם אין שם מלון ללון.

(ה) **האם** מטריחין שומרי גנין לילך עד ד' מיל למים כדי ליטול ידיהם. ואם מטריחין לאשה ערומה לחפש אחר בגדיה כדי לברך על הפרשת חלה.

והם הערות על ספר **טורח צבור** לרה"ג **יצחק רודריג** שליט"א, והרה"ג **אליעזר אפרסמון** שליט"א. **ח"ד ס"א**.

דיני תפילה לדרך

בדבר אברכים היוצאים כל בוקר מהיישוב בית אל לכיוון ירושלים, ולאחר ששוהים כמה שעות בעסק התורה בישיבה שבים לעת ערב לביתם, בדבר תפילת הדרך להם שנית. דהנה בהנחה שיש לברך על נסיעה זו תפילת הדרך, נסתפקתי אי מה שחוזרים בערב חשיב יום אחר וצריכים לברך שוב פעם על נסיעתם תפילת הדרך, או דילמא סמכינן על מה שמברכים בבוקר "ותחזירנו לשלום", ומכוונים בזה על חזירתם בערב אפי' שהוא יום אחר, דהקדימו תפילה על הנסיעה הזו ומה איכפת לן שהוא יום אחר. **ח"ו ס"כ**.

דיני ברכת כהנים

האם מותר לכהן לשתות ולאכול קודם ברכת כהנים. **ח"ג ס"ה**.

סימן כא

שאלה: האם צריך כלי לנטילת ידים בברכת כהנים. **ח"ו ס"כא**.

האם מותר להחזיר הלוואה, לפרוע בבית המדרש ובית הכנסת. **ח"ד ס"כב.**

האם מותר להשאיר חפץ לחבר בתא או על השולחן בבית הכנסת, כדי שיקח אותו אח"כ, או שיש בזה "שימוש חול" בבית הכנסת ואסור. **ח"ד ס"כג.**

האם מותר להטעין פלאפון בבית הכנסת. ואם מותר לאדם שעשה קניות, להשאיר אותם בבית הכנסת ולהמשיך בקניות, ולחזור אחר כך לקחת אותם. ואם מותר לעביר לחברו בתא שלו, או מדף, בבית הכנסת דבר של חול, לצורך חול. **ח"ה ס"לא.**

האם ספריה שלומדים שם תורה וגם לפעמים דברי חול נחשבת כבית המדרש. **ח"ו ס"כה.**

הסתפקתי איזה דין יש ל"בית הוראה", האם כבית כנסת ובית מדרש, ונפק"מ אם מותר לעשות קפנדריא דרך בית הוראה, או אם מותר לנשק בנו בבית הוראה, או שאסור כדין בית כנסת, (עיין רמ"א א"ח סימן צ"ח סעיף א'). **ח"ו ס"כו.**

האם מותר לעשות קפנדריא בבית הכנסת מעזרת הנשים שהיא ג"כ בית המדרש. **ח"ו ס"כז.**

האם יש להתיר לדבר שיחת חולין בבית המדרש. **ח"ו ס"כח.**

(א) **האם** מותר להטעין פלאפון בבית הכנסת.
(ב) האם מותר לדבק ולהסיר מגנטים על המקרר בשבת.
(ג) מהו הגדר של תערובת לעניין בורר בשבת.
(ד) האם יש איסור לצחצח שיניים בשבת אם יש חשש של הוצאת דם.
(ה) האם דעת הבה"ג שמצוות ספירת העומר היא מצוה אריכתא בכל ימי העומר.
וכל אלו הערות על שו"ת מהרה"ג **אברהם דרעי** שליט"א. **ח"ה ס"לב.**

דיני נט"י לסעודה

האם מי ששכח לברך ענ"י קודם נגיבת ידיו יכול לטנף ידיו ולרחוץ ידיו עוד פעם כדי לברך קודם ניגוב. **ח"ד ס"כד.**

האם תיכף לנטילה ברכה, הוא במים ראשונים או אחרונים, ואם האיסור הוא דיבור או אכילה. והם הערות על מ"ש הרה"ג **מאור צוברי** שליט"א. **ח"ה ס"לג.**

דיני ברכת המזון

האם לדעת מרן מותר לכוין לכתחילה בברכת המוציא לגמור סעודתו במקום אחר חוץ לבית. **ח"ה ס"לד.**

האם מותר לברך אשר יצר בין מים אחרונים וברכת המזון. **ח"ד ס"כו.**

האם מי ששכח לומר יעלה ויבא בברכת המזון ביו"ט צריך לחזור או לא. **ח"ב ס"יג.**

האם מותר לדלג "הרחמן" בברכת המזון כדי לכוון היטב בעיקר ברכת המזון. **ח"ד ס"כח.**

האם מי שהפסיק בברכת המזון בין ברכה ראשונה לשניה, יכול להמשיך ולברך ברכה שניה ולגמור ברכת המזון, או אם הוא צריך לחזור לראש. **ח"ה ס"לז.**

(א) **הרמב"ם** פסק כב"ה שמי שלא בירך ברכת המזון במקומו ויצא משם, "אם היה מזיד חוזר למקומו ומברך. ואם בירך במקום שנזכר יצא ידי חובתו." א"כ מאיזה טעם מצינו בברכות נג: "וחד עביד במזיד כב"ה ואכליה אריא".
(ב) איך פסק מרן בדין זה בס"קפד. א. שהוא הביא שם דעת הרמב"ם וגם דעת רבינו יונה והרא"ש שחולקים עליו.
(ג) איך כתב מרן בס"קפד. ב. דעת רבינו פרץ "שאם יש לו פת עוד יאכל במקום השני מעט ויברך", שזה נראה שלא כדעת הרמב"ם שפסק כרב ששת. **ח"ה ס"לח.**

האם מותר לעבור על פת כשהיא עדיין ראויה לאכילה, וכשהיא מונחת באשפה, ובשקית וכדומה והפת אינה נמאסת. **ח"ג ס"ט.**

האם מי שמכבד ביתו מפירורי לחם כל מה שאפשר, עדיין צריך לחוש ל"קשה לעניות" אם נשאר שם פירורים דקים. **ח"ה ס"לה.**

דיני זימון

האם יש מצוה לחזור אחר שלושה לקיים מצוות זימון, או אם זה דבר רשות. **ח"א ס"יח.**

האם הנזיר יכול לברך ברכת המזון על כוס זימון, ואיש אחר שותה את היין. **ח"א ס"יט.**

האם מי שאכל מזונות או ירק מותר להצטרף לזימון עם שנים שאכלו פת. **ח"ג ס"יא.**

האם יש לעבור על ספק איסור דרבנן כדי לקיים ספק מצוה מן התורה, וביאור דברי הפר"מ בס"קצד ס"ק ג. ח"ו ס"כט.

דיני ברכות

האם מותר להפסיק לכתחילה בין הברכה ובין הדבר שמברכין עליו בדבר שהוא מענין של אותו דבר. ח"א ס"כ.

האם לדעת מרן מותר להפסיק לכתחילה בין הברכה ובין הדבר שמברכין עליו, כשהוא מענין של אותו דבר. ח"ג ס"ז.

האם לדעת מרן מותר להפסיק לכתחילה בין הברכה ובין הדבר שמברכין עליו, כשהוא מענין של אותו דבר. ח"ד ס"כה.

האם מותר להפסיק בין הברכה ובין המצוה שהוא מברך עליה, כשההפסק הוא רק משום ספק צורכי המצוה. ח"ד ס"כו.

האם הפסק בין הברכה ובין מה שהוא מברך עליו אסור מטעם היסח הדעת או משום שיש ניתוק וחילוק בין הברכה לאכילה וכיוצא. ונ"מ אם הוא חושב בטעות שמותר להפסיק, שי"ל שעדיין אין זה היסח הדעת. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ד ס"כו. ע"ש. ח"ו ס"לט.

האם לדעת מרן מותר להפסיק לכתחילה מיד אחר הברכה, בענין מה שהוא מברך עליו. ח"ו ס"לח.

בדין שומע כעונה, האם השומע חייב להקשיב ולהאזין היטב לכל תיבות העונה, או אם אמרינן שאף אם אינו שם ליבו להאזין ולקשיב, מ"מ כיון שבפועל הוא שומע באזניו, הוא יצא י"ח. ח"ד ס"כ.

האם בדיעבד יצא בברכת חבירו אם ענה ברוך הוא וברוך שמו. ח"ב ס"יב.

לגבי ברכת הטוב והמטיב בידן. (א) איך קובעים מה הוא יין טוב ומה הוא יין רע.

(ב) אם כלה היין הראשון אם עדיין יש לברך הטוב והמטיב על היין השני.

(ג) האם בעיני שני מינים של יין כדי לברך הטוב והמטיב על האחרון.

(ד) האם עדיין אמרינן חביב קודם אם החביב הוא בבית אלא הוא אינו לפניו על השולחן.

(ה) מהו הפירוש בשיטת המרדכי שסבר שאין לברך הטוב והמטיב אלא אם היין שלו. ח"ה ס"לו.

האם הזכרת מעין המאורע בברכת המזון מן התורה או מדרבנן, והוא ישוב למ"ש בחוקת הפסח בזה. ח"ג ס"י.

האם מי שאכל חצי זית משבעת המינים וחצי זית משאר מאכל יכול לברך בורא נפשות. ח"ב ס"טו.

האם מותר לברך מזונות על מצה בשאר ימות השנה חוץ מפסח וגם אם מותר לברך מזונות על "פיצה". ח"א ס"כא.

האם יש לתרץ קושית רעק"א בדעת מרן שכתב בס"קסח. ח. לברך בורא מ"מ על פת הבאה בכיסנין בתוך הסעודה. ח"א ס"כב.

האם ברכת המזון על קביעות פת הבאה בכיסנין מן התורה או לא. ואם יש לחזור ולברך ברכת המזון עליה אם הוא מסופק אם כבר בירך או לא. ח"א ס"כג.

האם צריך לברך ברכת המזון על קביעות סעודתו של פת הבאה בכיסנין, כשהוא אינו שובע מן הפה"ב עצמה, אלא שהוא אוכל גם כן שאר מאכלים ובצירוף זה יש שביעה. ח"א ס"כד.

האם מי שאכל פת ומברך עליה ברכת המזון, ואחר קצת זמן הוא חוזר לאכול כזית פת, וכיון שהוא כבר אכל מקודם לזה, עכשיו הוא שובע אף בכזית של פת, האם הוא חייב לברך עכשיו ברכת המזון מן התורה כיון שיש לו שביעה, או אם אמרינן שעכשיו הוא רק אכל כזית ואין להצטרף הפת שהוא כבר אכל ובירך עליה, ולכן אין חיוב מן התורה על שיעור קטן כזה. ח"א ס"כה.

האם יש לברך ברכת המזון על קביעות פת הבאה בכיסנין בזה"ז שאין דרכינו לאכול אותן בקביעות. ח"ו ס"לב.

האם יש לברך על קוגל ירושלמי ברכת המוציא או מזונות. ואם תאמר מזונות, אם קובע סעודתו עליו אם יש לברך המוציא וברכת המזון או לא. ח"ג ס"ח.

האם מותר לברך מזונות על קוגל ירושלמי שיש בו אפייה אחר בישול, אף בקביעות סעודה או לא. והוא הערה על מ"ש בח"ג ס"ח. ח"ד ס"כט.

האם יש לברך שהכל או מזונות על שוקלד שנתערב בו מחמשת מינים כשהרוב הוא השוקלד, וכוונתם בזה כדי שהשוקלד יהיה יותר פריר וראוי לכרסום, ובזה יש יותר הנאת אכילה. ח"ד ס"לא.

האם יש לברך על רפואות או על מסטיק. ח"א ס"כו.

בגדר של ברכה שאינה צריכה או לא. ואלו הערות על מה שכבר כתבתי בח"א ס"נ. ח"ה ס"מב.

האם מי שדעתו לאכול עוד, אלא שטעה ובירך ברכה אחרונה, צריך לברך ברכה ראשונה אחר כך כדי להמשיך לאכול. ח"ו ס"ל.

מתי מותר לכלול שתי ברכות בברכה אחת. ח"ו ס"מ.

ברכת ריח

האם אמרינן לגבי הריח שהנהנה בלי ברכה כאילו מעל. ח"ו ס"מא.

מהו הטעם שיש לברך על בשמים מיד כשנכנס לחנות של בשם, ולא ימתין לקחת הבשמים בידו. ח"ו ס"מב.

הטעם שלדעת הפר"מ יש ספק אם יש לברך על בשמים שעשויים להעביר זהומא וגם לריח טוב. ח"ו ס"מג.

האם מברכים על בושם סנתטי. ח"ו ס"מד.

דיני שאר ברכות

האם יש לברך גומל אם נפל למשכב פחות מג' ימים. ח"ג ס"יד.

חיוב הגומל בתאונה קלה בין משאית לרכב פרטי, האם צריך שיהיה ממש בסכנה. ח"ה ס"מג.

האם יש לברך על הקשת כשהוא רואה רק מקצתה. ח"ו ס"מה.

האם יש לברך ברכת ראייה כשהוא רואה ע"י אמצעי ראיית לילה – אמר"ל. ח"ו ס"מו.

האם יש לברך על ראיית המלך או חכם בטלוויזיה בשידור חי או סקייף. ומה הדין בשאר ברכות של ראייה. ח"ה ס"מד.

האם יש לברך ברכת חכם הרזים כשהוא רואה רק מקצת ששים רבוא שהיו שם. ח"ה ס"מה.

מהו הגדר של הברכה על חכמי ישראל, האם מספיק שהחכם מחכמי ישראל ידע כל התורה כולה, ובכה"ג יברך עליו ברוך שחלק מחכמתו ליראיו, או דלמא זה אינו מספיק אלא בעינן ג"כ שיהי' החכם מחכמי ישראל ידוע לרבים ופקיע שמייה בעולם התורה ובכה"ג יוכל לברך. ח"ו ס"מח.

האם יש לברך על מסטיק, והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"כו. ח"ב ס"יד.

האם יש לתרץ הקושיא על המ"א בדין מי שאכל חצי זית מז' מינין וחצי זית מדבר אחר. ח"א ס"כז.

האם יש ליישב שיטת מרן, ומ"ש המ"א עליו, לגבי הדין אי ברכת המזון פוטרת הברכה אחרונה על דייסא, יין ותמרים. ח"א ס"כח.

האם יש לברך על הגרענים כברכת הפרי עצמו וכדעת מרן, או לא. ח"ג ס"יב.

האם יש לקיים המנהג לברך על פרי שנתרסק לגמרי ברכת שהכל, ודלא כדעת מרן. ח"ג ס"יג.

האם יש לברך שהכל על פרי שנתרסק לגמרי. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ג ס"יג. ח"ד ס"ל.

מה יש לברך על "במבה". ח"ה ס"לט.

איזו ברכה יש לברך על סופגניות. ח"ו ס"לא.

לדעת מרן מה מברכים על ממרח הנקרא 'חמאת בוטנים'. ח"ו ס"לג.

מאזיה טעם נהגו העם לברך שהכל על שוקולד. ח"ו ס"לד.

מה צריך לברך על לימון חמוץ. ח"ו ס"לה.

האם יש לברך על שניצל שהכל, או שמא במ"מ כיון שהוא מצופה בקמח או בפירורי לחם. ח"ו ס"לו.

האם מי שנגעל מאד מהיין צריך לברך עליו. ח"ה ס"מ.

מאזיה טעם אין ברכת בנ"ר פוטרת ברכה מעין שלש, אבל ברכת שהכל פוטרת כל הברכות. ח"ו ס"לז.

האם מי שיש פרי העץ בידו, ובירך בטעות בפרה"א, ותיכף אמר בפרה"ע, עדיין צריך לברך בפה"א על פרי האדמה שהיה לפניו על השולחן. ח"ה ס"מא.

אחד כבר בירך על איזה מאכל ובשעת אכילה הוא חוזר לברך הברכה על המאכל ואוכל עוד מהמאכל, כדי להוציא י"ח את חבריו שרוצה גם כן לאכול אותו מאכל, אם זה

האם יש לבאר כוונת הב"ח בס"רלג. שכתב "יכול להתפלל ערבית אחר כלות כב' וחצי רביעית שעה". **ח"ג ס"טז.**

האם יש לבאר דעת ר"ת שאפשר לקרות ק"ש מפלג מנחה ולמעלה. **ח"ד ס"לז.**

לשיטת ה"ט"ז שלא אסרו חכמים דבר המפורש בתורה להיתר, איך אסרו לקרות ק"ש אחר חצות הלילה אף שזה עדיין זמן שכיבה. **ח"ו ס"נ.**

דיני תשמיש המטה

ראובן לפי חז"ל ראשית אוני שלא ראה יעקב קרי מימיו, והלא רק בבוקר הנה היא לאה. משמע שכל הלילה חשב שרחל היא, וא"כ ראובן הוא בן תמורה. ח"ו פגום? כיצד יתכן כדבר הזה שאבי אחד השבטים הקדושים של עם ישראל יש בו שמץ של ריעותא מעצם הוויתו. **ח"ד ס"לח.**

דיני שבת

האם יש איסור של מסייע עוברי עבירה במומר או עכו"ם. **ח"א ס"ל.**

האם מותר ליתן ספר לדפוס אם יש ישראלים שעובדים בבית הדפוס בשבת, ואם מותר לסדר חופה וקידושין למי שאינו שומרי הלכות נדה. **ח"א ס"לא.**

האם מותר להזמין לביתו לשבת מי שאינו שומר שבת, כשידוע שהוא יבוא ברכב. **ח"ה ס"מח.**

האם יש איסור מן התורה במי שמחלל שבת משום יראה. **ח"א ס"לב.**

האם יש לתרץ קושיות הטל אורות על רבינו ירוחם בענין מלאכה שאינה צריכה לגופה. **ח"א ס"לג.**

האם כח כוחו וכח שני מותר בשבת. **ח"א ס"לד.**

האם מלאכה שרגילין לעשותה ע"י גרמא אף בימי החול עדיין נחשבת גרמא בשבת או לא. **ח"א ס"לה.**

האם יש לאסור גרמא משום אשו משום חציו. **ח"א ס"לו.**

האם פתיחת ידו נחשבת מסיר מונע בשבת, וכן אם זרק כדור למעלה והוא נופל למטה שלא להצדיק לתוך אש, האם יש חיוב של הבערה כאן או אם זה גרמא. **ח"א ס"לז.**

האם מותר לברך שהחינו בעד חברו כשהמברך עצמו אינו צריך לברך. **ח"ג ס"טו.**

האם יש לברך ברוך שפטרני מעונשה של זו על הבת. הטעם שהבן עצמו אינו מברך לדעת הלבוש. ואם נענש הבן משום עוון האם. **ח"ו ס"מז.**

האם מותר לברך ברכת אילנות על אילן אחד. **ח"ב ס"טז.**

האם הורים שנוולד להם ילד הלוקה ב"תסמונת דאון" או "אוטיזם" וכדומה, יש להם לברך ברכת דיין האמת או לא. **ח"ד ס"לב.**

האם יש לברך הטוב והמטיב על הנאה שאין בה גשמיות. והוא הערה על מ"ש הרה"ג **דביר אזולאי** שליט"א בענין זה.

האם לדעת הרא"ש בדיעבד י"ח אם בירך ברוך שעשה את הים הגדול, על ים התיכון או שאר ימים גדולים. והוא הערה על מ"ש הרה"ג **דביר אזולאי** שליט"א בענין זה. **ח"ד ס"לד.**

האם יש לבאר דעת הרדב"ז שסבר דכל היכא דאיכא מחלוקת במצווה ולא בברכה, אז היכא דקי"ל דהמצווה כשרה, ברוכי נמי מברכינן ולא חיישינן לסב"ל. **ח"ד ס"לה.**

האם מותר לברך בכינוי כשיש ספק ברכה, כגון בריך רחמנא וכו'. והם הערות על מ"ש חכם אחד. **ח"ד ס"לו.**

דיני מנחה

במי שאיחר מעט לתפילת מנחה, ומגיע כשהציבור כבר התחילו עמידה לפני זמן מועט, או עומדים מיד להתחיל, האם יתעכב לומר "אשרי", או עדיף להצטרף אליהם מיד. **ח"ה ס"מו.**

דיני ערבית

האם מותר ללמוד תורה קודם תפלת ערבית. **ח"א ס"כט.**

האם מותר לאכול סעודה כשכבר הגיע זמן ערבית אם בקש מאחד שיזכירנו להתפלל. **ח"ו ס"מט.**

האם יש להתפלל ערבית בקוטב הצפוני כשהוא יום שם בחצי השנה. **ח"ב ס"יז.**

האם מותר להזיז מחוגי השעון בשבת כדי לקרב כבוי או הדלקת הנר חשמל. **ח"א ס"לח.**

האם מותר להזיז מחוגי השעון בשבת כדי לקרב כבוי הנר חשמל. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"לח. על דברי המנחת שלמה בענין זה. **ח"ב ס"כד.**

האם מותר להזיז חוגי השעון כדי לקרב הדלקת הנר חשמל בשבת. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"לח. **ח"ו ס"סב.**

האם מותר להזיז מחוגי השעון בשבת כדי לקרב פעולת החימום הבית ע"י הרדיאטור, ועוד אם מותר לפתוח הכפתור של הרדיאטור כדי שיכנסו בו מים חמים. **ח"א ס"לט.**

האם מותר להשתמש בשבת במים חמים שהוחמו בכיור חשמלי (בוילר), שבפתחת הברז נכנסו מים קרים לתוך הבוילר תחת המים חמים שיצאו מן הברז. **ח"א ס"מ.**

האם פסיק רישיה בבישול מותר, והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"מ. מחידושי הר"ן בשבת עד: **ח"ב ס"כט.**

האם מותר לעבור במקום שיש נר חשמל שנדלק ממילא ע"י העברתו שם. **ח"א ס"מא.**

האם מותר לקבוע סעודה בערב שבת שהוא רגיל בה בערב שבת, אלא שמרבין בה שמחה ומוזמנים וזמנה ארוך, אבל אין בה ריבוי אוכל לכל אחד שמסובין שם. **ח"ה ס"מז.**

האם מותר להכין שעון של פלאפון שיעשה שירים בשבת, לדעת מרן שסבר שאין להחמיר במשמיע קול. **ח"ה ס"מט.**

האם צריך לנתק הפקס קודם שבת מטעם השמעת קול. **ח"ג ס"יז.**

האם מותר לתת מכתב בתיבת דואר בחו"ל סמוך לשבת, אף שודאי איש הדואר יקח המכתב בליל שבת. **ח"ו ס"נג.**

האם לדעת הריב"ש מותר "לגרום" חילול שבת מיום א' עד ג', לדעת הרי"ף והרמב"ם. **ח"ה ס"נ.**

מה טעם למנהג קדמון שנשים צדקניות טובלות במקוה בע"ש. **ח"ו ס"נב.**

האם מותר בשבת להחזיר מאכל שכבר נתבשל, לתוך תנורים שלנו. **ח"ג ס"יח.**

האם החשש של מיחזי כבישול הוא איסור בפני עצמו, או אם אף זה מטעם שמא יחתה בגחלים. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ג ס"יח. **ח"ה ס"נא.**

האם מותר להחזיר לכירה שהיא גו"ק כשהוא הניח הקדירה על כלי או ספסל או מטה. **ח"ג ס"יט.**

מהו הגדר של קבלת שבת מבעוד יום. ומה טעם המ"ד ששבותים מותרות באותו זמן. וכשהצבור קבלו שבת והוא צריך להיגרר אחריהם, האם זה מן התורה או מדרבנן. **ח"ז ס"נא.**

האם מותר לברך על נרות של שבת אם כבר הדליקו שם נר של חשמל. **ח"א ס"מב.**

האם מותר לאשה ספרדית לברך על הדלקת נר שבת, כשאשה אחרת כבר הדליקה נר שבת באותו חדר. **ח"ג ס"כא.**

האם יש לבאר דעת המהר"ש שסבר שמצד הדין אשה יכולה להדליק נרות שבת בלי קבלת שבת, ויש לה לברך על הנרות אף אחר חשכה, או היא יכולה לומר לנכרי להדליק בבה"ש ואז היא יכולה לברך עליהם. **ח"ג ס"כ.**

האם מותר בדיעבד להדליק נרות של שבת או יו"ט קודם פלג המנחה, ואם הדלקת הנרות צריך מעשה או לא. **ח"א ס"מג.**

האם מותר לברך זמן על הדלקת נרות של יו"ט. **ח"א ס"מד.**

האם ברכת הזמן על נרות יו"ט הוא משום החג או מפני המצוה עצמה של הדלקת נרות ביו"ט. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"מד. **ח"ב ס"יח.**

האם מותר לכתחילה לאיש הדר יחידי להדליק נרות של שבת ואחר כך לילך לבהכ"נ להתפלל מנחה בצבור, או שמא י"ל שעדיף להתפלל מנחה ביחיד קודם הדלקת הנרות. **ח"א ס"מה.**

האם יש ליישב קושית הריב"ש על שיטת הרמב"ן, שמועיל תנאי על נר שבת כדי לטלטלנו משיכבה. **ח"ב ס"יט.**

האם מה שכתוב בפ"ק דשבת, שהחזן רואה היכן התינוקות קוראין אבל הוא לא יקרא, הוא הלכה למשה מסיני או לא. **ח"ד ס"מא.**

כשמתקיימת ברית מילה בשבת בבוקר, והמברך "אשר קידש ידיד..." עדיין לא קידש בעצמו קידושה רבה, האם ניתן לברך על אותה כוס, כשיש מזונות לפניו, לצאת ידי חובת קידוש גם כן. ח"ד ס"מד.

האם יש לבאר הטעם דבעינן לחם שלם ללחם משנה בשבת. ח"ג ס"כב.

האם יש זמן קבוע לסעודות שבת. ח"ז ס"נט.

האם יש עניין ע"פ הסוד להתפלל מנחה גדולה ביום שבת. ח"ו ס"ס.

האם בשעת דחק אדם י"ח של סעודה שלישית בשתיית רביעית של יין, כמו שמצינו לגבי קידוש במקום סעודה. ח"א ס"מח.

האם מותר לברך ברכת המזון בסעודה שלישית על הכוס, ולהתפלל ערבית, ואז לחזור לברך הבדלה על אותו כוס, או אם יש חשש של חבילות חבילות. ח"ג ס"ל.

האם אין לו יין לקידוש והבדלה, איך לו לנהג בליל יו"ט שחל במוצאי שבת. ח"ג ס"לא.

האם מי שהבדיל על הכוס ואחרי כן התפלל ערבית, ושכח להזכיר אתה חוננתנו בערבית, צריך לחזור ולהתפלל או לא. ח"ו ס"סא.

האם מותר להשתמש בנר להבדלה שיש לו שעוה מבושם כדי ליתן ריח טוב בשעת הדלקה, ולברך בורא מיני בשמים על השעוה ובורא מאורי האש על השלהבת, או אם יש חשש כאן של חבילות חבילות שהוא עושה השתי מצות בנר אחד. ועוד שמא יש חשש כאן שאין נר זה להאיר אלא ליתן ריח טוב. ח"א ס"מט.

האם האיש שכבר עשה הבדלה, יכול לעשות הבדלה לאשתו, באופן שהוא התחיל לאכול סעודה רביעית אחר ההבדלה, ובאה אשתו בתוך הסעודה, שלא היתה שם לפני זה, ואמרה לו לעשות ההבדלה בשבילה, והיא עצמה יודעת לברך כל ההבדלה, אלא שכיון שהיא רגילה לשמוע ההבדלה מבעלה, אף עכשיו היא רוצה לשמוע ההבדלה ממנו. ח"א ס"נ.

אחד כבר בירך על איזה מאכל ובשעת אכילה הוא חוזר לברך הברכה על המאכל ואוכל עוד מהמאכל, כדי להוציא י"ח את חבירו שרוצה גם כן לאכול אותו מאכל, אם זה

בזוג הורים פרודים, שעדיין לא התגרשו, וכל אחד חי בנפרד בחדר אחר בבית, האם הבעל יוצא בהדלקת נרות שבת מאשתו, או לא. ח"ו ס"נד.

האם מי שאמר ברכת "שומר את עמו ישראל לעד" במקום "הפורש סוכת שלום" בליל שבת צריך לחזור לברך או לא. ח"ג ס"כו.

שליח ציבור שמתפלל במנין מאוחר מנחה של ערב שבת, כך שאם ימתין עד לסיום התפילה לא יוכל לקבל שבת לפני השקיעה, האם יוכל השליח ציבור לקבל בינו לבין עצמו את השבת בין תפילת הלחש לחזרת הש"ץ. ח"ו ס"נה.

האם יש לברך ברכה מעין שבע כשאין שם ס"ת. ואם קי"ל כהט"ז שאף ימים אחדים בכלל "קביעות". ומה הדין לדעתו בקביעות ליום אחד. ואם יש לדמות דין ס"ת בברכה מעין שבע לדין ס"ת בנפילת אפים. ח"ו ס"נו.

האם מי ששכח לקדש בליל שבת, ונזכר אחר ברכת המוציא וקידש על היין קודם אכילת הפת, צריך לחזור לברך המוציא או לא. וכן מה הוא הדין אם אחד שכח להבדיל במו"ש ונזכר רק אחר ברכת המוציא האם מותר לו להבדיל לפני אכילת הפת. ח"ב ס"כא.

האם יש דין של חמר מדינה בזה"ז שהיין מצוי בחניות. ח"ג ס"כז.

האם מי שאינו שותה יין משום נדר, יכול לקדש עליו וישתו אחרים המסובין עמו. ח"ג ס"כח.

כשכל אחד יש כוס יין לפניו כשבעל הבית אומר את הקידוש, האם יש להקפיד שכל כוס לא יהיה פגום ויהיה בו רביעית יין. ח"ו ס"נז.

האם לדעת מרן י"ח קידוש אם אינו טועם מהכוס כלל. ח"ו ס"נח.

האם צריך לקדש בפני נר שבת בזמן הזה שיש נר חשמל. ח"ג ס"כט.

האם צריך להדליק נר שבת במקום קידוש וסעודה. הערות על מ"ש בח"ג ס"כט. ח"ד ס"מב.

האם יש לבאר דעת הגו"ר שסבר דבשעת הדחק יש לסמוך על מ"ד דלא בעינן קידוש במקום סעודה. ח"ה ס"נה.

בגדר של ברכה שאינה צריכה או לא. ואלו הערות על מה שכבר כתבתי בח"א ס"נ. ח"ה ס"מב.

איתא בפרק ע"פ שאין אומרים שתי קדושות על כוס אחד, ולכן לא יברך ברה"מ והבדלה על כוס אחד אם יש לו שתי כוסות, וכ"פ בשו"ע. אלא שהסתפקתי האם דוקא באופן שמבדיל בסמוך לברכת המזון או לא, כגון שבירך ברכת המזון ואת ההבדלה עושה אחרי תפילת ערבית. ח"ד ס"מג.

באמצע הכנות למלחמה אחרונה, נסענו באוטובוס בעיצומו של שבת קדש כאשר מקום ישיבה מעל ' טפחים, והתקרב מוצאי שבת. התלבטנו היתה אם אין אנו בטלים לגלגלים של הרכב של האוטובוס, הרי אין בנסיעה שלנו חילול שבת. הנהג נוסע בהיתר וכל יב' מיל אפילו לא תחום שבת דרבנן משום שאין תחומין מעל ' טפחים. ואז אנו רשאים להמשיך לשיר שירי סעודה שלישית ולהוציא את השבת עם תוספת כזאת. אך אם הישיבה ברכב בטלה כלפני הרשות ממילא כל המציאות כאן היא יציאה שוב ושוב חוץ לתחמום, אזי שומה עלינו להוציא את השבת מיידית ולומר ברוך המבדיל. ח"ד ס"מה.

האם מותר לעבור בשבת במעבר להולכי רגל ברחוב, במדינה שהמכוניות צריכות לעצור לפי חוק הממשלה כדי שהאיש יכול לעבור לצד השני של הרחוב. ח"א ס"מו.

האם מותר לשאול גוי בדרך רמיזה לעשות מלאכה בשבת. ח"א ס"מז.

האם מותר לשכור נכרי לשמור תינוקות וכדומה בשבת כיון שאין בשמירה מלאכה. ח"ב ס"כ.

האם מותר לישראל בשבת לשאול לנכרי לנסוע במכונית כדי לספר לחבר הישראל דבר נחוץ. ח"ב ס"כו.

האם מותר לומר לנכרי לכתוב מכתבים בשבת במחשב של הנכרי ובתוך ביתו, כשיש חשש הפסד. ח"ג ס"כג.

האם לדעת הרמ"א אפשר לסמוך על בעל העיטור שמותר לומר לא"י לעשות מלאכה מן התורה לצורך מצוה. ח"ו ס"סד.

האם מי שחטא בשבת יוכל לחזור בתשובה בוודאי דברים שמוציא בשפתיו. ח"ד ס"מו.

האם מותר לדבר בשבת במלאכות שהוא חפץ לעשות כגון שהוא אומר "אני חפץ לבנות כך וכך או לקנות כך וכך" וכדומה, כשעדיין אין לו תכנית מיוחדת לעשות מלאכות

אלו, אלא הוא רק מדבר עם חבריו בדרך שיחה ותענוג. ח"ד ס"מז.

האם הא דמתירין שבות דשבות במקום מצוה, הוא רק במצוה שאין לו הנאת הגוף ממנה, כגון שופר או לולב, משא"כ בין לקידוש וכדומה שיש הנאת הגוף, או אם אמרינן שאין חילוק בדבר ובכל אופן יש להתיר. ח"ד ס"מח.

האם מותר לאיש שפסק דבר לאיסור, לשאול מחבירו שפסק הדבר להיתר לעשות הדבר בשבילו, כגון האם מותר למי שאוסר ללבוש שתי חגורות זה על זה כדעת הרמ"א בס"שא. לו. לומר למי שהתיר את זה כדעת מרן שם, להוציא חגורתו באופן זה בשבילו. ח"א ס"נא.

האם אמרינן שקבלנו דברי מרן בש"ע, אבל לא פירושו בב"י, או אם קבלנו גם פירושו בב"י. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"נא. אות ב. ח"ב ס"כז.

האם מותר לאשה לצאת בשבת לרה"ר במוך דחוק להפסק טהרה. ח"א ס"נב.

האם נכנס למנעליו צרור קטן בשבת, אם יש בזה איסור הוצאה. ואם מותר להסיר הצרור מנעליו כשהוא עומד בדרך. ואם חצי שיעור אסור מן התורה באיסורי שבת. ח"ג ס"מט.

האם בזמן השלג מותר לצאת לרה"ר עם שקיות הקשורות ע"ג הנעל. ח"ו ס"סט.

האם מותר לנקות השטיח בשבת מהעפר שעליו. ח"א ס"נג.

האם מותר לקפל הטלית בשבת אחר התפלה. ח"א ס"נד.

האם יש לאסור מכשירים חשמלים שמצד עצמם הם מותרים בשבת, מטעם "יהיה לכם שבתון", שנצטוינו מן התורה "להיות לנו מנוחה בו אפילו מדברים שאינן מלאכה". ח"ה ס"סה.

האם יש לאסור ה"כושר סוויטש" מטעם "יהיה לכם שבתון". ח"ו ס"סג.

האם מהני תנאי לדעת מרן כדי לטלטל "נרון" לאחר שיכבה בליל שבת, אם שמא יש איסור משום מוקצה מחמת גופו. ח"ה ס"נב.

האם מרשם לתרופות מוקצה בשבת. ח"ה ס"נג.

האם תג זיהוי שעודנים על היד בבית החולים כשנולד ילד, מוקצה מטעם "שטרי הדיוטות" או לא. ומה הדין במי שמשלם קודם השבת למופע חזנות שיהיה בשבת, או מי שדר בבית מלון, והוא מקבל כרטיס שמוכיח שהוא שילם, ועליו להראותו בכניסה למופע, או לחדר האוכל, האם הוא מקוצה מטעם זה. **ח"ה ס"נד.**

האם מותר לשים בשבת טיטול מלא בצואה בתוך שקית ניילון ע"ד לזורקו לאח"ז לפח, או שאסור מפני שהוא "מבטל כלי מהיכנו". **ח"ו ס"סה.**

האם מותר לפתוח דלת של רכב בשבת (כשאינן הדלקת חשמל ואור וכו') כדי להוציא ממנו איזה חפץ. **ח"ו ס"סו.**

האם תרסיס גז מוקצה בשבת. **ח"ו ס"סז.**

האם פתק שעומד לכתוב בו, מוקצה בשבת. **ח"ו ס"סח.**

האם מותר לפתוח בקבוק ע"י הסרת מכסה הפת, שנעשה באופן שעם פתיחתו נפרד חלק מהמכסה, כך תשאר מעין טבעת על הצואר הבקבוק, ומעתה אפשר להשתמש בחלקו העליון של המכסה כמכסה הברגה רגיל והרי זה כעושה כלי. **ח"א ס"נה.**

האם יש לקיים סברת הרב המגיד לגבי ההיתר של פ"ר בתקון כלי, אף בדבר שכבר הוא כלי. **ח"א ס"נו.**

האם יש בהרמת שלג מהקרע בשבת משום חופר, עשיית גומא, סותר או מוקצה. **ח"ד ס"נט.**

האם מותר לצאת בשבת בחום היום בשעון יד אלקטרוני המופעל ע"י סוללה סולארי, ובפרט כשכבר הפסיק השעון לפועל משום חסרון החשמל בסוללה, או אם יש כאן איסור משום מתקן מנא, כיון שע"י יציאתו כנגד השמש השעון מתחיל לפועל. **ח"ג ס"לב.**

האם יש איסור של בנין וסתירה בכלים כשחיבור החלקים הוא אינו מעשה אומן אלא מעשה הדיוט. **ח"ה ס"נו.**

האם מותר לעשות אהל בלי מחיצות בשבת. **ח"א ס"נז.**

האם יש להתיר עשיית אהל אם היא בדרך שימוש. **ח"א ס"נח.**

האם יש איסור של אהל אם הוא צריך לתפוס האהל בידו. **ח"א ס"נט.**

האם ההיתר של עביד וקאי לגבי אהל שייך אף אם הוא צריך להאזיר שתחתיו. **ח"א ס"ס.**

האם מותר להוסיף בשבת תוספת אהל עראי לאהל קבע. **ח"א ס"סא.**

האם דעת הרי"ף שיש איסור מן התורה בעשיית אהל עראי של רוחב טפח ואם קי"ל הכי. **ח"א ס"סב.**

האם מותר לתלות טלית כפולה בשבת שלא היתה כבר על המוט, וכן אם מותר לנטות פרוכת בלי חוטיין על המוט. **ח"א ס"סג.**

האם מותר לפתוח הפראסול בשבת שהוא מטריה להגן מפני הגשמים, ואם מותר למתוח הגג שעל עגלה של תינוק. **ח"א ס"סד.**

האם יש איסור בשפשוף השיניים ע"י מברשת אם זה ודאי גורם הוצאת דם מהשיניים או החניכים. **ח"ד ס"נ.**

האם הוצאת דם במברשת בשבת בשעת צחצוח שיניים, נחשבת כלאחר יד או לא. **ח"ו ס"ע.**

האם מותר לגרד גליד בשבת אם ע"י זה הוא מוציא ממנו דם. **ח"ו ס"עא.**

האם מותר לשרות ירקות במים עם סבון כדי להסיר החרקים, או שמא יש לחוש שהוא גורם מיתתם בשבת. **ח"ו ס"עד.**

מאיזה טעם רק קשר של מעשה אומן חייב לדעת הרי"ף והרמב"ם, ולא אמרינן כן בשאר מלאכות כמו כתיבה או תפירה וכדומה, שבהן אף מעשה הדיוט חייב. **ח"ה ס"נז.**

האם יש להתיר בשבת לקשור קשר ע"ג קשר שאינו לקיימא לדעת מרן. **ח"ה ס"נח.**

האם מותר ליהנות מחפץ שישראל אחר הוציא מרשות לרשות בשבת במזיד. **ח"ג ס"לג.**

האם יש איסור הנאה ממעשה שבת מדבר הנמצא ע"י מי שהדליק נר באיסור. **ח"ג ס"לד.**

האם יש איסור בישול במים שבכלי שני שהיד סולדת בו, כגון אם הוא רוצה להחזיר המים כשהוא עדיין בכלי שני לתוך כלי ראשון שהוא יותר גדול מהכלי שני, או

שמה י"ל כיון שהיד סולדת במים שבכלי שני, אז אף אם הוא מחזיר המים לכלי ראשון אין כאן בישול, שמה לי יד סולדת במים שבכלי שני או בכלי ראשון, הכל דבר אחד, שכיון שהיד סולדת במים לא שייך עוד בהם איסור בישול. **ח"ג ס"לה.**

האם שייך בישול במים בכלי שני שהיד סולדת בו. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ג ס"לה. **ח"ו ס"עב.**

האם מותר להשתמש בשבת במים חמים שהוחמו בכיור חשמלי (בוילר), שבפתיחת הברז נכנסו מים קרים לתוך הבוילר תחת המים חמים שיצאו מהברז. ואם יש לצרף שיטת המשפטי עוזיאל בזה כדי להתיר. **ח"ג ס"לו.**

האם מי שהוציא בכף מתבשיל שאינו נתבשל כל צורכו שהוא על האש, חייב משום מגיס מדאורייתא או רק מדרבנן. **ח"ג ס"לז.**

האם לדעת מרן יש איסור דרבנן של מגיס בהוצאת הכף מהקדירה, או אם יש איסור תורה. והוא הערה על מה שכתבתי באורחותיך למדני ח"ג ס"לז. **ח"ה ס"ס.**

האם מותר לבשל בשבת על הפלאטה חשמלית ע"י שיעון באופן שהוא גרמא דהיינו שהוא ישים את האוכל על הפלאטה ואחר שעה או יותר היא פועלת ע"י שיעון לבשל האוכל. **ח"א ס"סה.**

האם מותר לחמם "סופלָה" על הפלטה בשבת. **ח"ה ס"נט.**

האם גרמא בשבת מותרת לכתחלה, שהלא מצינו שגרמא במחיקת השם מותרת רק לצורך מצוה ולא לדבר רשות, ולכן ה"ה בשבת. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"סה. להתיר גרמא בבישול בפלאטה חשמלית ע"י שיעון. **ח"ב ס"כח.**

האם אמרינן שאין בישול אחר בישול בעשיית התה בשבת אם התה כבר מבושל מערב שבת והוא עכשיו יבש. **ח"א ס"סו.**

האם יש להתיר נתינת כל מאכל בכלי שני בשבת, או אם יש לחוש שיש מאכלים שהם "קלי הבישול" אף בכלי שני. ואם אמרינן לידעת מרן אין בישול אחר אפיה. **ח"א ס"סז.**

האם יש ללמד זכות על מי שנוהג לערות מכלי ראשון על העלי תה. **ח"א ס"סח.**

(א) **האם** יש בישול אחר אפיה בשבת

(ב) שימוש בספריי של מטהר אויר בשבת

(ג) האם מצוות צריכות כוונה לדעת מרן.

והם קצת הערות על שו"ת יחווה דעת שכתבתי בקובץ "משנת יוסף" לרגל יומא דהילולא (ג' חשוון), של הראש"ל הרה"ג עובדיה יוסף זצ"ל. **ח"ו ס"עג.**

האם מותר לברר ספר מספרים אחרים או כפות ממזלגות בשבת, או אם יש בזה איסור של בורר. **ח"ב ס"ל.**

האם מותר בשבת לשפוך השמן מקופסה שיש בה דגים, כשהוא אוחד רוב הכסוי על גב הקופסה והוא משפך השמן לאיבוד ממקום הגלוי, או אם יש בזה חשש ברור או משמר. **ח"ג ס"לח.**

האם מותר להשתמש בכלי מיוחד כדי לייבש עלי חסה, או שמא יש חשש בורר במה שהוא מסיר המים מעל העלים. **ח"ו ס"עה.**

האם יש חשש כתיבה או בורר בקוביה הונגרית (קוביית רוביק). **ח"ו ס"עו.**

נסתפקנו בהלכות בורר בשבת, כאשר התערבו לו ב' מיני אוכלים, שאוהבם כל אחד לחוד, אלא שאינו אוהבם כשהם בתערובת, וכגון שנתעברו אורז ואפונה, וכעת רוצה להפרידם ע"ד לאוכלם לאלתר, האם מותר או אסור. **ח"ז ס"עז.**

האם האיסור לקנח בספוג בלי בית אחיזה הוא משום כיבוס או מפני מפרק תולדה דדש, ודעת מרן בזה. **ח"א ס"סט.**

האם מותר ליתן מים במברשת קודם נקיון השיניים במשחת שיניים בשבת, כדי שיסחוט המים מן המברשת בשעת נקיית השיניים, כדי שיהיה המים בתוך פיו, שהתערובת של המים עם המשחת שיניים בתוך פיו מועילה לנקות השיניים. ואם אחר כך הוא מותר ליתן המברשת תחת שפיכת המים מן הברז כדי לנקות המברשת. וגם אם מותר להשתמש במברשת לנקות הכלים במים אחר האכילה. **ח"א ס"ע.**

האם יש איסור תורה לסחוט פירות מלבד זיתים וענבים אם רובם למשקה. **ח"ו ס"עח.**

האם מותר להשתמש בסמרטוט בשבת אם דרכו בחול לסחוטו אחר השימוש. **ח"ו ס"עט.**

האם מותר לשפוך מים על הקרח הנמצא על המזגן כדי לתקנו בשבת או ביו"ט. **ח"ו ס"פ.**

האם יש לתרץ מ"ש בחזון עובדיה שמדינא פ"ר במלאכה שא"צ לגופה מותר, שהרי נראה מדין פקק בחבית שהוא אסור. **ח"ו ס"פא.**

האם מותר לקלף פרי בשבת בכלי שהוא מיוחד לכך. **ח"א ס"עא.**

האם מותר להשתמש בכלי שהוא מיוחד לחתוך ירקות (סלייסר) אף כשהוא אינו חותך דק דק. **ח"ו ס"פב.**

לאחרונה ייצרו מספריים שיש להם סכינים, והם נועדו ויוצרו כדי לחתוך "ירקות עליים", כגון פטרוזיליה וכוסברה וכד', והם חותכים העלים לחתיכות קטנות ובמהירות, האם מותר להשתמש בהם בשבת לאלתר סמוך לסעודה. ומה הוא הדין ביום טוב. **ח"ה ס"סא.**

האם מן סבר כהתרומה שיש איסור נולד בריסוק שלג או ברד. **ח"ה ס"סב.**

האם מותר לערב מים בשום בשבת, אם השום כבר נעשה כאבק ע"י שחיקה מערב שבת ודומה לקמח. **ח"א ס"עב.**

האם מותר להדיח כלים בשבת אף כשכבר יש לו כלים נקיים. **ח"ה ס"סג.**

האם מותר ליהנות ממלאכת גוי בשבת כשאין בזה הנאה מצד מלאכת הגוי כל כך, כיון שאף בלי מלאכתו הישראל יכול ליהנות. **ח"ה ס"סד.**

האם מותר למי שיש לו נזלת שסותמת צינורות הנשימה שבחוטם, לבלוע כדורים כדי לפתוח הצינורות כדי שהוא יכול לנשום כראוי. **ח"ג ס"לט.**

האם בשורת איוב (כדוגמת האירוע שארע בליל שבת ויקרא באיתמר) העשויה להגיע למשפחה בשבת בצורה לא מבוקרת יכולה להיחשב כספק פקוח נפש, היות והקרובים עלולים להיבהל עד כדי סכנה, וממילא יש להתיר לאנשי מקצוע כגון רופא או קרוב משפחה (שהודעתו על הטרגדיה עשויה למנוע אבדן שפיות) להגיע לבשר אף בחילול שבת מדרבנן, ואולי אף מדאורייתא. (כהיום מודיעים בשורת איוב אף בשבת כדי שלא יוודע להורים באופן לא אחראי מכל הגורמים הטכנולוגיים וכד'). **ח"ד ס"נא.**

האם מותר לחלל שבת באיסור תורה כשיש חשש של טירוף הדעת. **ח"ד ס"נב.**

כמה צריך לטרוח כדי למנוע חילול שבת בהיתר, כגון לשכור חדר מלון לשבת שהוא קרוב לבית החולים כדי למנוע נסיעה לבית חולים בשבת כשיש פקוח נפש. **ח"ה ס"סח.**

האם מי שצריך לכליה חדשה מותר לעבוד בשבת כדי לשלם בעד הניתוח. **ח"ו ס"פג.**

האם מותר להוציא צירים של הדלת כשיש קטן בתוך החדר והוא אינו יכול לצאת ממנו, ואם הקטן נחשב בכלל סכנת נפשות. **ח"ו ס"פד.**

חולה שיש לו סרטן והוא מקבל כימותרפיה, ועתה הוא בתקופת המתנה ובדיקה, האם הוא בכלל חולה שיש בו סכנה או לא. **ח"ו ס"פה.**

במצב הביטחוני שהיה בארץ ישראל בשבועות אחרונים, ה' ירחם. האם מותר לי לקחת בשבת בכיסי גז פלפל, וכן סכין יפני, למקרה של תקיפה חלילה של מחבל בשבת, שיהיה לי אמצעי הגנה. **ח"ו ס"פו.**

האם דין אמירה לגוי שמותר במקום חולה שא"ב סכנה, בכלל הותרה או דחווה. **ח"ה ס"מט.**

האם יותר נכון לחלל שבת ע"י עכו"ם בעד יולדת, שי"ל דכיון דמצינו שהישראל צריך לשנות כל מה שאפשר, ה"ה שיש לשאול לעכו"ם לעשות איזו מלאכה בעד היולדת, ואדרבה אפשר שהוא עדיף טפי. **ח"ג ס"מ.**

האם ישראל שמחלל שבת בעד יולדת צריך לשנות אף כשיש סכנה שאינה רגילה. **ח"ג ס"מא.**

האם מותר ללכת למקומות הקדושים כמערת המכפלה, הכותל, קבר רחל, כאשר הדבר עלול לגרום לחילול שבת של גורמי הביטחון או של המתפללים עצמם. והם הערות על תשובת הרה"ג **אלישיב ישעיה רבהון** שליט"א. **ח"ה ס"ע.**

אם מותר למי שגר בישובים ביהודה ושומרון וכדו', לילך לטייל בשבת במקום שאין שם עירוב, והוא אינו מטלטל כלום, אלא שמכיון שיש שם איזה צד סכנה מחמת המחבלים הערבים ימ"ש, הדבר ידוע, שכשהצבא יראה זה, הוא ישלח מיד רכב כדי לשמור עליו. האם הדבר מותר, או שאסור מדינא. ואת"ל דמותר, האם למטייל עצמו יהיה

האם מותר ליכנס בשבת לבנין שיש שם נר חשמל שנדלק ממילא כשאדם עובר שם. **ח"ב ס"כג.**

האם פסיק רישיה באיסור דרבנן מותר לדעת התה"ד אף כשהוא ניחא ליה. והוא הערה מדברי השואל ומשיב על מה שכתבתי באורחותיך למדני ח"ב ס"כג. **ח"ג ס"כד.**

האם מותר להשליך שקיות באשפה בשבת, כשזה גורם שכמין כף טרקטור יעבוד לדחוף השקיות לצד אחד של האשפה. **ח"ה ס"סו.**

האם יש איסור תורה בכתיבת רושם. **ח"ג ס"מח.**

האם מותר לקרוע ניר לצורכו בשבת. **ח"א ס"עג.**

האם מותר לקרוע אגרת או ניר טואלט בשבת. **ח"א ס"עד.**

האם יש לצרף שיטת ר"ת לעשות ס"ס כדי לומר שבה"ש של הגאונים עדיין יום. **ח"ו ס"פז.**

האם ר"ת סבר כהגאונים שצה"כ היא ג' רבעי מיל אחר שקיעת גוף החמה. **ח"ו ס"פח.**

האם מי שנוסע בספינה כשהוא שבת והגיע לקרוב הקוטב הצפוני בקיץ, שאין שם שקיעת החמה, צריך להמשיך לשמור שבת כל הזמן שהוא נשאר שם כיון שי"ל שזה כיומא אריכתא ועדיין הוא שבת. **ח"ב ס"כה.**

האם יש חיוב בהוצאת דבר שהוא גבוה מעשרה טפחים לרה"ר בשבת. **ח"א ס"עה.**

האם אמרינן אתו רבים ומבטלי המחיצתא של צורת הפתח. **ח"א ס"עו.**

האם אמרינן אתו רבים ומבטלי מחיצתא אף באופן שיש עמוד מרובה על הפרוץ, ואם עירנו יש להן דין של רשות הרבים או לא. **ח"ב ס"לא.**

האם מותר לתקן ערוב בשכונה אחת בעיר לונדון. **ח"א ס"עז.**

האם יש לסמוך על שיטת החזון איש שאם יש שלוש מחיצות לרה"ר, אלא שרה"ר אחר מפסיק בינהן שעדיין זה נחשב לרשות היחיד מן התורה ויכול לעשות ערוב ע"י צורת הפתח. **ח"א ס"עח.**

האם רחוב בצורת כעין ח' יש לו דין של רה"ר. **ח"א ס"עט.**

כבר מותר ליקח עימו נשק, כדי להגן ע"ע, או שנאמר לו שלא יצא לטייל שם כלל. ואם מותר לארגן עליה לציון הרשב"י במירון וכיוצ"ב לרבבות עמ"י, במוצאי שבת, כשהדבר ידוע שחיילים ושוטרים יבוא לשם כבר בשבת כדי לעשות סדר, ולמנוע תאונות ושאר נזקים. **ח"ה ס"עא.**

האם לדעת מרן מותר להכניס את עצמו לידי סכנה כדי להציל חבריו שהוא בודאי בסכנה. ואם מותר לישראלים בשבת לחזור לביתם בכלי זיין אחר המלחמה. **ח"ה ס"עב.**

האם יש ליישב שיטת התה"ד הנ"ל מקושית השער הציון לגבי טלטול עציץ מקרקע לע"ג יתדות. **ח"ג ס"כה.**

האם יש איסור משום מוקצה לטלטל עציץ נקוב שיש בו פרחים נאים מעל השולחן למקום אחר בבית. **ח"ג ס"מב.**

האם מותר ליטול עציץ נקוב מעל גב הרצפה בבית. **ח"ג ס"מג.**

האם מותר לעבור תחת עציץ נקוב שתלוי על היתד בכותל או בתקרה. **ח"ג ס"מד.**

האם מותר בשבת להחליף המים בארגטל שיש בו פרחים. **ח"ד ס"נג.**

האם מותר לרקד בשבת. **ח"ד ס"נד.**

האם מותר להקיש על הדלת בטבעת הקבוע בדלת והיא מיוחדת לכך. **ח"ג ס"מה.**

האם יש לבאר מ"ש הב"י לדעת ר"ת לגבי שמותר להקיש על הדלת. **ח"ג ס"מו.**

האם כשיש היתר לעשות מלאכה בשבת בשינוי, הוא יותר עדיף להגדיל השינוי כל מה שאפשר, או אם אמרינן כיון שיש שינוי אין צריך להגדיל השינוי. **ח"ה ס"עג.**

האם מותר לדעת מרן לעשות מלאכה דאורייתא ע"י שינוי בבין השמשות בשעת דחק, ומהו הדין לגבי מלאכה שאינה צריכה לגופה. ואם מותר לעשות מלאכה גמורה ע"י שינוי לחולה שאין בו סכנה. ומהו הדין בכיבוי נר חשמל בשינוי, בשעת דחק. **ח"ה ס"עד.**

האם מותר לדבר לתוך רם קול בשבת אם הוא אינו מתכוין לכך אף אם הוא פסיק רישיה. **ח"ב ס"כב.**

האם י"ל שאם נתקלקל העירוב בשבת עדיין יש להתיר לטלטל כיון שבכניסת שבת העירוב היה כשר. **ח"ה ס"עה**.

האם יש לבאר דעת החזון איש לגבי חדר בבית שאינו מיוחד לאכול שם, אם הוא כבית תבן בדיני עירובי חצירות. **ח"ה ס"עו**.

האם בעיני עירובי חצרות בבתי מלון או בתי חולים. **ח"ה ס"עז**.

(א) **האם** יש להתיר שבות דשבות במקום מצוה אף כשבות אחת היא מלאכה שא"צ לגופה.

(ב) **האם** יש לתרץ קושית המ"ב על המהר"ש לגבי אם גוי יכול להדליק נרות שבת בעד הישראל.

(ג) **האם** י"ח בהדלקת נר שבת בשמן הנגזל מן הגוי.

(ד) **האם** מותר לומר לגוי להדליק נר נשמה בליל שבת.

(ה) **האם** מי שבירך על נר שפסול להבדלה צריך לחזור לברך בפה"ג משום הפסק.

(ו) **האם** יש חיוב מן התורה להוציא לרה"ר דבר שהוא גבוה מ' טפחים.

(ז) **האם** מותר לומר לגוי כבות נר החשמל כדי שהישראל יכול לישון בליל שבת.

(ח) **האם** מותר לקיים המנהג לומר לגוי לנגן בכלי שיר בעד חתן וכלה.

(ט) **האם** אסופי הנמצא במקום שיש חצי ישראלים וחצי גוים צריך לשמור שבת.

(י) **האם** מותר לטחון מצה בליל הסדר שחל בשבת, למי שקשה לו לאכול.

(יא) **האם** מותר לומר לגוי להביא דבר שהוא חוץ מיב' מיל ביו"ט, לצורך מצוה.

והם הערות על ספר **עובד זר בהלכה**, מאת הרה"ג **עוזיאל כהן** שליט"א והרה"ג **ינון משולם** שליט"א. **ח"ג ס"מז**.

האם לדעת הרמב"ם יש איסור תורה בהדלקת נר יארציט בשבת. והוא הערה על מ"ש בח"ג ס"מז. אות ד. ע"ש. **ח"ה ס"סז**.

דיני ר"ח והלל

למה לא הביא הרמב"ם שיש לקרות הלל על הגאולה בזמן המשיח. **ח"ד ס"נה**.

דיני ברכת הלבנה

האם מותר לברך ברכת הלבנה דרך החלון שיש בו זכוכית. **ח"ג ס"נ**.

האם מותר לברך ברכת הלבנה כשיש ענן דק וקלוש על הלבנה. **ח"ג ס"נא**.

דיני פסח

האם נכון לברך שהחיינו על בגד או פרי חדש בשעת ברכת הבדיקה כדי לחוש להפוסקים שסברו שיש לברך שהחיינו על בדיקת חמץ. **ח"ג ס"נב**.

האם מותר לברך על בדיקת החמץ כשהבעל הבית בודק ע"י פנס חשמלי. **ח"ג ס"נג**.

האם אונן חייב בבדיקת חמץ. **ח"ד ס"נו**.

האם יש ללמוד זכות על אלו שכבר כבדו ובדקו ביתם להסיר כל החמץ שבהם, ואף בחורין וסדקין, אלא שלא לאור הנר. ושוב בליל יד' אין עושים בדיקה גמורה אלא רק כל שהוא כדי לצאת חיובם של בדיקה בליל יד' בניסן. **ח"ד ס"נז**.

האם מותר ליתן נפט על החמץ בשעת ביעור בערב פסח. **ח"ג ס"נד**.

האם יש חיוב ביעור בבסקויט של חמץ שמייוחד לעכברים, שמצד עצמו הוא ראוי לאכילה, אלא שיש בו סם המות כדי להמית העכברים. **ח"ג ס"נז**.

האם יש להלום מ"ש הרמב"ם בהל' חו"מ עם מ"ש בפירוש משניות, לגבי זמן השבתת חמץ. **ח"ו ס"פט**.

האם יש איסור של טובת הנאה בשומר חנם בשמירת איסורי הנאה, ואם שייך האיסור של רוצה בקיומו בחמץ. **ח"א ס"פ**.

האם אמרינן רוצה בקיומו בחמץ. והוא הערה על מה שכתבתי באורחותיך למדני ח"א ס"פ מדברי המשפטי עוזיאל. **ח"ג ס"נו**.

האם מותר להשליך חמץ לתוך האשפה בתוך רשותו לפני פסח. **ח"א ס"פא**.

האם מותר להשליך חמצו במקום הפקר קודם פסח. **ח"א ס"פב**.

האם תבשיל שנתבשל בפסח בכלי שכבר נתבשל בו קודם פסח מאכל שיש ספק אם יש בו קצת חמץ, מותר בפסח להאשכנזים. ואם צריך להגעיל הכלי. **ח"ב ס"לב.**

אם נ"ט בר נ"ט של חמץ קודם פסח מותר בפסח. **ח"ב ס"לג.**

האם מותר בפסח בללוע כדורים לרפואה, אלא שיש בהם חמץ והם מתוקים. **ח"ה ס"עח.**

האם בליעת כדורים לרפואה, שיש בהם מאכלים אסורים, נחשבת "שלא כדרך הנאתן", אף שיש בהם טעם טוב. **ח"ה ס"עט.**

האם מי שנוהג לאסור איזה מאכל בפסח כגון קטניות חדשות שלא היו בזמן קבלת איסור קטניות, והוא אוכל בבית גדול בתורה שסבר שיש להתיר, יכול לסמוך על סברת הגדול כדי לאכול אותו מאכל. **ח"ה ס"פ.**

האם ספק חמץ שעבר עליו את הפסח אסור באכילה. **ח"ד ס"נח.**

האם יש לברך המוציא על מצה עשירה כשהוא אוכל אותה בסעודה שלישית בערב פסח שחל בשבת. **ח"ג ס"נה.**

האם בעינן "לכם" בקיום מצוות מצה בליל פסח לדעת הרמב"ם. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"קג. אות ג. **ח"ב ס"לד.**

האם בעינן "לכם" בקיום מצוות מצה בליל פסח. ואם האורח בליל הסדר צריך לקנות המצה בקנין גמור מהבעל הבית קודם אכילת המצה. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"קג. אות ג. ובח"ב ס"לד. **ח"ג ס"נח.**

האם יש לסמוך על ספק ספיקא כדי לקיים מצות עשה, כגון אכילת מצה בליל ראשון של פסח. **ח"ד ס"נט.**

האם מותר לעשות מצה של מצוה על ידי מכונת חשמל, וכן בטוויט ציצית. **ח"א ס"פג.**

האם מותר לאכול עוגה וכדומה בערב פסח אם היא נעשית ממצה טחונה. **ח"א ס"פד.**

האם יש לפרש החילוק בין מצות זכירת יציאת מצרים בליל פסח, ובין זכירת יציאת מצרים בכל ימי השנה לדעת הרמב"ם. **ח"ב ס"לה.**

האם מותר לדבר בליל הסדר בין נטילת ידים והכרפס, או שמא יש לדמות זה לדבור בין נטילת ידים והמוציא שהוא אסור משום תיכף לנטילה הברכה. **ח"ב ס"לו.**

האם יש לבאר טעם הרמב"ם שסבר דלא עושין יחץ קודם קריאת ההגדה כמנהגינו, אלא קודם ברכת המוציא. **ח"ג ס"נט.**

האם יש לפרש הטעם שבנוסח מה נשתנה הירושלמי השמיטה "אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה מרור". ועוד מה הטעם שכתוב בנוסח המשנה לומר "אנו מטבלין פעם אחת, והלילה הזה שתי פעמים", וכתוב בגמרא בבלי לומר "אין אנו מטבלין אפילו פעם אחת". ומה הטעם שהירושלמי הקדים לומר שאלת טבילה, וכתוב בבבלי לשאול את זה אחר שאלת מרור. **ח"ב ס"לז.**

האם יש לתרץ קושית הלחם משנה על הרמב"ם לגבי הלילה הזה כלו צלי. **ח"ב ס"לח.**

האם יש לפרש דעת רבינו חננאל שכתב שטעם החרוסות הוא כדי להמית התולעים במרור, וא"כ איך טובלין המרור בחרוסת בפסח שחל להיות בשבת, הלא יש איסור ליטול נשמה בשבת. **ח"ב ס"לט.**

האם צריך הסיבה ממש בליל פסח או די במה שהוא נוטה לצד שמאל אף שהוא לא סומך גופו על שום דבר. **ח"א ס"פה.**

האם יוצא ידי חובתו בליל פסח במצה השרויה ביינ. **ח"א ס"פו.**

האם יוצא י"ח במרור דהוי שיעור של כזית, ואחר כך נתיבש והוי פחות מכשיעור כזית, ואחר כך חוזר לשיעור כזית ע"י שריה במים. ואם יש חילוק אם המרור נתיבש בליל יו"ט או קודם לכן. **ח"א ס"פז.**

האיך יש לפרש כונת הסימן של דצ"ך עד"ש באח"ב. **ח"א ס"פח.**

האם יש לברך על אכילת מצה ועל המרור בליל שני של יו"ט בחוץ לארץ. **ח"ג ס"ס.**

האם בן ארץ ישראל צריך ליסדר הסדר בליל שני של פסח בחוץ לארץ, כשדעתו לחזור לארץ ישראל. **ח"ג ס"סא.**

האם מותר לברך אחר ההלל בליל הסדר אם הוא אחר חצות. **ח"ד ס"ס.**

כתוב בשמות יב. מד. "וכל עבד איש מקנת כסף, ומלתה אותו אז יאכל בו". מה הסיבה לשינוי שמובא כאן הדקדוקי ומה חז"ל רצו ללמדנו בכך שהוסיפו אות שלא כדרך הכתיבה. **ח"ד ס"טא**.

האם הכת צריך לכיון להוציא י"ח בקריאת הלל בשעת שחיטת הפסח.

(ב) האם צריך לברך זמן בשעת שחיטת הפסח.

(ג) האם אמרינן שהולכה שלא ברגל אינה הולכה ובעיני ניד פורתא ברגליו, בכל הכהנים שקבלו דם הפסח.

(ד) איך אמרינן במה נשתנה "כולו צלי", שהרי לרבנן החגיגה נאכלת מבושל.

(ה) האם בזמן הבית היו אומרים והגיענו הלילה הזה לאכול בו **פסח** מצה ומרורים, או רק מצה ומרורים כבזמן הזה.

והם הערות על מ"ש הרה"ג **אברהם בורשטיין** שליט"א. **ח"ה ס"פא**.

האם יש חיוב לכתחילה להראות בעזרה דווקא ביום ראשון ט"ז ניסן או שכיון שי"ט ראשון ממילא חל בשבת אפשר גם בשאר הימים. **ח"ה ס"פב**.

האם מי שבא ביו"ט ראשון בשבת (ללא הקרבן) מקיים מצוות ראייה. האם יש חובה להראות אז. **ח"ה ס"פב**. **ח"ה ס"פג**.

אדם שאינו ראוי להקרבת עולת ראייה ביו"ט ראשון שחל בשבת כגון חיגר ל"ע ביום הראשון ונתפשט ביום השני, האם מתחייב בעולת ראייה או שפטור כבכל שנה. ומה הדין בחיגר ביום ראשון ט"ז ניסן ונתפשט ביום שאחריו. **ח"ה ס"פד**.

דיני העומר

האם יש רמז בתורה שיש להתחיל לספור ספירת העומר בלילה אחר היום הראשון של פסח, שהלא כתוב בפסוק "ממחרת השבת", ועדיין אנו סופרים אחר יו"ט ראשון. **ח"א ס"פט**.

האם יש לבאר דעת הבעל המאור לגבי הטעם דלא חיישינן לספיקא דיומא בחו"ל בספירת העומר, ואם אמרינן ספק דרבנן לקולא במצות דרבנן שעיקרה מן התורה. **ח"ג ס"סב**.

האם יש לבאר המחלוקת בין הפר"ח והמקראי קודש לגבי מי ששכח לספור יום אחד מהעומר, אם מותר לו לברך בעד אחר. **ח"ה ס"פה**.

האם יש להסביר מ"ש הר"ן בגמ' סוכה שהטעם דלא אמרינן ברכת זמן על ספירת העומר, הוא מפני מ"ד שאינו יכול לספור ביום אלא רק בלילה. **ח"ה ס"פז**.

האם לדעת הרמב"ם מועיל תנאי כדי שלא לצאת מצוות ספירת העומר, או אם הוא סובר כהמחזור ויטרי שמועיל תנאי. ואם הוא אינו אומר בפירוש שהוא אינו רוצה לצאת, אלא שיש הוכחה לכך, אם זה מועיל או לא. **ח"ה ס"פז**.

האם יש לבאר שיטת הראב"ה שאם הוא לא כיון ליום הנכון בפתיחת ברכת העומר או בחתימה שיש לו לחזור. **ח"ה ס"פח**.

האם יש לבאר דעת הבה"ג שאם שכח יום אחד מספירת העומר, אין לו לברך עוד על הספירה. **ח"ה ס"פט**.

האם מי ששכח יום שלם מהעומר מותר לברך בשאר ימים. והן הערות על מ"ש בזה הרה"ג **ארי כהן** שליט"א. **ח"ה ס"צ**.

האם יום העצמאות בכלל "יום נס". והם הערות על מ"ש הרה"ג **אלישיב ישעיה רבהון** שליט"א. **ח"ה ס"צא**.

האם בל"ג לעומר יותר טוב ללמוד תורה בישיבה כרגיל, או לילך למירון לציון התנא קדישא אדונינו בר יוחאי, לשמוח להתפלל ולהודות. **ח"ה ס"צב**.

האם מותר לספר קטן בימי העומר. **ח"ב ס"מ**.

האם מותר לספרדים לסיים מנהגי אבילות בימי ספירה ביום לג' בעומר כיון שנראה מדברי האר"י ז"ל שתלמידיו ר"ע פסקו למות ביום לג' בעומר. **ח"ד ס"סב**.

דיני שבועות

האם יש רמז בתורה ששבועות הוא זמן מתן תורה. **ח"ה ס"צג**.

(א) למה כתב הרמב"ם דין הלינה רק לגבי שבועות ולא לגבי פסח וסוכות.

(ב) האם אמרינן מצוה בו יותר משלוחו לגבי הבאת ביכורים.

(ג) האם המצוה להתודות לגבי ביכורים היא הכל בבית אחת.

(ד) האם אחיזת הסל היא על שפתיו או תחתיו.

והם הערות על מ"ש הרה"ג **אברהם בורשטיין** שליט"א. **ח"ה ס"צד**.

דיני יו"ט

האם מותר לקנות כלים וכדומה בחול המועד שלא לצורך המועד. **ח"א ס"צא.**

האם מותר לקנות פירות בחול המועד כדי לכבשם אם לא ימצאו הפירות אחר המועד. **ח"א ס"צב.**

האם מותר להספרדים ליטול צפרנים בחול המועד במקום שיש ספק אם המנהג להחמיר. **ח"א ס"צג.**

האם בחול המועד מותר לחכם לכתוב שלא לצורך המועד, אם ע"י זה יהיה לו פנאי ללמד לאחרים אחר המועד. **ח"ו ס"צא.**

האם מותר לעשות מעשה הדיוט לצורך מצוה שהיא לאחר המועד, אף כשיש לו פנאי לעשות כן אחר המועד. **ח"ו ס"צב.**

האם מותר לכבס בגדים במכונת כביסה בחול המועד. **ח"ה ס"צו.**

האם אבל על אב או אם יכול לגלח בחול המועד כשגמר השלשים בתוך המועד וגערו בו חביריו, ואם יש חילוק בזה בין פסח וסוכות. **ח"ג ס"סד.**

האם מותר לעשות סעודת חנוכה הבית בחול המועד, או אם יש חשש בזה משום אין מערבין שמחה בשמחה. **ח"ד ס"סה.**

האם יש לבאר המנהג שאין קורעין בחול המועד אלא על אב ואם. ואם יש לקרוע על ראית מקום המקדש בחול המועד. **ח"ד ס"סו.**

דיני תענית

האם מי שרוצה לאכול קודם עלות השחר בד' צומות צריך להתנות כך בלילה קודם התענית. **ח"א ס"צד.**

האם צריך להתענות בצום גדליה כשיש חשש הפסד מרובה. **ח"ו ס"צג.**

האם מותר לצבוע חדרי הבית משיכנס חודש אב. **ח"א ס"צה.**

האם מותר לצבוע חדרי ביתו משיכנס חודש אב. (הוספה על מ"ש בח"א ס"צה.) **ח"ד ס"סז.**

מי שבלי ל"ט שחל בשבת שכח והתפלל של שבת ואמר בברכת רצה יעלה ויבא והזכיר היום טוב האם יצא. **ח"ו ס"צ.**

האם מי שנוהג כהבן איש חי לעשות קדוש של ליל יו"ט שני מפלג המנחה ולמעלה, יכול להכין סעודתו קודם לכן. **ח"א ס"צ.**

האם מי שברך זמן בליל יו"ט קודם קידוש, על ראיית חבירו אחר ל' יום, עדיין מותר לחזור לברך זמן בשעת הקידוש. או אמרינן דממילא הוא פוטר זמן על היו"ט כשהוא בריך זמן על חבירו. **ח"ה ס"צה.**

האם מותר ביום טוב להוציא לרשות הרבים במקום שאין עירוב כדורים לחולה שאין בו סכנה, או אם אמרינן שזה בכלל דבר שאינו שווה לכל נפש כיון שכדורים אלו ראויים רק לחולים ולא לבריאים. **ח"ב ס"מא.**

האם מותר להוציא איזה חפץ ביו"ט לצורך מוצאי יו"ט, או אם יש לאסור את זה משום הכנה מיו"ט לחול. ואם מותר ליקח סדור מארון של בית הכנסת כשהוא עדיין שבת או יו"ט כדי להתפלל אחר כך ערבית של חול, או אם זה אסור משום הכנה. **ח"ב ס"מב.**

האם מותר לבן א"י לעלות לספר תורה שלישי בחו"ל בפסח ביום טוב שני. **ח"ב ס"מג.**

האם בן א"י יכול לנסוע במטוס מא"י לחו"ל ביו"ט שני, אם הוא יגיע לנמל התעופה בחו"ל כשהוא עדיין יו"ט שני, והוא בעיר שדרים שם ישראלים, ואם הוא מותר לעשות מלאכה בתוך נמל התעופה. **ח"ד ס"סג.**

האם יש לבאר הגדרים של מ"ש התוספות בביצה יד. "אע"ג דבשל סופרים הלך אחר המיקל, הואיל ולכל אחד ואחד יש קולא וחומרא מכל צד עבדינן לחומרא." **ח"ד ס"סד.**

דיני ערוב תבשילין

האם מותר לברך על עירוב תבשילין כשהוא כבר בשל כל צורכו לשבת מערב יו"ט, וכוונתו בעירוב תבשילין היא רק כדי להדליק נרות שבת. **ח"ג ס"סג.**

דיני חול המועד

האם יש איסור של משא ומתן ובנין ונטיעה של שמחה משנכנס אב, לדעת הרי"ף והרמב"ם והרא"ש. ח"ד ס"סח.

האם מותר לטיל בגנים ופרדסים משיכנס ר"ח אב או אם זה נחשב דבר של שמחה והוא אסור. ח"א ס"צו.

האם מותר למי שנוהג כמנהג בגדאד לרחוץ בחמין מר"ח אב. ח"א ס"צז.

האם מותר לקנות בגדים ונעלים מראש חדש אב. ח"ב ס"מד.

האם תפוח אדמה שנאפה בתנור בכלל האיסור של "שני תבשילין" בסעודה מפסקת בערב תשעה באב. ח"ו ס"צד.

מאיזה טעם אין לברך על טלית קטן בבוקר של תשעה באב. ח"ו ס"צה.

האם מותר לאבל לעלות לס"ת בתשעה באב. ח"א ס"צח.

האם החולה צריך לומר נחם בברכת המזון בתשעה באב. ח"א ס"צט.

האם חולה שאין בו סכנה שאוכל בתשעה באב צריך לאכול פחות מכשיעורין. ח"ד ס"סט.

האם חתן בז' ימי המשתה שלו צריך להתענות בג' צומות. ח"ה ס"צז.

דיני זכר לחרבן

האם יש לבאר מ"ש המאירי לגבי איסור זימרא אחר החרבן. ח"ה ס"צח.

האם מותר לשמוע כלי שיר בזה"ז. קצת הערות על מ"ש הרה"ג שי וינטה שליט"א. ח"ו ס"צו.

דיני המקדש

האם יש ללמד זכות על אלו שאינם קורעים על ראיית בית המקדש בזה"ז. ח"א ס"ק.

האם מותר לעלות להר הבית בזה"ז. ח"ה ס"צט.

האם מותר לעלות להר הבית. והם קצת הערות על מ"ש בספר משכנות לאביר יעקב. ח"ה ס"ק.

מהו החיל במקדש לדעת הרמב"ם. ח"ה ס"קא.

האם מותרת היום העליה להר הבית? ח"ו ס"צז.

האם מי שנכנס למקום המקדש מפני שסבור בעיונו שאינו מקום האסור בכניסה, האם אולי יש לדונו כמתעסק ולא כשוגג. ח"ו ס"צח.

דיני ראש השנה

בסליחות אנו אומרים "דעני לעזרא בגולה ענינן". ולא הצלחתי למצוא מה היא התפלה שהתפלל עזרא בגולה. ועוד למה לא הזכיר תפלת נחמיה בספר נחמיה פרק א. ח"ד ס"עא.

האם יכול לומר היהי רצון קודם הברכת הפרי בליל ראש השנה. ח"א ס"קא.

האם מי שלא הזכיר המלך המשפט בעי"ת צריך לחזור או לא. והוא הערה על מ"ש הרה"ג ראוּבן כהן שליט"א. ח"ה ס"קב.

האם אמרינן בתשר"ת דשתי נשימות הכלל שהשברים והתרועה הכל תרועה אחת, ולכן מי שתוקע שבר בתוך התרועה או תרועה בתוך השברים א"צ לחזור לריש הסדר להתחיל בתקיעה חדשה. ח"א ס"קב.

האם התוקע צריך לחזור אם הוא תקע תתר"ת. ח"ב ס"מה.

אם אמרינן דכל דאיהו לא מצי עביד לא מצי משוי שליח, אז איך העבד שהוא חצי בן חורין יכול לצאת י"ח בתקיעת שופר ע"י שמיעת התקיעות מאחר. והוא הערה על מ"ש הרה"ג אברהם פרל שליט"א בענין זה. ח"ו ס"צט.

האם יוצאין בשופר הגזול או לא. ח"א ס"קג.

האם יצא בדיעבד המודר הנאה מחבירו שאמר לו בראש השנה תקע בשופר והוציאני. ח"א ס"קד.

האם התוקע צריך לחזור אם הוא טועה בתקיעות בחזרת מוסף. ח"ד ס"ע.

א) אם התוקע התחיל לתקוע בשופר שאינו מהודר והביאו לפני שופר מהודר, אם הוא מותר להניח האינו מהודר כדי לתקוע בשופר מהודר.

ב) האם מותר להמקרא להקרות אף בתקיע הראשונה

ג) האם התוקע יודע רק לתקוע סדר אחד כגון תר"ת ג' פעמים, האם יכול לברך.
ד) האם הב"י סבר כהת"ד שפירש בדעת ר"ת דהפסק בנשימה בתשר"ת מעכב.
ה) האם תקע תר"ת, אך עשאן התרועות בנשימה אחת, אם זה נחשב הפסק.
ו) במעשה במגנצא.
ז) בדעת המ"א בדין מתעסק.
והם הערות על הספר **קול תרועה** לרה"ג **עידוא אלבא שליט"א**, ומשא ומתן עם הרב המחבר בענינים אלו. **ח"ג ס"סה**.

דיני יום הכפורים

האם הא דאמרינן שקטנים אינם בני מחילה נוגע רק לדיני ממונות, או שגם במי שפגע בהם וכדומה. **ח"ו ס"ק**.

האם יש לבאר סברת מהר"א אזולאי ז"ל שאין לברך על טלית של ליל כפורים אפילו מבעוד יום. **ח"ו ס"קא**.

האם מותר לברך על הטלית בליל יו"כ בבין השמשות. **ח"ב ס"מו**.

האם מי שנכנס לבית הכסא ולא עשה צרכיו מותר ליטול ידים ביו"כ משום רוח רעה אף שאין לכלוך על ידיו. **ח"ו ס"קב**.

האם מותר לש"צ להתפלל ביו"כ בעד הקהל כשהוא צריך לבלוע ביו"כ כדורים שלמים בלי מים, משום חולי. **ח"ג ס"סו**.

האם יש לתרץ קושית הנפת צופים לגבי איך התירו לסוך חטטין ביום כפורים, הלא נראה שהוא מכוין לרפואה. **ח"ג ס"סז**.

האם חולה שאין בו סכנה מותר לבלוע כדורים ביום הכפורים עם קצת מים אם אין לו צמא. **ח"ד ס"עב**.

האם יש לבאר מ"ש הרמב"ם בהל"ע עבודת יו"כ שאם דם הפר נשפך קודם שיגמור כל המנות, הרי זה מביא פר אחר, ויחפון קטרת פעם שנייה קודם שחיטה. **ח"ד ס"עג**.

האם מותר לברך במוצאי יו"כ על נר שלא שבת מעמוד ראשון ואילך. **ח"ב ס"מז**.

דיני סוכה ולולב

האם מותר לעשות הדפנות של הסוכה מסדין. **ח"א ס"קה**.

האם מותר לעשות הדפנות של הסוכה מסדינים. והוא השגה על מה שכתבתי בח"א ס"קה. **ח"ד ס"עד**.

האם מותר לסכך בוילון שנעשה מקנים ויש גלגל קטן של מתכת על הוילון לכרך הוילון ע"י משיכת החוט. **ח"א ס"קו**.

האם יש לתרץ קושית רעק"א על מרן והמ"א לגבי לבוד ודופן עקומה, ואי אמרינן שתי הלכות. **ח"ב ס"מח**.

האם יש לתרץ קושית רעק"א על התוספות והרא"ש לגבי לבוד כשיש שני חלקים של סכך פסול של ב' טפחים ואור פחות מג' טפחים ביניהם. ואם יש לתרץ קושית הקר"נ על פירוש המ"א בדעת התוספות והרא"ש בענין זה. **ח"ב ס"מט**.

האם מותר לסכך בוילון של קנים כשהקנים נקשרים יחד בחוטין של כותנה או אריג. **ח"ב ס"נ**.

האם מותר ליתן הסכך על קנים של פלסטיק אם יש פחות מג' טפחים ביניהם, או אם אמרינן לבד להחמיר בין הקנים כדי לפסול הסכך. **ח"ב ס"נא**.

האם מותר ליתן הסכך על קנים של פלסטיק אם יש פחות מג' טפחים ביניהם, או אם אמרינן לבד להחמיר בין הקנים כדי לפסול הסכך. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ב ס"נא. **ח"ג ס"סח**.

האם אמרינן חבוט רמי ולבוד לחומר. **ח"ג ס"סט**.

האם סוכה מתנפחת כשרה או לא. **ח"ו ס"קג**.

מאיזה טעם אין שפודים נחשבים למעמיד הסכך בדבר המקבל טומאה, אבל הסולם נחשב כמעמיד. **ח"ו ס"קד**.

כהן שיושב בסוכה הסמוכה לבית כנסת, ורואה שהגיע החזן לחזרת הש"ץ, האם יעזוב הסוכה כדי ללכת לברך ברכת כהנים, ומיירי שכבר בירך ביום זה ברכת כהנים, או עדיף שישאר במצות סוכה? והטעם? **ח"ו ס"קה**.

א) מהו הטעם שמצטער פטור מן הסוכה.
ב) האם מצוות ישיבת סוכה צריכה כוונה לדעת הרמב"ם.
ג) האם בעל המאור סבר כהגר"א שיש מצוה לאכול מצה כל ימי פסח.

ואלו הערות על מ"ש הרה"ג **מרדכי אלתר** שליט"א בספרו **חדרי סוכה. ח"ו ס"קו.**

האם מותר לפתוח הגג של הסוכה ביו"ט או בשבת בימות הגשמים אם יש גשם עליו והמים נופלים להארץ על העשבים, או אם יש כאן איסור של זורע. **ח"א ס"קז.**

האם יש חיוב לאכול בסוכה מזונות יותר מד' ביצים אם הוא אוכל אותו בדרך עראי. ואם הוא אוכל אותו בסוכה האם יש לברך עליו לישב בסוכה. **ח"א ס"קח.**

האם מותר בסוכות להתחיל סעודתו בתוך ביתו אם הוא מסדר השולחן בכל הקערות והאוכל, קודם הסעודה בתוך ביתו בשעת ירידת הגשם, ולפני הסעודה עצמה פסק הגשם ויש טירחה לעלות כל הקערות והאוכל להסוכה. **ח"א ס"קט.**

האם מי שאוכל בסוכה מותר לצאת מהסוכה לדבר עם חברו או לצורך אחר, אם עדיין יש אוכל בפיו. **ח"א ס"קי.**

האם מי שיש רוב פניו ורוב גופו מלפניו בתוך הסוכה, יצא ידי חובתו. ועוד למה אמרינן דבעינן ראשו ורובו, כיון שיש פעמים בדינים אחרים דבעינן ביאת כל הגוף, ויש פעמים דבעינן ביאת אף מיעוט מן הגוף, והדבר צריך ביאור. **ח"א ס"קיא.**

האם מותר להשתין בסוכה. **ח"ד ס"עה.**

מהו הגדר של חינוך, לדוגמא אם לבן לא מתחשק לישון בסוכה, האם האב צריך לחוץ עליו ולהקפיד עליו שיעשה זאת. **ח"ה ס"קג.**

האם מותר לאשה ספרדית לענות אמן לברכת לישב בסוכה בשעת קידוש בליל סוכה. **ח"ב ס"נב.**

האם מי שקידש בסוכה בחו"ל בשמיני עצרת ושכח ובירך לישב בסוכה, צריך לחזור לברך ברכת הגפן משום הפסק בין הברכה לשתיה. **ח"ב ס"נג.**

האם לדעת מרן צריך להבדיל בסוכה. **ח"ד ס"עו.**

האם מי שנטל לולב ואתרוג ורצה להפוך האתרוג כדי לברך עובר לעשייתו אלא טעה ונטל האתרוג בדרך גדילתו, מותר לברך או לא. וכן מי ששכח לברך והתחיל להדליק נרות חנוכה או לתקוע שלשים קולות בר"ה, האם מותר לברך על שאר הנרות או שאר קולות. **ח"ב ס"נד.**

האם מותר לצאת באתרוג ירוק אם הוא יודע שהאתרוג יחזור למראה צהוב כשמשהין אותו. **ח"ה ס"קד.**

האם חולה שאין בו סכנה חייב לקיים מצוות עשה כגון לולב, או שופר וכדומה. **ח"ג ס"ע.**

האם אפשר לומר מצות עשה דוחה לא תעשה לגבי לולב הגזול. ואיך המציאות במצוה הבאה בעבירה בלולב הגזול ביום טוב ראשון דבעינן לכם. **ח"ג ס"עא.**

האם מי שיש לו רק שני הדסים ביום ראשון של סוכות, ואחד מהם קצת יותר מו' טפחים, מותר לחתוך אותו לשנים, דהיינו כדי שיהיה כל אחד ג' טפחים, כדי שיהיה לו ג' הדסים כדי לצאת ידי חובתו. **ח"ג ס"עב.**

האם יש לבאר דעת הרמב"ם לפי מה שפירש הרב המגיד, בדין לולב של אשרה או של ע"ז. **ח"ג ס"עג.**

האם יש חשש של מחזי כיהורא למי שאוחז הלולב בידו בשעת העמידה, כמו שכתב מרן בשו"ע או"ח סי' צ"ו סע' ב'. **ח"ו ס"קז.**

האם יש רמז בתורה שפרי עץ הדר הוא אתרוג, וענף עץ עבות הוא הדס. **ח"ג ס"עד.**

האם יש להתיר לחתוך ביו"ט הדס של ו' טפחים, כדי לעשות שני הדסים כשרים של ג' טפחים. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ג ס"עב. ע"ש. **ח"ד ס"עז.**

דיני הקהל

האם מותר לקיים מצות הקהל בזה"ז בחג הסוכות אחר שנת השמיטה, לזכר בעלמא. והם הערות על מ"ש הרה"ג **ישראל הירשנזון** שליט"א, בענין זה. **ח"ג ס"עה.**

האם מותר למלך קטן לקרות פרשת המלך. **ח"ג ס"עו.**

דיני חנוכה

האם מותר להדליק נר של חנוכה ע"י שליח בין איש ובין אשה אם השליח כבר הדליק לעצמו או אם הוא לעתיד להדליק לעצמו. **ח"א ס"קיב.**

האם הוא יותר טוב למנות אשתו להדליק נר חנוכה אם הבעל הגיע לביתו מעבודתו אחר חצי שעה מצאת הכוכבים. **ח"א ס"קיג.**

האם לדעת מרן זמן הדלקת נרות חנוכה הוא משקיעת החמה. **ח"ד ס"עט.**

האם מועיל "שומר" כדי לאכול לפני הדלקת נרות חנוכה. **ח"ה ס"קו.**

האם האורח צריך לקנות חלק בשמן של חנוכה ע"י הגבהה, מלבד מה שהוא נותן שוה פרוטה לבעל הבית. **ח"ה ס"קז.**

האם הבעל שהוא בישיבה י"ח בהדלקת נר חנוכה כשאשתו בבית חמיו ואביה נתן לה חלק מהשמן. **ח"ה ס"קח.**

האם בחור בישיבה שאינו מדליק נ"ח אלא סומך על הוריו לצאת י"ח, עדיין י"ח אם הוריו אינם בביתם אלא הם אורחים בבית אחר. **ח"ה ס"קט.**

האם חשש חבילות חבילות במי שהדליק נר אחד לחנוכה וגם לנר שבת. והוא הערה על הספר **נפש כל חי. ח"ה ס"קיא.**

איך יש להסביר המחלוקת בין ב"ש וב"ה במנין נרות חנוכה. **ח"ו ס"קכ.**

האם שיעור לבעלי בתים שקבוע באותה שעה של הדלקת נרות בזמנה, האם לבטל מפני הידור המצוה או להדליק מאוחר. **ח"ו ס"קכט.**

האם כופין לקיים מצוות נר חנוכה. **ח"ו ס"קכא.**

האם יש לבאר דעת המ"א שמוותר לברך על נ"ח בבית הכנסת בערב שבת אף כשעדיין אין מנין בבית הכנסת. **ח"ו ס"קכב.**

לפי המדרש שנה המנורה במקדש לא נכבה אלא עד אחר שנה אחרת, א"כ מה הרבותא בנס חנוכה. **ח"ו ס"קכג.**

האם כל דיני נ"ח שייכים אף בנר של הידור, כגון הדלקה עושה מצוה. **ח"ו ס"קכד.**

האם מצוות נ"ח היא מצוה קיומית כמו מזוזה ומעקה, כיון שאף מצוות נ"ח החיוב הוא על "ביתו". **ח"ו ס"קכז.**

האם מי שדד בדירה צריך להניח נרות חנוכה בחלון אף כשהחלון יותר מכ' אמות למעלה מרה"ר. **ח"ו ס"קכז.**

האם מותר לכתחילה להדליק נר חנוכה משמן שריפה. **ח"א ס"קיד.**

האם מותר בערב שבת חנוכה להתפלל מנחה קודם הדלקת נר חנוכה. **ח"א ס"קטו.**

האם יש לתרץ קושית החתם סופר על הט"ז לגבי אי הדלקת נר חנוכה קודמת להבדלה. **ח"א ס"קטז.**

האם האשה שאינה יכולה לקיים מצות חנוכה עד שיבוא בעלה בלילה מעבודתו, מותרת לעשות מלאכה או לאכול סעודה קודם ההדלקה. **ח"ב ס"נו.**

האם האשה שאינה יכולה לקיים מצות חנוכה עד שיבוא בעלה בלילה מעבודתו, מותרת לעשות מלאכה או לאכול סעודה קודם ההדלקה. והן הערות על מה שכתבתי בח"ב. **ס"נו. ח"ה ס"קי.**

האם בחור ספרדי שדר בדירה עם בחור אשכנזי יכול להדליק נר חנוכה בעד עצמו או אם אמרינן שהוא צריך להשתתף בפרוטה עם האשכנזי. **ח"ב ס"נז.**

כשיש שני בעלי בתים דרים בבית אחד, האם אחד יכול להשתתף עם חבירו לקיים מצות הדלקת נר חנוכה. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ב ס"נז. **ח"ו ס"קי.**

האם אורח שבא לעיר ודר במלון בימי חנוכה ואוכל אצל חבירו שדר באותה עיר, צריך להדליק במלון או להשתתף עם חבירו. **ח"ב ס"נח.**

האם מי שבמדינה אחרת בימי חנוכה והוא סומך על אשתו שנשארת בביתו להדליק נר חנוכה בעדו כר" זירא, יצא י"ח אם בשעת הדלקת נר חנוכה אצל אשתו הוא אינו זמן הדלקת נ"ח במדינה אשר הוא שם. **ח"ב ס"נט.**

האם מותר לבחור ספרדי להדליק ולברך על נר חנוכה כשהוא בישיבה בימי חנוכה, וכשאביו מדליק בביתו. **ח"ג ס"עז.**

האם מותר לבחור ספרדי להדליק ולברך על נר חנוכה כשהוא בישיבה בימי חנוכה, וכשאביו מדליק בביתו. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ג ס"עז. **ח"ה ס"קה.**

האם שליח צבור שהדליק נ"ח בבית הכנסת יכול להדליק בברכות בביתו כדי להוציא משפחתו י"ח. **ח"ד ס"עח.**

המתארחים בבתי מלון בחנוכה, כאשר אינם יכולים להדליק בתוך חדרם ובפתח חדרם, ורק במקום מסוים שנותן המלון עבור ההדלקה יכולים להדליק. האם ידליקו כולם שם או שנאמר שאחד ידליק וכולם ישתתפו בפריטי? **ח"ו ס"ק"ז**.

האם מהני צירוף נשים למנין כדי להדליק נ"ח בבית הכנסת. **ח"ו ס"ק"ח**.

אדם שיש לו אפשרות להדליק "נרות חנוכה", או במנורה ישנה שקיבל ירושה מאבותיו ורבותיו הקדושים, שחביב לו מאד, או במנורה חדשה ויפה, במה עדיף שידליק. **ח"ו ס"ק"ט**.

איש ואשתו שהחליטו ליפרד והבעל רוצה לגרש את אשתו, אלא הם עדיין דרים בבית ביחד, אבל כל אחד ישן בחדר בפני עצמו, וכל אחד קונים אוכל לעצמו. האם כל אחד צריך להדליק נ"ח בפני עצמו, או אם אמרינן שהאשה עדיין י"ח כשבעלה מדליק את הנרות שלו. **ח"ו ס"ק"כ**.

דיני ד' פרשיות ופורים

האם מי ששומע פרשת זכור מן הש"צ צריך לכוין לצאת בקריאתו. ואם הוא יוצא אף אם הוא אינו יודע לשון הקודש. **ח"א ס"ק"ז**.

האם פרשת זכור מן התורה או לא. **ח"ה ס"ק"ב**.

האם יש לבאר המקור להראשונים שסברו שפרשת פרה מן התורה, ואם יש חיוב על כל אחד לבא לבית הכנסת כדי לשמוע פרשת פרה, כדמצינו בפרשת זכור. **ח"ב ס"ס**.

האם יש לבאר מאיזה טעם כתב הרמב"ם שקריאת המגילה היא מדברי סופרים, וגם היא תקנת נביאים. ודעת הרמב"ם לגבי ספק בדברי קבלה אם הוא להחמיר או לא, ואם אמרינן כן לגבי עיר שהוא ספק אם היא מוקפת חומה מימי יהושע בן נון. **ח"ה ס"ק"ג**.

האם לדעת הירושלמי י"ח של שילוח מנות ביין. **ח"ה ס"ק"ד**.

האם יוצאים ידי חובתם במתנה על מנת להחזיר במתנות לאביונים. **ח"א ס"ק"ח**.

האם יכול ליתן מטבע אחד בפורים לקופה של צדקה שהיא מיוחדת למתנות לאביונים באופן שמטבע זה שווה לשתי מתנות. **ח"א ס"ק"ט**.

האם הדין של אין עושין מצות חבילות חבילות הוא משום שזה נראה כמשאוי או מפני פנוי לבו למצוה אחת. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"ק"ט. לגבי נתינת מטבע אחד לשני עניים בשביל מצות מתנות לאביונים. **ח"ב ס"ס"א**.

האם מותר ליתן צ'ק לעני כדי לקיים מצוות מתנות לאביונים בפורים. **ח"ג ס"ע"ח**.

האם מותר ליתן משלוח מנות חלבי לחבירו שכבר אכל בשר ואינו יכול לאכול המנות בפורים, ואם מותר לשלוח מנות קצת זמן קודם יציאת פורים אם לא נשאר זמן בפורים לאכול המנות. **ח"א ס"ק"כ**.

האם נתינה בעל כרחו שמה נתינה לגבי שלוח מנות, וגם לגבי מתנות לאביונים. **ח"א ס"ק"כ"א**.

האם מי ששלח לחבירו תרנגולת בשביל משלוח מנות, ואחר שהוא כבר אכלה נמצאת טרפה, האם יצא השולח י"ח. **ח"א ס"ק"כ"ב**.

האם יש לסמוך על מ"ש הרמ"א שהמקבל יכול למחול בשלוח מנות. **ח"א ס"ק"כ"ג**.

הסתפקתי אם אדם שולח מנות לאשתו, אם יצא, או לא. וכן חשבתי כעת לחקור עוד בזוג פרודים ל"ע, אם אדם נותן משלוח מנות לאשתו שהיא פרודה ממנו, והיא מקבלת המשלוח מנות, האם יצא ידי חובתו. ויש לעיין גם באופן שהם גרים באותו בית, רק כל אחד נמצא בחדר אחר, וגם באופן שכל אחד גר בבית נפרד. **ח"ו ס"ק"כ"א**.

הסתפקתי, אדם שקנה תחפושת לפורים, ולובש התחפושת החדשה בפורים, האם מברך שהחיינו, או לא והטעם. **ח"ו ס"ק"כ"ב**.

האם מי ששוחק בשמחת פורים חייב לשלם נזק שלם אם הוא שובר כלי בשימוש רגיל לכלי זה, אלא שיש פגום נסתר בכלי ומשום זה נשבר הכלי ע"י שימוש. **ח"א ס"ק"כ"ד**.

האם יש אנינות בפורים. **ח"א ס"ק"כ"ה**.

האם מותר לאבל לצאת מביתו בפורים לשמוע קריאת מגילה. **ח"א ס"ק"כ"ו**.

האם יש לבאר דעת הרמ"א לגבי לבישת בגדי אשה פורים.
ח"ה ס"קטו.

יורה דעה

דיני טרפות

האם יש איסור בציר של ספק טרפה שנפל לתבשיל, כשאינן ששים לבטלו. ח"ב ס"טב.

האם מותר להיכנס למסעדה שאוכלים שם טרפה, אם הוא רוצה לאכול רק דבר כשר שם, או שמא יש חשש מראית העין. ח"א ס"קכח.

מה החילוק בין חשד ומראית העין. ולמה לפעמים כתוב בגמרא "מראית העין", ופעמים "חשד".

יש שני טעמים למראית העין, והחילוק ביניהם.

אם חשד אסור מן התורה או לא.

אין לת"ח לצאת מבושם לשוק

חשד בהליכה לעיר שיש בה ע"ז.

וכל אלו הערות על ספר להרה"ג אליעזר אפרסמון שליט"א, והרה"ג יצחק רודריג שליט"א, והרה"ג צבי אידלס שליט"א, בדיני מראית העין וחשד. ח"ד ס"פ.

סימני עוף ובהמה

מה דעת הרב לגבי כשרות האייל אדום (שדנו ב"שיניו" בלסת העליונה), דג החרב (שדנו ב"קשקשיר" וחיבורם) ודג הפיראניה הטהורים הם. ח"ו ס"קכג.

בדין אכילת מין שיש מסורת לעדה פלונית לטהרתו ולאחרת אין. למי וכיצד ניתן לקבל המסורת? (ביתר פירוט: האם למשל אשכנזי יכול לקבלה מסבו מצד אמו, יוצא מרוקו או תימן, לגבי אכילת חגבים; כיצד מסורת זו צריכה לעבור - האם די בידיעה שאכלו חגבים לפי המנהג שם, או שמא צריך הוא לקבל דווקא ממנו הסימנים? או שמא יכול הוא לקבל מכל אדם שיש בידו המסורת, אף שאין לו אליו קשרי משפחה וכו'). ח"ו ס"קכד.

דיני תולעים

האם יש ליישב השגות הרב פעלים על הקול אליהו לגבי עשיית לחם וקפה ממים שיש בהם תולעים. ח"א ס"קכז.

האם אמרינן שיש ספק נימוחו לגבי תולעים שנתבשלו במים. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"קכז. ליישב

השגות הרב פעלים על הקול אליהו לגבי עשיית לחם וקפה ממים שיש בהם תולעים. ח"ב ס"קכז.

א) האם אמרינן שאין ביטול במין בשאינו מינו בתולעים בירקות.

ב) האם ספק נימוחו ע"י בישול הוא ספק דרבנן או ספק מן התורה.

ג) האם אזלינן לקולא בספק תורה שע"י גלגול נעשה דרבנן.

ד) האם צריך בדיקה או שאלה בס"ס.

ה) האם ספק נימוח בבישול הוא דוקא כשיש הגסה או לא.

ו) האם מותר לטחון חיטים מתולעות בלי בדיקה בתחילה.

ז) האם מותר לעשות ס"ס בידים.

ח) האם בעינן צדדים שקולים בחכמה ובמנין בס"ס במחלוקת הפוסקים.

וכל אלו הערות על הספר לכם יהיה לאכלה להרה"ג איתם הינקין שליט"א. ח"ג ס"עט.

האם צריך לבדוק הגרעינים כשיש חשש שמא יהיו תולעים בין הגרעין והקליפה, אף כשאינן מקום לתולעים לרחוש. ח"ד ס"פב.

האם הגדר של מיעוטא דמצוי שצריך בדיקה הוא עשרה למאה. ח"ד ס"פה.

מהו מדין לגבי רוב או מיעוט המצוי, שעשוי להשתנות. ח"ה ס"קטז.

באיזה אופן אמרינן שיש לבדוק במיעוט המצוי בבדיקת תולעים. ח"ו ס"קכה.

דיני בשר בחלב

האם חולה צריך התרת נדרים אם הוא רוצה להמתין רק שעה אחת בין בשר לחלב. ח"ג ס"פ.

בעניין מ"ש הרמ"א יו"ד ריש ס"פט. "ואם מצא בשר בין שיניו אחר השעה צריך לנקרו ולהסירו". מה הדין כאשר לא הסירו אלא בלעו, האם צריך לחכות שש שעות מזמן בליעה זו (כדין אכילה חדשה או שאין במעט זה המשכת טעם). והאם יש חילוק אם קרה הדבר בתוך השש שעות (מזמן הסעודה של הבשר). ח"ד ס"פג.

האם מותר לשתות כוס תה שיש בו חתיכת לימון, בתוך סעודת בשרי, אם חותכין הלימון בסכין חלבי שהוא נקי. ח"ד ס"פו.

האם לדעת הרשב"ם צריך נט"י בין תבשיל של גבינה לתבשיל של בשר. ח"ה ס"קיח.

ב) האם אמרינן חתיכה הראויה להתכבד כשהיא חיה ואינה מבושלת.

ג) האם לדעת הרמב"ם ספק דאורייתא לחומרא מדרבנן אף במצות עשה.

והם הערות על הספר בית דוד להרה"ג דוד גרסון שליט"א. ח"ד ס"פא.

האם מותר לומר ספק ספיקא אם ספק אחד אינו שקול. ח"א ס"קלב.

האם יש להתיר ספק ספיקא כשאפשר לברר שני הספיקות, וגם כשיש חזקת איסור. ח"ג ס"פג.

דיני בישול גוי

האם יש איסור של בישול עכו"ם במאכל שקורין "סמוסה", והיא מאכל של תערובת ירקות בתוך עיסה שנעשה לקנוח בעלמא. ח"א ס"קלג.

א) האם בישול גוי מותר בכלי ראשון שאינו עוד על האש ב) האם מותר לילך בבית הקברות של גוים לאיזה לצורך. והם הערות על הספר עובד זר בהלכה, מאת הרה"ג עוזיאל כהן שליט"א והרה"ג ינון משולם שליט"א. ח"ג ס"פד.

האם מותר לאכול מאכל שנעשה ע"י גוי שיש נתערב בו "קסינאת", והוא נעשה ע"י העמדת החלב במעמיד, או אם יש חשש כאן של גבינת עכו"ם. ומה הדין אם יש חשש של איסור במעמיד. ואם יש לטרוח לברר אם באמת יש דבר איסור במעמיד או לא. ח"א ס"קלד.

האם מותר לשתות קפה מכוסות של גוים בחנות או מסעדה של גוי כיון שהם מוזגים חלב עכו"ם כשהם שותים קפה מכוסיהם, ושמה י"ל שהכוס פולט טעם החלב עכו"ם לתוך הקפה כשהישראל רוצה לשתות מהכוס כשהוא שותה קפה בלי חלב, או כשהוא הביא עמו חלב של ישראל למזוג בקפה שהוא רוצה לשתות. ח"ב ס"סז.

האם מאכל שהוא ראוי לאכילה בלי דוחק כשהוא חי אלא שאין דרך אדם לאכול אותו אלא מבושלת, אסור משום בישול גוי. ואם יש איסור של בישול גוי בחטים או שומשום. ואם יש איסור בישול גוי כשהוא מתכוין רק לייבש המאכל ולא לבשל אותו. ח"ד ס"פט.

האם אמרינן ביטול ברוב בכלי שבשל בו נכרי, אם הביטול ע"י הנכרי הוא דבר רגיל וקבוע. ח"ה ס"קקט.

האם לדעת מרן מותר לאכול דגים עם חלב אם הם לא נתבשלו ביחד. ח"ה ס"קקז.

האם מותר לאפות בורקס של בשר. ח"ו ס"קכו.

האם הכלי שאופה בו עיסה שיש בה חלב צריך ליבון או שמא מותר להשתמש בו כיון שאולי י"ל שלא גזרו רבותינו אף על הטעם שבכלי. ח"ו ס"קכז.

דיני תערובות

האם שמן זית מותר כשנתנו בתוכו כף טרפה בת יומא, אף כשהשמן והכף צוננים. ח"ג ס"פא.

האם מותר ליתן תבלין בתבשיל שיש בו ששים כנגד התבלין, אם התבלין כבר נדכו במדוכה של עכו"ם. ח"א ס"קכט.

האם מותר לבטל איסור לכתחילה אם הוא אינו מתכוין לכך, אף באופן שאין ספק אחר להתיר. ואם אמרינן שמותר לבטל אם הוא אינו מתכוין לכך רק אם א"א באופן אחר, ואם זה רק באיסור שכבר נתערב. ח"א ס"קל.

האם מותר לבטל איסור לכתחילה אם כבר יש שם ששים אלא הוא מערב האיסור בהיתר בלבד כדי שהוא לא יהיה ניכר. ח"א ס"קלא.

האם מותר לכתחלה להוסיף היתר כדי לבטל ספק איסור תורה שנפל לתוך היתר. ח"ב ס"סד.

האם מותר לבטל איסור לכתחלה אם הוא אינו מתכוין לכך. ואם יש ליישב קושיית רעק"א בזה מדין בעלי חיים שנתערבו באחרות ב"ד ס"קי ב. ח"ב ס"סה.

האם אמרינן כל דפריש מרובא פריש כשגוי לקח שלא בפנינו אבר מן החי מחנות אחת כשתשע חנויות מוכרות בשר כשר ואחת אבר מן החי. ח"ב ס"סו.

האם יש לבאר מ"ש הר"ן בפ' גיד הנשה לגבי ריח לאו מילתא היא, ובהנאה הבאה לו לאדם בעל כרחו. ח"ד ס"פז.

האם לדעת הרמב"ם בעינן דוקא חד בתרי, לגבי ביטול ברוב. ח"ד ס"פח.

א) במצות "והבדלתם", ואם אמרינן בטול בדג טמא בדג טהור.

האם יש לבאר מ"ש התורות אמת שלא שייך בישראל עכו"ם בישמעאלים. ח"ה ס"קכ.

א) האם מותר להחמיר בדיני כשרות בפני אחרים.

ב) בדין הדלקת האש בבישולי גוים.

ג) בחלב עכו"ם בארצות הברית ומדינות מערב אירופה.

ד) בדין מחלל שבת בנגיעת יין.

ה) בדין בשר קפוא ששהה ג' ימים בלי מליחה.

ו) בדין אם אף הספרדים מותר להניח תבשיל מבושל חלקית (כחצי מזמן הבישול המושלם) לפני שבת על האש מגולה.

ז) מנהג המערב הוא לסמוך על הרמב"ם ודע' שאין בישראל אחר בישראל אפילו בלח.

וכל אלו הערות קצרות על ספר הכשרות להרה"ג משה ביגל שליט"א. ח"ד ס"פד.

דיני טבילת כלים

האם הכלים העשויים רק לקיום המאכל צריכים טבילה. ח"א ס"קלה.

האם יש ללמד זכות על אלו שאוכלים אצל אחרים שלא טבלו את כליהם. ח"א ס"קלו.

האם אורח מותר לאכול בבית שאינם מקפידים על טבילת כלים. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"קלו. ח"ה ס"קז.

האם צריך להטביל כלי חרס מצופה בזכוכית שנקנה מגוי. ח"ג ס"פה.

האם יש לפרש דעת הרמב"ם לגבי אם אזלינן אחר המעמיד בכלי או לא. ח"ד ס"צ.

בעל חנות יהודי שהטביל את כליו המיועדים למכירה בכדי שלא יכשלו אלו שאינם מטבילים האם הקונה ממנו חייב לחזור ולהטבילם. ח"ה ס"קכא.

האם צריך להטביל "תרמוס". ח"ה ס"קכב.

האם צריך להטביל כלי המיועד להוצאת החרצנים מהזיתים. ח"ה ס"קכג.

האם אמרינן בטול ברוב לגבי מצוות טבילת כלים. ח"ה ס"קכד.

האם מועיל בשעת הדחק (שאינו לו פתרון אחר) להשתמש בכלי ללא טבילה, על ידי שיפקיר אותו כדין ויתכוין שלא לזכות בו. ח"ה ס"קכה.

בעניין חיוב הטבילת כלים המצופים בחומר הנקרא "טפלוך". והם כלים (סירים, מחבתות) ממתכת המצופים מבפנים בחומר ממשפחת הפלסטיק. ויש בציפוי זה חשיבות רבה וכלי זה עולה הרבה יותר מכלי אחר עקב הציפוי. ח"ה ס"קכו.

האם ניתן להקנות לגוי ע"י שליח שיקנה עבורו מכשיר חשמלי, והוא יפטר מטבילת כלי [מצד דיני הקניינים]. ח"ה ס"קכח.

בעניין טבילת כלי חשמל כמו קומקום מיחם טוסטר וכיוצ"ב, אם יש לטובלם בברכה. או שיש לחשוש לסברא שמכיון שמחוברים על ידי חיבור חוט החשמל לשקע שבקיר, פטורים מטבילה, כדין כלי המחובר לקרקע. ח"ז ס"קכח.

אם יש לחשוש לסברת הרבנים שאומרים שאין לברך כיום על טבילת כלים, בגלל שהבתי חרושת הם "חברה בע"מ", ונמצא שאין לבעל המפעל (הגוי) בעלות (שעבוד הגוף) על הכלים, אלא כאילו הם כלים של החברה עצמה ולא של אדם מסוים. ח"ז ס"קכט.

כלי זכוכית, שיש לו ספק האם הטבילו, האם צריך להטבילו מספק, מצד דשיל"מ. ח"ז ס"קל.

דיני הכשר כלים

האם מותר להכשיר תנור אפיה חשמלי או תנור גז, מאיסור נבלה, ע"י הסקת התנור במדת החום הגבוהה ביותר, או אם צריך להכשיר התנור ע"י ליבון גמור. ח"ג ס"פב.

דיני יין נסך

האם המשרתת גויה פתחה דלת המקרר ליטול אוכל מתוך המקרר ויש בקבוק פתוח של יין בדלת המקרר, האם היין כשר לשתיה או לא. ח"ב ס"סח.

האם יש לבאר דעת מרן לגבי נגיעה ע"י דבר אחר שלא בכוונה בדיני יין נסך. ח"ב ס"סט.

האם יש ליישב קושית רעק"א בס"קכה. א. על הרמב"ם לגבי עכו"ם שדרך היין ולא נגע בו, שהיין אסור רק בשתיה, והלא י"ל שזה כחו ולדעת הרמב"ם כחו אסור אף בהנאה. ומה דעת מרן בזה. ח"ב ס"ע.

האם יש ליישב דעת מרן מקושית הש"ך לגבי אי יש איסור שתיה ביין הנשאר בכלי אחר שהעכו"ם מערה קצת היין מהכלי. ח"ב ס"עא.

האם מי שהניח בקבוק של יין על השולחן, ויצא מביתו, ושכח שהיה שם פועל נוצרי שעובד בביתו לתקנו, מותר לשתות היין או לא. ח"ד ס"צא.

האם האשכנזים יכולים לסמוך על הסברה שהנוצרים בזה"ז אינם מנסכים לע"ז ולכן מגעם ביין שלנו מותר בהנאה, אף כשאין הפסד מרובה או רק כשיש הפסד מרובה. ח"ד ס"צב.

דיני ע"ז

האם מותר לבשל על גבי גחלים של ע"ז. ח"א ס"קלז.

האם יש לתרץ הקושית הכ"מ והאחרונים על הרמב"ם לגבי קערות וכוסות וקדירות וצלחות שבשלן היוצר בעצי האלילם שאסורין, אבל התנור חדש שנגמר בעצי אשירה מותר. וכן לגבי דין התבשיל שנתבשל בקדירה בעצי אשירה שהוא אסור אבל הפת בתנור היא מותרת. ח"א ס"קלח.

האם הנוצרים יש להם הדין של עובדי ע"ז. ח"א ס"קלט.

האם מותר ליתן ברכה לנהג נכרי או אם יש איסור בזה של לא תחנם, והוא הערה על הספר מגן האלף. ח"ב ס"ו.

האם יש איסור הנאה מפאה נכרית שיש בה קצת שעורות מתקרובת ע"ז. ח"ב ס"עב.

האם מותר לקנות תיק של מזוזה שיש עליו צורה, ובכלל הצורה יש פרצוף אדם שבולט, והוא לנוי. ח"ב ס"עג.

האם מותר לצייר תמונת החמה והלבנה. ח"ג ס"פו.

יהודי שעושה כיסויים מפלסטיק למצבות בבתי החיים לשמור אותם מהגשם וכו', וכעת נתבקש ע"י ערל לעשות כהאי דבר בבית קבורתם, אלא יש שתי וערב על המצבות שלהם ונמצא היהודי עושה דבר שמגין על השתי וערב שלהם, אם זה מותר או לא. ח"ו ס"קלא.

האם מותר להשתתף בתפילה בבית הכנסת של "המרכז לקבלה", ובפרט כשיש חשש של כעס ונתק במשפחה. ח"ה ס"קכט.

בגויים שבורחים מארצות מוצאם לארצנו ארץ הקודש, ובאים לכאן כדי לחפש עבודה ופרנסה, והם משיגים את

הגבול ונכנסים לכאן באופן בלתי חוקי, כשהם עובדים אצלנו האם טוב לומר תודה וליתן להם שבח על עבודתם, או דילמא עדיף להמנע מכל זה, כדי שלא להחזיק ידיהם ושלא ירגישו כאן בנוח, וכך אולי ברבות הימים ישובו לארצות מוצאם, וגם אחרים שישמעו היחס אליהם כאן, לא יבואו בעתיד לכאן. וגם ידוע שהם מרבים רעות, כגון גניבות ושאר מרעין בישין. ח"ה ס"קל.

האם יש איסור של יחוד עם גוי בזה"ז. ובהערה, אם יש לסמוך על שיטת המאירי לגבי "אומות הגדורות". ח"ה ס"קלא.

האם מי שרוצה ללמוד רפואה מותר ללמוד חכמות חיצוניות שבלעדיהם לא לוכל לעבור את המבחנים כנדרש. ח"ו ס"קלב.

האם שייך לומר קדיש על מי שנהרג על קידוש השם. ואם הוא מקיים מצות קידוש השם אם הוא נהרג משום שהוא יהודי, אף שהוא אינו בוחר בהריגתו. ח"ה קלב.

(א) האם יש לבאר הטעם שהרמב"ם לא מנה כיבוש הארץ במנין המצות.

(ב) האם הלאו של אין כורתים ברית, הוא בז' עממין או בכל עע"ז.

(ג) האם יש לבאר הטעם שהרמב"ם היה רופא לישמעאלים במצרים.

(ד) האם יש לבאר הטעם שרב יהודה שדר ליה קורבנא לאבידרנא ביום אידם.

(ה) האם יש להוכיח מתשובת הרמב"ם בפאר הדור, אם הלאו של לא תחנם שייך בישמעאלים.

(ו) האם הלאו של לא ישבו בארצך שייך אף בשכונה שהיא קנין של נכרים.

(ז) האם מותר לעלות מבבל לארץ ישראל.

(ח) האם צריך לבזבז כל ממונו כדי שלא לעבור על לאו של לא תחנם.

וכל אלו הערות על הספר מצות ירושת הארץ וישיבתה מאת הרה"ג עידוא אלבה שליט"א. ח"ג ס"צט.

דיני דרכי האמורי וניחוש

האם מותר לכרוך על פרק ידו חוט אדום, או אם יש חשש מפני דרכי האמורי. ח"א ס"קמ.

האם יש לסמוך על סימנים שאירעו מעצמם כדי לפענח אותם וכדי "לכיון מעשיו או למנוע מלעשות". ח"ד ס"צג.

האם אפשר לעשות קסמים אם אומרים להם ש"זה קסם עם זריזות ידיים ואין לי שום כוחות."

מה עם קוסמים דתיים שמגלים רק חלק מהקסמים וחלק לא, יש להם על מה לסמוך? ח"ה ס"קלג.

האם מותר לקנות בית ביום ב' או ד'. ח"ו ס"קלג.

דיני גלוח

האם מותר לאשה לגלח שוטה בתער. ח"ה ס"קלו.

האם מפקד בצבא שמצווה שחייליו יהיו מגולחים עובר על לפני עור אם הוא יודע שדרכם להתגלח בתער. ח"ו ס"קלד.

דיני לא ילבש

מהו הגדר של "מקום", כשכתב מרן לגבי העברת שערות ש"במקום שמעבירין אותו גם אנשים, אם העביר אין מכין אותו. ח"ה ס"קלד.

האם יש לבאר דעת הט"ז בס"קפב. ס"ק ג. בדעת רש"י בנזיר נט. באם יש איסור לחוך בשיער בית הערוה. ח"ה ס"קלה.

דיני נדה

האיך יש להזהר בעונות באשה שראה דם מחמת תשמיש. ח"ה ס"קלז.

האם הוראת דם נדה בזה"ז היא "הוראה" ממש או רק גלוי מילתא בעלמא, ודעת הדברי חיים בזה ח"ה ס"קלח.

האם מותר לאשה לדלג בדיקות ז' נקיים האמצעיות בשעת דחק כגון שהיא רואה הרבה כתמים. ח"ה ס"קלט.

האם יש ליישב מ"ש הכסף משנה שלדעת הרמב"ם אשה שיש לה וסת קבוע ולא בדקה לפני תשמיש שלא בשעת וסת, אם היא ראתה דם בשעת תשמיש זה בכלל שוגג ולא בכלל אונס. ח"ה ס"קמ.

האם מראה חום טהור בדיני נדה. ח"ה ס"קמא.

האם מי שיש לו מסורת שמראה חום אסור בדיני נדה, יכול להקל אם הוא חום כהה או חום שנוטה לשחור שאין בהם שום מראה אדום. ואשה שיש לה ספק אם יש לה מכה, אם צריכה לבדוק ברופאים. ח"ה ס"קמב.

האם האשה שאינה נאמנת באמתלא, מותרת לברך על טבילתה, אף כשהיא עצמה אומרת שהיא ודאי טהורה וא"צ לטבול כלל. ח"ה ס"קמג.

האם יש לבאר דעת מרן בדיני כתמים, במי שהתעסקה בגריס או פחות מגריס, ומצאה דם כשני גריסין או יותר. ח"ה ס"קמד.

האם אשה נחשבת נדה מן התורה כשאין הרגשה. ח"ה ס"קמה.

האם הדם הבא ע"י גלולות הורמונאליות נחשב דם נדה או שמא הוא כעין דם מכה והיא טהורה. ח"ה ס"קמו.

האם יש לתרץ הקושיות על אלו שסברו שמראה חום טהור, שיש טוענים שהצבע החום היה קרוי בלשון הקדמונים אדום. וגם טוענים שכל חום יצא מן הרחם אדום אלא שלקה בשהותו בתוך הנרתיק. ח"ו קלה.

מה התקון לכלה ששכחה לבדוק ההפסק טהרה, והוא הפסד מרובה לדחות החתונה. ח"ו ס"קלו.

האם יש להקל בבדיקת הפסק טהרה כשיש דם בצד הבדיקה והוא משונה מרגיל ונראה כדם מכה. ח"ו ס"קלז.

איך לנהוג האשה שלוקחת גלולות בפעם ראשונה למניעת הריון, לגבי בדיקות ופרישות מבעלה. ח"ו ס"קלח.

האם יש להדריך חתן שהתחיל להתעניין ביהדות, לקיים בצורה מלאה את כל ימי הפרישה כולל חומרא דר"ז, או שמא בזה יצא שכרנו בהפסדנו כי שמא יהיה קשה לו לקיים והוא יימנע מזה לגמרי, כמו שכבר היתה קשה עליו מצוות הנחת תפילין והוא הפסיק. ח"ו ס"קלט.

האם מותר ליטול איזה חפץ מתיק שעל גוף אשתו כשהיא נדה. ח"ו ס"קמ.

דיני טבילה

האם אשה מותרת לטבול ביום ז' לימי טהרה כשהוא עוד יום בערב שבת, ולחזור לביתה כשבעלה אינו בבית אלא בבית הכנסת, כשא"א לטבול בליל שבת כיון שהמקוה הוא במקום רחוק. (ובהערה. האם אמרינן ספק דרבנן לקולא כשהוא אינו ספק שקול. ואם יש מקום לומר שאף מרן מודה לדעת ר"ת שמותר לטבול סמוך לחשיכה.) ח"ה ס"קמז.

יש גבס חדש שהמים יכולים ליכנס בתוכו בשעת טבילה, האם עדיין יש לחוש לחציצה. ח"ה ס"קמח.

האם התפירות שעושים הרופאים במכה הן חציצה לטבילת נדה. ח"ה ס"קמא.

האם אזלינן לקולא בספק חציצה בבית הסתרים. **ח"א ס"קמב.**

האם הטבעת בנרתיק בשביל מניעת צניחת הרחם נחשבת לחציצה בטבילה. והוא הערה על **ספר פוע"ה** חלק א'. **ח"ו ס"קמא.**

דיני מנהג ונדרים

האם בני בגדאד שבאו לאנגליה חייבים לקיים פסקי הבן איש חי והמנהגים של בגדאד או לא. **ח"א ס"קמג.**

האם אשה אשכנזית צריכה לנהוג כבעלה ספרדי במנהגים השונים בין האשכנזים והספרדים, וכן להיפך. **ח"א ס"קמד.**

האם מותר לאדם לשנות מכל פסקיו ומנהגיו שהורגל בהם הוא ואבותיו, והלחליט שפוסק בכל הדינים כאחד מגדולי הפוסקים. **ח"ד ס"צו.**

האם לדעת מרן אזלינן בתר מנהג קדמון לקולא אף כנגד מה שהוא פסק בש"ע. **ח"ה ס"קמט.**

האם מי ששינה מנהגו לגבי זמן ההפסק בין בשר וחלב משעה אחת לג' שעות, יכול לחזור למנהגו הראשון לנהוג להפסיק רק שעה אחת. וכן אם אשכנזי שינה מנהגו להתפלל נוסח ספרד האם הוא יכול לחזור להתפלל כנוסח אשכנז. **ח"ו ס"קמז.**

האם מנהג מבטל איסור דרבנן. איך להתנהג אם אחד אינו יודע מהו המנהג. האם מותר להחמיר כנגד המנהג. מתי מותר לשנות את המנהג. **ח"ו ס"קמד.**

האם מותר להתיר נדרים בטלפון. **ח"ו ס"קמה.**

האם יש נדר כשאחד אומר בשעת כעסו לאחר, "אני לא רוצה לדבר איתך לעולם". וחבירו שהיה שם אמר לו "תאמר בלי נדר", והכועס ענה "עם נדר". **ח"ה ס"קנ.**

האם מי שאמר "אני מקבל על עצמי תענית דיבור", ורוצה לחזור בו צריך התרה או לא. **ח"ה ס"קנא.**

האם יש לבאר דעת רש"י בנדרים יג: במשנה "ואלו מותרין...". וגם מ"ש בנדרים יח: לגבי המקדש בהמתו וחיותו, אם הוא "או" או "ויו". **ח"ה ס"קנב.**

האם מותר לכתחילה לסמוך על המודעה בהתרת נדרים בערב ר"ה כדי להתיר נדר או אם עדיין צריך התרת חכם. **ח"ה ס"קנג.**

באחד שנשבע שבועה גמורה מן התורה שלא ילך ללויה של קרובו, ובשעה שנשבע קרובו היה חי ובריא, וכעת ניחם על שבועתו מעיקרא בנחמה גמורה, האם יש התרה לשבועתו מיד, או אם אמרינן אין מתירין הנדר או שבועה קודם שחלו. **ח"ד ס"צד.**

האם יש לפרש דעת הר"ן בהיתר נדרים, במי שנשבע לצאת מן העיר קודם שבת. **ח"ד ס"צה.**

נדר לתת כך וכך כסף לצדקה אם יעבור עבירה וכפל שאם לא יעבור עבירה לא יתן, וכוונתו הייתה רק אם יעבור עד זמן פלוני יתן, ושכח להוציא את הגבלת הזמן בפיו. מה דינו? ואם דינו שאסור לעולם, האם כל פעם שעובר או רק בפעם הראשונה (כוונתו הייתה עד הפעם הראשונה, אך לא הוציא בפיו, אך גם לא אמר "בכל פעם"). וכמו"כ הסכום שנדר הוא סכום גדול המוכיח שלא התכוון לתת כל פעם כשיעבור אלא פעם אחת. **ח"ו ס"קמב.**

דיני כבוד אב ואם

האם יש לשמוע לצווי האב אחר מיתתו אם האם האלמנה מקפדת. **ח"א ס"קמה.**

האם יש לבאר דעת הרשב"א בגדר של כבוד אב ואם, לגבי מי שנשבע לדור במקום שנשא אשה. **ח"ד ס"צז.**

מהו הגדר המדויק של הקשבה של ילד בקול ההורים, לדוגמא אם האבא מעוניין שהבן יבוא איתו לתפילה כדי לכבדו או שהאמא רוצה שהבת תלבש בגד מסוים שהיא קנתה לה? **ח"ה ס"קנט.**

האם יש חיוב על הבן להתפייס עם מי שבזה אביו. **ח"ו ס"קמו.**

דיני ת"ת וקבלת דעת מרן

האם החולה שאין בו סכנה פטור מלימוד תורה. **ח"ד ס"צח.**

האם מי שעוסק בתורה חייב לעמוד מפני זקן. **ח"ד ס"צט.**

האם יש מצות עשה להעמיד רב על העיר. **ח"ד ס"ק.**

האם מותר לומר שסברת אחד מהראשונים ברורה יותר מסברת ראשון אחר, כגון סברת הרשב"א ברורה יותר מסברת התוספות וכדומה, או שמא יש בזה חשש בזיון. **ח"ד ס"קא**.

האם יש לת"ח ללמוד כל היום אע"פ שזה מביא אותו לידי עניות, או שמא יותר טוב לעסוק בפרנסה ברוב היום וללמוד שעה או שתיים בערב. **ח"ז ס"קמט**.

האם יש חיוב לפסוק הלכה כדעת המקובלים. **ח"ז ס"קנ**.

תלמיד חכם שנשלחים אליו שאלות בכתב, האם נכון שישביב תחילה על מכתבי כהנים, שגם בזה מקיים מצוות 'וקדשתו'. או מצוות וקדשתו דוקא בפניו וכאן שאין זה בפניו אין ענין לענות לכהן קודם. **ח"ז ס"קנא**.

האם לימוד א' ב' בכלל מצוות לימוד תורה. ואם יש לחוש לבזיון באותיות א' ב' כבשאר דברי תורה. **ח"ז ס"קנב**.

האם מותר לבטל לימוד תורה בשביל מחאה. **ח"ז ס"קנג**.

האם ת"ח צריך לצאת למלחמת מצוה. **ח"ז ס"קנד**.

האם קבלת דעת מרן היא רק בדבריו בש"ע או בב"י. ואם הקבלה על הספר או על הרב. **ח"ד ס"לט**.

האם יש חילוק בין אם כתב מרן "להרב פלוני", או "והרב פלוני" בסתם וי"א. **ח"ד ס"מ**.

האם אמרינן שקבלנו דברי מרן בש"ע, אבל לא פירושו בב"י, או אם קבלנו גם פירושו בב"י. והוא הערה על מה שכתבתי בח"א ס"נא. אות ב. **ח"ב ס"כז**.

דיני צדקה

האם מי שיש בידו מעות, והוא מסופק אם הם של צדקה, חייב ליתן אותם לצדקה או לא. **ח"ב ס"עז**.

האם יש לבאר דעת הרמב"ם לגבי אם נתינת מתנה לעני בכלל צדקה או לא. **ח"ב ס"עה**.

האם מותר ליתן יותר מחמישית ממונו לפדיון שבויים או לרעבים וצמאים. **ח"ב ס"עו**.

האם מותר ליתן צדקה לעכו"ם אף כשאין חשש של איבה. **ח"ג ס"פז**.

האם מי שיש לו שתי קופות של צדקות נפרדות בביתו, והוא כבר נתן ממון בתוך אחת מהן, יכול ליטול הממון ממנה כדי ליתן הממון בקופה האחרת, באופן שהקופות אין להן מנעול ובעל הבית עדיין יכול ליטול ממונו מהן. **ח"ג ס"פח**.

(א) **האם** רב הונא היה רב מובהק לרב חסדא.
(ב) בדין תלמיד מותר להורות דינים הכתובים בספרים.
(ג) בדין גדולי הדור בזמנינו, האם יש להם דין רב מובהק אף למי שלא למד אצלם.

(ד) למה לא פסקו הר"ף והרא"ש כר' ינאי שסבר שאין ת"ח רשאי לעמוד מפני רבו אלא שחרית וערבית, כדי שלא יהיה כבודו מרובה מכבוד שמים". **ח"ד ס"קב**.

האם התלמיד יכול להורות לעצמו שלא כרבו. **ח"ד ס"קג**.

אם יש דין "רב מובהק" במי שאינו שומע רוב תורתו מפיו רבו, אלא קיבל תורתו רק ע"י מכתב. **ח"ז ס"קמז**.

מה הגדר של רב שאסור לחלוק עליו במעשה ממש, האם זה תלוי בהחלטה שלי לקבל אותו כרב, או עצם העניין שאני שומע ממנו שיעור, או אולי הגדרה אחרת? **ח"ז ס"קמח**.

האם יש לבאר הטעם שהרמב"ם השמיט מספרו מ"ש בעירובין סז: בשם רב יהודה, "בדאורייתא מותבינן תיובתא והדר עבדינן מעשה, בדרבנן עבדינן מעשה והדר מותבינן תיובתא". **ח"ד ס"קד**.

האם יש מצוות תלמוד תורה בלימוד דיני דרבנן. **ח"ה ס"קנד**.

מהו הגדר של "הגיע להוראה". **ח"ה ס"קנה**.

באיזה אופן אמרינן ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח. **ח"ה ס"קנו**.

האם רב שפוסק איזו הלכה לאסור, מותר לומר לשואל לילך לשאול אותה הלכה מרב אחר שהוא יודע שהוא יפסוק אותה להתיר. **ח"ה ס"קנז**.

כשכתוב בגמרא ללמוד איזה דין מדרישת פסוקים, האם גם יש לנו להוסיף סברה לבאר טעם לדין זה. **ח"ה ס"קנח**.

לצורך מה נועדה הצדקה (מזון, לבוש, רפואה, דיור וכו') -
האם יש הבדל בין הציבורית לפרטית. **ח"ה ס"קסו.**

האם יש חילוק בין יתום ושאר עניים בדין קניית הבית
מממון צדקה. **ח"ה ס"קסז.**

מה יהיה אם לצורך הנישואין של העני לא מספיק שישכירו
בית אלא צריך לקנות בית (מדובר במציאות שזה הסטנדרט
החברתי המקובל - לקבלת שידוך טוב) האם נצטרך לקנות
בית ולתת להם. **ח"ה ס"קסח.**

קי"ל שאין העני צריך למכור דירתו כדי לקבל צדקה, האם
הדין נכון גם בדירת פאר, או דירה שיש בה הרבה חדרים
וכדומה. **ח"ה ס"קסט.**

האם יש מחויבות לתת צדקה ציבורית או פרטית למי
שאינו רוצה לעבוד כי הוא רוצה ללמוד בישיבה בין ללמוד
מקצוע בין תחום אחר. **ח"ה ס"קע.**

האם יש ליתן צדקה למי שאינו רוצה לעבוד. **ח"ה ס"קעא.**

האם יש לשנות נתינת נדבה מבית הכנסת אחד לאחר. **ח"ה
ס"קעב.**

האם מותר ליתן מתנה מרובה למי שמחזיר על הפתחים.
ח"ו ס"קנה.

האם שליח לגבות צדקה יכול לקבל שכרו מממון הצדקה.
ח"ו ס"קנו.

האם מותר לקבל צדקה מאנשי פשע ורשע המפורסמים
לכך. **ח"ו ס"קנז.**

האם מי שתורם כליה יכול להתנות שהוא רוצה ליתן
הכליה רק למי ששומר שבת. **ח"ו ס"קנח.**

האם במחלוקת בן פטורא ור"ע בב"מ סב. לפי ר"ע יש
איסור לתת לשני, או רשאי לעשות כן. ומה הדין לגבי האב
וילדיו. **ח"ד ס"קי.**

האם מותר לשחרר כמה מחבלים תמורת שבויים
ישראלים. הערות על הקונטרס הנחמד **פדיון שבויים
בימינו**, מהמכון לרבני יישובים בקרית ארבע, חברון, מאת
הרה"ג **אליעזר אפרסמון** שליט"א, והרה"ג **יצחק רודריג**
שליט"א. **ח"ב ס"עז.**

האם יש לבאר הטעם שלגבי ספק ממון לצדקה אמרינן
ספק לחומרא, אבל לגבי שכיב מרע והקדש אמרינן ספק
לקולא. והוא הערה על מ"ש באורחותיך למדני ח"ב ס"עד.
ח"ג ס"פט.

מהו הגדר של "אשר יחסר לו". **ח"ד ס"קה.**

במי שמעולם לא היה גביר על צד האמת אלא חי על
קרדיט קארד וכיו"ב וחי בפאר, וכעת באו הנושים, ואין לו
מנין לחיות, האם מחויבים לתת לו צדקה. **ח"ד ס"קו.**

האם הגבאי צדקה מותר להלוות מעות צדקה לעצמו,
כשאין חשש שבינתים העניים יצטרכו לכסף והוא לא יהיה,
כגון שיש כסף בשפע. ואם המנהל גמ"ח שיש לו חפצים
שנקנו מכספי תרומות לצורך זה, מותר מדי פעם להשתמש
בחפצים לצורכו הפרטי בדברים קטנים כגון מהדק דבק
מחק וכדומה. **ח"ד ס"קז.**

האם מותר ליתן מעשר כספים לאלו שרוצים לפרסם
לרבים לנהוג במכונית בנחת וכדת וכדין, כדי למעט
תאונות דרכים. **ח"ד ס"קח.**

האם יש להסביר איך ר"א אלעזר איש בירתא נתן יותר
מחומש לצדקה. **ח"ד ס"קט.**

האם מצות בית הכנסת עדיפה מצדקה אף כשהיא רק
לפאר בית הכנסת. **ח"ה ס"קסא.**

האם לקו העוני שמפרסם המוסד ל"ביטוח לאומי" יש מימד
הלכתי לצורך נתינת צדקה (ציבורית או פרטית). ואם עוד
שייך לומר עניי עירך קודמים כיון שעניים לא סמכו רק על
קופת הציבור בעירם בלבד אלא על הביטוח לאומי. **ח"ה
ס"קסב.**

מהו הפירוש "כדי שיתפרנס הוא ובני ביתו מהריוח", בש"ע
י"ד ס"רנג. ב. **ח"ה ס"קסג.**

האם לדעת הרמב"ם החיוב על היחיד ליתן כל צורכי
העניים, אבל החיוב על ציבור ליתן להם רק מאכל בסיס
קיומי בלבד. **ח"ה ס"קסד.**

האם יחיד שנותן צדקה לקופה הציבורית לא נפטר מנתינת
צדקה פרטית? לכאורה הוא יכול תמיד לשלוח את מבקש
הצדקה לקופה הציבורית. **ח"ה ס"קסה.**

האם מותר לממשלה לשחרר המחבלים כדי לפדות שבויים או לצורך שלום. והוא הערה על מ"ש באורחותך למדני ח"ב ס"עז. אות ד. ח"ד ס"קיא.

האם מותר לשחרר מחבלים לצורך שלום או לפדות שבויים. והוא הערה על מה שכבר כתבתי בח"ב ס"עז. וח"ד ס"קיא. ח"ו ס"קנט.

דיני מילה

האם הטפת דם ברית לתינוק הנולד מהול מצוה בפני עצמה, או רק מפני החשש של ערלה כבושה. ואם לידעת הרמב"ם בעינין הטפת דם ברית לנולד מהול לגבי אכילת תרומה וקרבת פסח. ח"א ס"קמו.

האם מי ששכח לברך ברכת להכניסו קודם המילה יכול לברך אותה אחר המילה. ח"ב ס"עח.

פנו אלי לאחרונה להכריע בדין מספר מקרים בהם היילוד ביום הראשון לחייו נזקק לחמצן עד הלילה שלאחר הלידה בשל ירידה בסטורציה (ריכוז חמצון בדם), או נפילה של סוכר אשר דרש הזלפת מינונים שונים של עירוי סוכר למשך מספר שעות או חום נמוך הדורש שהיה באינקובאטור. אינני מדבר על המקרים שבהם נמצאה סיבה לבעיות הנ"ל שטופלו ואז ברור שהיה חולי כל הגוף, אלא שבמקרים הללו ניתן הטיפול המשלים הנצרך והיילוד המשיך את בשלותו וגדולתו כצפוי לשבוע הראשון של החיים. השאלה עולה מכאן במקרים הנ"ל היא: במידה ולאחר פיקוח והשגחה, כאשר הושגה השלמת החוסר לא נמצא כל סיבה והיילוד ממשיך מעקב, טיפול וגידול שגרתו ככל יילוד אחר, - כיצד אנו מגדרים את המצב אותו עבר... האם האירועים הללו יצדיקו המתנה שבעת ימים מעת לעת גבי קביעת עיתוי הברית. ח"ד ס"קיב.

האם יש לבאר איך אפשר להיות שיעור כגריס בצרעת בערלה ביום שמיני למילה. ח"ד ס"קיג.

בילד שנולד בהיפוספדיאס כשנקב השופכה אינו במקומו הרגיל בקצה העטרה אלא מקורב יותר משם לכיוון הכיס, אשר על מנת שהילד יוכל להשתין ולהזריע כראוי יש צורך לבצע ניתוח פלסטי בגיל שנתיים ויותר, אם ישנה אפשרות לבצע את המילה כדינה ביום השמיני. ח"ד ס"קיד.

האם מותר למוהל לחזור ולחתוך קצת מן הפריעה כמה שעות אחר שהוא כבר מל כהוגן. ח"ד ס"קטו.

האם יש איסור בשבת למוהל לחתוך יותר משיעור המצומצם של ערלה. ח"ד ס"קטז.

האם אמרינן שרוב המצויין אצל מילה מומחים, ולכן יש חזקה שהמילה היתה כשרה. ואם אחד העיד לפני כמה זמן שהמילה היתה פסולה כיון שהיו ציצין מעכבין, וכעת ראינו שהעטרה מגולה לגמרי, האם עדיין צריך לתקן המילה. ח"ה ס"קעג.

(א) **האם** אשה חייבת למול את בנה.

(ב) אם יש למנות שליח למצות מילה כשהאב יכול למול.

(ג) האם לדעת מרן צריך לשתות היין מיד אחר ברכת כורת הברית.

והם קצת הערות על מ"ש הרה"ג ראובן כהן שליט"א. ח"ה ס"קעד.

(א) **האם** האב שהוא מותר למנות שליח למילת בנו.

(ב) האם מותר לעם לישיב בשעת מילה.

(ג) דעת הרי"ף אם מילת אנדרוגינוס דוחה שבת.

והם הערות על הספר מאור מילה להרה"ג מאור צוברי שליט"א. ח"ו ס"קס.

האם יש לקיים מנהג העולם שאינם מקפידים לעשות המילה מיד בבוקר מטעם זריזין מקדימין, אלא הם מחכים לאחר שחרית כדי שיבואו כל האורחים. ח"ו ס"קסא.

האם האב שדוחה מילה שלא בזמנה ליום אחר, עובר על עשה או רק על זריזין מקדימין. ואם צריך לקרוע עור הפריעה באורכו או מותר לחתוך אותה בסכין במקום שורשו. ח"ו ס"קסב.

דיני גר

האם אמרינן דברים שבלב אינם דברים כשהגר אומר בפיו בשעת טבילה שהוא מקבל המצוות, אלא שיש אומדנא דמוכח שהוא אינו מתכוין כלל לקבל המצוות. ח"ה ס"קס.

האם מותר להינשא גיורת כשבית דין סמכו על סברת המקילין כדי לגייר אותה. ח"ה ס"קעה.

האם מי שחושש שמא הסבתא שלו מצד אמו היתה נכריה, צריך להתגייר, או שמא י"ל שכיון שהוא נוהג בכל דרכיו כדת ודין, והוא מהול וגם טובל מפעם לפעם במקוה שכל זה בכלל גרות, שהרי יש מילה וטבילה וקבלת המצוות. ח"ו ס"קסג.

אם קבלת מצוות מעכבת גיור קטנים או גדולים. **ח"ו ס"קסד.**

דיני ס"ת ומחיקת השם.

האם יש פיסול בכתיבת השם בספר תורה שלא כסדרן או לא. **ח"ב ס"עט.**

מת נשלמת מצוות "ועתה כתבו לכם", לשיטת הרא"ש והטור ומרן בס"ער דעיקר המצווה לקנות ספרים וגמרות ופירושיהם כדי ללמוד בהם. **האם** מיד מי שכבר קנה כרך אחד משו"ת רעק"א כבר קיים את המצווה, או רק עד אחר שילמד בו מעט, או רק כשילמד כולו, או עד שיקנה כל הספרים שיש, דומיא דס"ת שהוא כל התורה. **ח"ה ס"קעו.**

האם יש לפרש מ"ש הגר"א שס"ת לשון נקבה. **ח"ה ס"קעז.**

האם נוהגים לעשות טקס להכנסת ספר תורה בפעם השניה אחר שתקנו את הטעות שבו. **ח"ה ס"קעח.**

האם הס"ת פסול אם חריץ השרטוט אינו ניכר אך עדיין נשאר רושם השרטוט בקלף. **ח"ו ס"קסח.**

האם מותר לעשות שרטוט בעיפרון. **ח"ו ס"קסט.**

האם יש לפסול ס"ת שנכתב במקום מטונף. **ח"ו ס"קע.**

האם גרמא במחיקת השם מותרת, ואם זה דוקא לצורך מצוה או אף במקום רשות, ואם יש לחוש בזה לבזיון השם. **ח"ב ס"פ.**

האם מחיקת כתבי הקדש כשאינן אזכרות בהם, אסורה מדרבנן או מן התורה. **ח"ב ס"פא.**

האם יש איסור מחיקת השם בוידאו הנעשה ע"י מצלמת וידאו. **ח"ג ס"צא.**

האם מצד הדין מותר למחוק השם הנכתב במחשב. **ח"ג ס"צב.**

האם מותר למחוק ה' הנכתב בתחנת אוטובוס. **ח"ו ס"קסז.**

עד כמה יש להשתדל להציל ספרים מבזיון. **ח"ו ס"קעא.**

מה הוא המקור בתורה שיש איסור בזיון לס"ת. **ח"ו ס"קעב.**

האם מותר להניח ספרי הראשונים והאחרונים על הנ"ך. **ח"ו ס"קעג.**

דיני מזוזה

האם יש לברך על מזוזה, שנכתבה על שני עורות שתפרן, אם הכתיבה היתה אחר התפירה. ואם יש חילוק בזה אם שני העורות תפרן לדף אחד או לשני דפין. **ח"א ס"קמז.**

האם יש חיוב מזוזה בבית האוצר או בית התבן שהוא ב' אמות רוחב על ח' אמות או יותר באורך. **ח"ב ס"פב.**

האם יש לברך על מזוזה בבית התבן.

(ב) **האם** יש לברך על מזוזה בבית הכנסת.

(ג) **האם** יש לקיים המנהג כשנהגו בחו"ל לברך על המזוזה מיד כששכרו הבית ליותר משלושים יום.

(ד) **האם** צריך לחזור לברך כשיש הפסק בין קביעת מזוזה למזוזה.

(ה) **האם** מותר לקבוע מזוזה על שני צדדי הפתח כשיש ספק על איזה צד לקבוע המזוזה.

והם הערות על הספר **הלכות מזוזה** מאת הרה"ג **מנשה יששכר שליט"א**. **ח"ג ס"צ.**

האם מי שמשכיר חדרו לנכרי כדי להקנות לו החמץ שהוא בתוכו אגב קרקע קודם פסת, צריך לקבוע המזוזה מחדש בחדר זה אחר פסת. **ח"ד ס"קיז.**

האם יש חיוב מזוזה כשיש דלת מביתו למחסן, אלא הדלת שלו אבל המחסן של שכנו. **ח"ה ס"קעט.**

האם המעלית צריכה מזוזה. **ח"ו ס"קסה.**

איך לכתוב פרשת והיה אם שמוע שהיא סתומה, במזוזה למנהג הספרדים. **ח"ו ס"קסו.**

דיני שילוח הקן

האם צריך לאחוז האם בידו כשהוא משלח אותה, כדי לקיים מצוות שילוח הקן, ודעת מרן בזה.

והערות על תשובה זו מהרה"ג **עידוא אלבה שליט"א**. **ח"ד ס"קיח.**

האם יש לברך על מצוות שילוח הקן.

והערות על תשובה זו מהרה"ג **עידוא אלבה שליט"א**. וגם הערות על ספרו. **ח"ד ס"קיט.**

דיני כלאים

האם יש ליישב דעת הרמב"ם ומרן בדין כלאי הבגדים בי"ד
ס"רצט. לגבי צמר רחלים וצמר גמלים שטרפן זה בזה. **ח"א**
ס"קמח.

האם יש איסור דאורייתא למי שזרע זרע שנתערב בו זרע
אחר אם היה אחד מכד'. **ח"א ס"קמט.**

האם יש איסור של שעטנז בעניבה. ח"ב ס"פג.

האם יש ללמוד זכות על אלו שלא הקפידו לבדוק אם
הוילון יש בו שעטנז או לא. **ח"ב ס"פד.**

דיני פדון הבן

האם יש ליישב שיטת הרמ"א שאין עושין שליח לפדיון
הבן. **ח"ב ס"פה.**

האם מותר לשליח בפדיון הבן, למנות שליח שני ליתן
החמשת שקלים להכהן. **ח"ב ס"פו.**

האם יש לפרש מה היא המצוה לקדש בן הבכור. ח"ד
ס"קכ.

דיני תו"מ

האם מי שקנה פירות מחנות, ושכח אם קנה פירות אלו
מחנות שכבר פרשו תרו"מ או לא, צריך להפריש תרו"מ.
ח"ג ס"צה.

האם ומה התוקף והמשמעות ההלכתית (לדיני תרומות
ומעשרות, שמיטה וכיוצ"ב) לכיבוש א"י בידי צה"ל
וההתיישבות הישראלית בה. **ח"ו ס"קעד.**

האם מותר לחלק מעשר עני לאשה בגורן. ואיך עשה כן
בועז לרות. **ח"ו ס"קעה.**

דיני שביעית

האם מותר לאכול מן המשומר בשנת שמיטה. ח"ג ס"צג.

האם בשנת שמיטה משומר מותר באכילה או לא. והם
הערות על מה שכתבתי בח"ג ס"צג. **ח"ד ס"קכא.**

האם כשיש ספק לגבי שביעית או תרומה בזמן הזה, אמרינן
ספק דרבנן לקולא או לא. **ח"ג ס"צד.**

האם מותר לשתות הד' כוסות בליל פסח, מיינ של שביעית
אחר זמן הביעור. **ח"ג ס"צו.**

האם חולה שאין בו סכנה יכול לשתות המיץ שנסחט
מתפוזים שהם אסורים משום שביעית. **ח"ב ס"פט.**

מאיזה טעם בני ישראל שמרו את השמיטה בחו"ל אחר
חרבן בית הראשון. **ח"ו ס"קעז.**

האם יש ל"לואיזה" דין אילן או ירק בשנת שביעית. ואם
אזלינן בתר רובא בדיני שביעית. **ח"ו ס"קעח.**

דיני ישוב הארץ

האם מצוות ישוב הארץ היא בין אדם למקום או בין אדם
לחבירו. **ח"ו ס"קעט.**

האם אמרינן עוסק במצוה פטור מן המצוה לגבי מצות
ישוב בארץ. **ח"ו ס"קפ.**

האם מותר לצאת מארץ ישראל לחו"ל ע"מ לחזור לצורך
לאיזו מצוה, או אם מותר רק למצוות נשיאת אשה או
לימוד תורה. ואם מותר לצאת לחו"ל כדי להתפלל אצל
קברי צדיקים. **ח"ו ס"קפא.**

דיני חלה

האם מותר למשרתת שבבית ליטול חלה בעד בעלת הבית
כשבעלת הבית אינה שם. **ח"ב ס"פז.**

האם נחתום ישראל שהוא שותף עם נכרי, חייב להפריש
חלה מעיסתם, ואם תאמר כן, האם יש להפריש בברכה.
ח"ב ס"פח.

האם מותר לאורח לומר לבעלת הבית להפריש חלה על כל
עיסה שהוא יקנה. **ח"ו ס"קעו.**

דיני חרם ונדוי

האם ספק בדין מנודה לשמים לחומרא או לקולא. ח"ד
ס"קכב.

האם בזה"ז ראוי לרב לנדות מטעם "מבזה ת"ח". ח"ו
ס"קכב.

דיני ביקור חולים ורפואה

האם מותר לאבל בתוך שבעה לצאת מביתו כדי לומר קדיש בבית הכנסת כשאינן מניין בביתו. **ח"ב ס"צה.**

האם מותר לאבל ליטול צפרניו בתוך השלשים ע"י אחר, אם יש צורך לזה מצד פרנסתו וכדומה. **ח"ד ס"קכה.**

האם אבל על או"א יכול ליכנס לבר מצוה של בנו אחר השלשים. **ח"ה ס"קפב.**

האם מותר לומר קדיש והשכבה על מי שהיה רשע גמור, ודעת מהר"ם בזה. **ח"ה ס"קפג.**

האם יש לקיים המנהג שאין לנעול נעלים של מת. **ח"א ס"קנד.**

האם יש מקור לאלו שנוהגים שאין ליטול חפץ מבית האבל. **ח"ו ס"קפז.**

האם הא דאין פותחין פה לשטן, הוא איסור גמור או רק מצד היותר טוב. **ח"ד ס"קכג.**

האם אמרינן הלכה כדברי המיקל באבל, אף במחלוקת הפוסקים. **ח"ד ס"קכד.**

האם מותר להשחית אילני פירות בבית הקברות כשהשרשים מזיקים הקברות. **ח"ו ס"קפו.**

האם מותר לדרוך על קברים כדי לבקר קברי צדיקים. **ח"ג ס"צז.**

האם אמרינן בכהנים ספק טומאה ברה"ר לקולא. ודעת מרן לגבי הנאה מצל אשרה ובית ע"ז. והם הערות על ספר **טהרת שדה מכפלה** מאת הרה"ג **עידוא אלבא שליט"א**. **ח"ג ס"צח.**

האם מותר לילך לבית הקברות של גוים לאיזה צורך. **ח"ג ס"פד.**

אבן העזר

דיני פו"ד

האם יש לבאר דעת הרמב"ם שאם אחד עוסק בתורה וטרוד בה שהוא מותר להתאחר מלישא אשה. ומ"ש לגבי בן עזאי. **ח"ד ס"קכז.**

האם יש מצוות ביקור חולים במחלות המדבקות, כגון "אבולה". ואם יש לקיים מצוה זו ע"י "סקיף". ואם מותר לרופא להיכנס לספק סכנה לרפא חולים כאלו. **ח"ה ס"קפ.**

האם מותר למי שיש בעיות פסיכולוגיות לקבל טיפול מפסיכולוג. **ח"ו ס"קפג.**

האם מותר ליתן לחולה סרטן שיש לו כאבים נוראים זריקות להקל את הכאב, אף אם ממילא זה גורם מיתתו בקרוב. ואם העושה כן צריך תשובה. **ח"ו ס"קפד.**

דיני אבלות

האם יש לפרש מ"ש במו"ק כב: "ממשמע שנאמר ויקרעם, איני יודע שלשניים". **ח"ו ס"קפה.**

מהו דרכי הטהרה למתים ממחלות מדבקות מסוכנות כגון "איבולה". **ח"ה ס"קפא.**

האם האונן מותר בעשיית מלאכה. **ח"ב ס"צ.**

האם האונן מותר לרחוץ כל גופו בצונן בשבת. **ח"ב ס"צא.**

האם האונן יכול לקיים מצות מילת בנו קודם הקבורה. **ח"ב ס"צב.**

האם התחילה אבלות משעת חזרת פנים במי ששלח מתו לעיר אחרת לקוברו או שמא התחילה אבלות משעה שהוא שומע ע"י טלפון שקברו מתו. **ח"א ס"קנ.**

האם גדול הבית הבא ממקום קרוב יכול להצטרף לשאר אבלים הנמצאים בבית ולמנות עמהם, או אם צריך למנות מחדש מעצמו. **ח"א ס"קנא.**

האם מותר לאבל המושכר לאחר לעשות המלאכה ע"י אחרים אפילו אם הוא דבר שאינו האבד. **ח"א ס"קנב.**

האם מותר לאבל ללמוד דברים המותרים לו בעיון, אף שזה מביא לידי שמחה. **ח"א ס"קנג.**

האם מותר לאבל בתוך שבעה להיות שליח צבור. **ח"ב ס"צג.**

האם האבל בתוך השבעה יכול להחליף בגדיו ע"י נתינת בגדיו נקיים לאחר כדי ללבושם שעה אחת תחלה, ואז האבל ללבושם. **ח"ב ס"צד.**

האם תלמוד תורה דוחה מצוות פו"ר. ח"ו ס"קפח.

דיני צער בעלי חיים

האם יש להתיר צער בעלי חיים בפיטום אווזים ע"י שפופרת כנהוג בצרפת. ח"ג ס"קו.

דיני עגונה

האם יש לחוש לשאלה אם יש הכרה ע"י טביעות עין בכלי שאין דרך בני אדם להשאל, לגבי אשה שהיא עגונה. ח"ב ס"קא.

האם יש לבאר סברת הרב המגיד שאין לומר מסיח לפי תומו בכתב עכו"ם. ח"ו ס"קצ

דיני הרחקת עריות והרהורי נשים

האם מי שעובר על איסור קירוב בשר בעריות משום שעבודתו במקום שיש נשים שאינן שומרי תורה ומצוות, צריך לעזוב את עבודתו. ח"ד ס"קכח.

האם מותר לשמוע קול זמר של אשה ברדיו, שלא בשעת ק"ש, אף אם היא אשת איש, או נדה. ח"ב ס"קב.

האם לדעת הרמב"ם מותר לשמוע קול אשה נכרית. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ב ס"קב. ח"ד ס"קכט.

האם מותר לשמוע קול אשה ברדיו. והם הערות על מה שכבר כתבתי בח"ב ס"קב. ח"ד ס"קל.

בזמן התלמוד שהקידושין והנישואין היו בהפרש גדול, האם לאדם שקדש את אשתו ולא היה נשואין לשמוע אותה שרה. ח"ד ס"קלב.

האם למטה מן הברך הוי ערוה באשה. והוא הערה על הספר **נפש כל חי, אה"ע ס"ב. להרה"ג **שלמה פנחס בן רחמים שליט"א**. ח"ה ס"קצ.**

האם יש איסור של ונשמרת מכל דבר רע בראיית גויה. ח"ד ס"קלג.

האם מותר לאדם להלך לאחר אשתו. ח"ב ס"קג.

האם צריך לבזבז כל ממונו כדי שלא לנסוע באוטובוס שודאי יש בו פריצות, וזה מביאין לידי הרהורי נשים. ח"ה ס"קפז.

האם יש חיוב לבזבז עד חומש ממונו על טיפולים כגון הפריה חוץ גופית וכדומה, כדי לקיים מצוות פו"ר. ח"ה ס"קפד.

האם מותר לרופא לתת לאישה שאינה נשואה מרשם לגלגולות לשם מניעת הריון. והוא הערה על מ"ש בספר **פוע"ה חלק א'. ח"ו ס"קפט.**

דיני אישות

באשת איש שזינתה עם גומי (קונדום) האם זה נחשב לביאה לאסור אותה על בעלה או לא. ח"ה ס"קפה.

האם יש לסמוך על בדיקת ד.נ.א. בדיני ממזרות או ירושה. ח"ה ס"קפו.

האם יש דין של חללה על הבת הנולדה מכהן הבא על גרושה מדרבנן. ח"ב ס"קצח.

האם מותר לכהן לישא אשה שהיא נתגיירה כשהיא קטנה קודם שהיא ראויה לביאה. ח"ב ס"קצט.

האם ספק כהן מותר לישא גיורת. ח"ב ס"קק.

האם יש לתרץ קושית התורות אמת, שהקשה דבשלמא דכהן שהוא פצוע דכא מותר בגיורת, אבל איך אמרינן שהוא מותר ליטמא למתים. ח"ג ס"קה.

האם נדה בכלל ערוה. ח"ה ס"קקצו.

(א) **האם** זכר שנולד מגוי וישראלית כשר ישראל (ב) **האם** מותר להתגייר לכתחילה גויה שבא עליה ישראל ועכשיו הוא רוצה לשאתה.

(ג) **האם** ישראל מוזהר על שמיעת קול זמרת גויה בין פנויה בין בעולת בעל.

והם הערות על ספר **עובד זר בהלכה**, מאת הרה"ג **עוזיאל כהן שליט"א** והרה"ג **ינון משולם שליט"א**.

דיני סירוס

האם יש איסור של סירוס למי שרוצה לשתות כוס של עיקרין לרפואה, כשהוא חולה שאין בו סכנה. ח"ב ס"קצו.

האם יש איסור לסירוס ע"י כוס של עיקרין לבא בקהל. ח"ב ס"קצז.

האם יש לחוש לכל דבר שמביא לידי הרהור, או אם יש לחוש רק לדברים פרטים כגון שאין להסתכל בבגדי צבעונין. **ח"ה ס"קפט.**

האם יש איסור של הרהור לאשה שרוצה להרהר על האברים המוצנעים של אשה אחרת. **ח"ה ס"קצג.**

האם מותר להרהר על אשתו כשהיא נדה לדעת הרמב"ם. **ח"ה ס"קצה.**

א) **האם** יש איסור תורה של הרהור בחוץ למחנה לדעת הרמב"ן.

ב) **האם** יש לבאר דעת מרן לגבי שימוש בנשים. ואלו הערות על הספר **תורת הרהור לרה"ג נתנאל חיים שליט"א. ח"ג ס"קז.**

אישה שחמיה הוא רופא מיילד בעל שם עולמי, והיא רוצה רק בו שיילד אותה, ורק עי"ז היא תהיה רגועה, **האם** יש להתיר לו ליילד אותה. **ח"ה ס"קצא.**

האם ביאה שלא כדרכה מותרת עם אשתו. ואם מותר לנשק אשתו באותו מקום. **ח"ה ס"קפח.**

האם מותר לאיש ואשתו לדבר בעניני תשמיש כדי לעורר תאוותם קודם תשמיש, או אם זה בכלל נבול פה. **ח"ה ס"קצד.**

א) **האם** מותר לאב להחליף טיטול ולקלח את בתו קטנה, כאשר בהכרח יראה מקומות מכוסים?

ב) במקרה והאם גדולה ויש לסעדה, **האם** מותר לבן לקלח את אמו (ולפעמים יש מצבים של החלפת טיטול לגדול). וכנ"ל לבן עם אביו.

ג) **האם** מותר לראות סרטון וידאו רפואי (הוא בהכנסת מצלמה לתוך גוף האישה) המצלם את נרתיק האישה על מנת להראות מצבי דימום (בהקשר הלכתי). ואיפה עובר הגבול בין בעבידתיה טריד (ובהקשר זה גם בצורך לימוד) להרהור (ומראה אסור הקודם לו). **ח"ו ס"קצב.**

האם לחיצת יד לשם שבת שלום או למזל טוב לאחות שמתחתנת מותרת או לא. **ח"ו ס"קצג.**

מצינו בכתובות יז: שהנשים היו נותנים שמן בראש התלמידים, והלא זה אסור מפני נגיעה בעריות. **ח"ו ס"קצד.**

דיני יחוד

האם יש איסור של יחוד בין איש ואשה כשנמצא שם ילד בן שש שנים. **ח"ג ס"קט.**

האם מותר לשני אנשים לילך בדרך בחוץ לעיר עם אשה אחת לזמן מועט.

האם לדעת הרמב"ם ומרן יש יחוד באשה אחת ושני אנשים.

האם הספרדים יכולים לסמוך על הרמ"א שמותר לשני אנשים כשרים לייחד אם אשה אחת.

יחוד עם נדה פנויה.

יחוד אם אשה שאינה יפה. בדין בעלה בעיר, ואם אמרינן בזה"ז אימת בעלה עליה.

הליכת אשה לרופא נשים. למה השמיט הרי"ף הדין של אנשים בחוץ ונשים בפנים וכו'.

אם היתר פתח פתוח אף כשלבו גס בה. **האם** מותר יחוד עם גויות רבות.

האם קטן מציל מיחוד. וכל אלו הערות על הספר **להרה"ג אריאל פרג'ון שליט"א. ח"ד ס"קלא.**

האם בשעת הדחק יש להתיר יחוד אחות עם אחיה המאומץ. והם הערות על מ"ש הרה"ג **דביר אזולאי שליט"א. ח"ה ס"קצח.**

האם יש היתר של פתח פתוח לרה"ר בדיני יחוד, אף שאין שם בפועל אנשים שעוברים כל זמן שיעור ייחוד. **ח"ה ס"קצט.**

דיני שז"ל

האם מותר לאיש לאבד שכבת זרעו כשהוא כבר הוציא את זרעו כדי ליתן אותו לאשתו ע"י רופא כיון שאשתו אינה ראויה להריון בדרך הטבע, וזרעו טמון במקרה במקפוא בבית חולים כדי לשומרו ולקיימו, אלא אחר קטטה אם אשתו ונתנית גט, הוא בא לשאול אם מותר לו לצוות לרופא לאבד זרעו כיון ששוב אין לו צורך לזה. **ח"ב ס"קד.**

האם שוטה מותר להשחית זרעו כדי להינצל מאיסור ערוה או משכב זכור. **ח"ה ס"קצז.**

האם אשה הוזהרה על השחתת זרעה. ואם היא הוזהרה על לא תתורו. **ח"ו ס"קצא.**

האם צריך ליזהר שלא להזריע אשתו קודם תשמיש כשהוא משחק עמה. **ח"ה ס"קצב.**

דיני קידושין

האם מותר לספר לשון הרע לתועלת, כגון לאסוף מידע על שידוך, כשהוא רק שומע את העובדות מצד שלישי שרצונו להשאר בעילום שם, ושהוא מאמין לו בלי צל של ספק. האם מותר לו להעביר את הדברים האלה כמו שהוא שמע ובלי לגלות את מקורו ולמרות שהוא שמע רק מ"עד" אחד, או שנאמר שחלות הלכות עדות גם על מקרה כזה ואסור לו - עד אחד, להעיד על פי מה ששמע, שצריך שהבעל דין ידע מי העד הזה. **ח"ה ס"ר**.

האם יש לבאר דעת מרן לגבי קידושין באיסורי הנאה, ואם יש ליישב קושיות האחרונים בדבריו. **ח"ב ס"קה**.

האם יש חשש קידושין בחמץ דאורייתא ושעות דאורייתא משום שיש לחוש שאם נשרף החמץ אז האפר מותר בהנאה. **ח"ב ס"קו**.

האם יש לומר שיש ודאי קידושין במי שקידש באיסור הנאה מדרבנן שיש לו עיקר מן התורה, כיון שאפשר לבטל אותו בהיתר כדי ליהנות ממנו. **ח"ב ס"קז**.

האם יש להתיר אשה בלי גט מטעם ספק ספיקא, אם איש מקדש אותה בדבר שהוא פחות משוה פרוטה. ואם מרן סבר כדעת הרמב"ם שאם הוא דבר שאינו מתקיים שאין לחוש לקידושין. **ח"ב ס"קט**.

האם יש לחוש לקידושין מטעם החופה, כשמצינו שאין שוה פרוטה בנתינת הכסף לשם קידושין תחת החופה. **ח"ג ס"קי**.

האם יש ליישב דעת מרן בס"לא. ט. שאם קדשה בפחות משוה פרוטה ואח"כ בא עליה בפני עדים צריכה גט, שודאי בעל לשם קידושין. **ח"ג ס"קיא**.

האם יש ליישב מ"ש מרן בס"מב. א. שאיש שאנסוהו עד שקידש בעל כרחו, הרי זה מקודשת וי"א שאינה מקודשת, מקושית הח"מ והב"ש שם. **ח"ג ס"קיב**.

האם העדים צריכים לראות נתינת הכסף בשעת קידושין או אם די באומדנא דמוכח ובידיעה ברורה בלבד אף שאין ראייה. **ח"ג ס"קיד**.

האם העדים צריכים לראות מהו החפץ שהאיש נותן לאשה בשעת קידושין, או שמא די במה שהם רואים נתינת חפץ אף שהם אינם יודעים בדיוק מהו החפץ שהיא מקודשת בו. **ח"ג ס"קיד**.

האם יש לבאר מ"ש המשחא דרבנותא בדעת מרן בס"כח כא, שכתב מרן, "המקדש באיסורי הנאה דרבנן לגמרי שאין לו עיקר בדאורייתא מקודשת, ואם בחמץ דאורייתא ושעות דרבנן או בחמץ דרבנן ושעות דאורייתא ספק מקדושת, ואם באיסורי דאורייתא לגמרי כגון חמץ דאורייתא בשעות דאורייתא אינה מקודשת". **ח"ד ס"קלד**.

האם יש להשיב על קושית המשחא דרבנותא, על מ"ש הב"י בס"כט. בדין "האומר לאשה התקדשי לי בכוס זה, אם היה מלא מים, הרי זו מקודשת בו ובמה שבתוכו דמצטרפו לשוה פרוטה. ואם היה מלא יין הרי זו מקודשת בו ולא במה שבתוכו. ואם היה מלא שמן הרי זו מקודשת במה שבתוכו ולא בו", שכל זה איירי רק בכוס של חרס. **ח"ד ס"קלה**.

מה הדין כאשר לפני החופה ניגש אדם למסדר החו"ק ואומר לו שהכלה כבר נשואה לאיש, והיום או מחר יבואו עדים ויעידו על זה. האם צריך לעכב את החופה עבור זה. **ח"ד ס"קלו**.

האם יש ליישב דעת הב"י ממה שהשיג עליו המשחא דרבנותא, לגבי דעת הרא"ש באם מותר לברך ברכת אירוסין אחר הקידושין. **ח"ד ס"קלז**.

האם מותר לבחור ליתן מתנה לבחורה, או שמא חיישינן לקידושין. **ח"ו ס"קצה**.

דיני שבע ברכות

בנשאין שניים האם הילדים מותרים לילך לחופת הוריהם. **ח"ו ס"קצו**.

האם בזה"ז הספרדים יכולים לברך שבע ברכות אף שלא בבית החתן. **ח"ד ס"קלח**.

האם יש לקיים המנהג לברך בשבע ברכות "משמח החתן עם הכלה ומצליח". **ח"ג ס"קטו**.

האם יש לקיים המנהג לברך בשבע ברכות "משמח החתן עם הכלה ומצליח". והוא הערה על מה שכתבתי בח"ג ס"קטו. **ח"ה ס"רא**.

האם מי שנוהג כהרמב"ם דבעינן שנים לפני חדשות, יכול לברך אחת מהשבע ברכות בסעודת חתן וכלה, כשיש רק פנים חדשות אחד, והרוב שם באותה סעודה נוהגים לברך אף כשיש רק פנים חדשות אחד. **ח"ג ס"קטז**.

האם מי שנוהג כהרמב"ם דבעינן שנים לפנים חדשות, יכול לברך אחת מהשבע ברכות בסעודת חתן וכלה, כשיש רק פנים חדשות אחד, והרוב שם באותה סעודה נוהגים לברך אף כשיש רק פנים חדשות אחד. ואלו הערות על מה שכבר כתבתי בענין זה בח"ג ס"קטז. ח"ה ס"רג.

האם קטן שנעשה בר מצוה בשבעת ימי המשתה, נחשב פנים חדשות אם הוא כבר היה בסעודת נישואין כשהוא היה עדיין קטן. ח"ג ס"קיז.

האם מותר לברך שבע ברכות אם קצת אנשים שבמנין לא אכלו פת אלא מזונות או פירות. ח"ב ס"קט.

בסעודת חתן כשאין פנים חדשות שיש לברך רק אשר ברא, אם בירך על היין ושוב טעה ובירך ברכה אחרונה על היין, האם עדיין אפשר לברך אשר ברא. ח"ה ס"רב.

דיני כתובות

האם הלך בעלה למדינת הים והיא לותה ואכלה בלא עדים, אם הבעל חייב לשלם או לא. ח"ב ס"קי.

האם יש חיוב לבעל לשלם ממון בעד רפואת אשתו אם האשה חלתה בפשיעתה. ח"ב ס"קיא.

האם ממונה שלה או של בעלה, לגבי אשה שעוסקת במלאכתה במשרד, ובשכרה היא מתפרנסת כל ביתה וגם בעלה שאין לו מלאכה כלל. ח"ב ס"קיב.

האם הוא נחשב כאיני ניוזנית ואיני עושה, כשהאשה יש לה חשבון בבנק שהוא נפרד מבעלה. והוא הערה על מה שכתבתי באורחותיך למדני ח"ב ס"קיב. ח"ד ס"קלט.

האם אשה ששברה כלי הבית חייבת לשלם בעלה בעד הכלים, ואם יש חילוק בזה אם היא במזיד או בשוגג, או אם היא עוסקת במלאכת עצמה או במלאכת בעלה, או אם השבירה היא ממש מידה או אם היא רק אינה שומרת הכלים כהוגן והם נשברים ע"י אחרים כגון הילדים בבית. ח"ב ס"קיג.

האם יש ליישב שיטת הראב"ד ממה שכתב עליו הרב המגיד לגבי מגורשת ואם יש חיוב לאב לחנך בנו בגיל ד' או ה'. ח"ב ס"קיד.

האם הבעל צריך לשלם קנס בעד אשתו אם היא עברה על תקנת העיר. ח"ב ס"קטו.

האם יש ליישב קושית הט"ז על מרן לגבי המושיב אשתו חנונית האם הבעל יכול להשביעה רק עד שתתבע כתובתה או אף בכל זמן שירצה, ומאי דעת מרן והרמ"א בזה. ח"ב ס"קטז.

האם יש להסביר קושית רעק"א על הבית שמואל בס"קי. ס"ק לח. לגבי הטעם שאשה צריכה לישבע על עיקר כתובתה כשהבעל אמר שהיא כתבה לי שובר ואבד שוברי. ואם יש ליישב קושיות הב"ש והבית מאיר על מרן שם לגבי מעיזת פניה כשהיא אמרה גרשתני, ותובעת כתובתה. ח"ב ס"קיז.

האם הבעל צריך לזון בת אשתו מאיש אחר אם הבת היא משרתת שלה. ח"ב ס"קיא.

האם יש ליישב דעת מרן מקושית החזון איש, לגבי אמרה מאסתיהו ואיני יכולה להבעל לו מדעתי, אם רצה הבעל לגרשה אין לה כתובה כלל. ח"ג ס"קיא.

האם יש לבאר שיטת ר"ח והרמב"ן והרמ"א בענין "אמרה מאיס עלי". והם הערות על הספר בית דוד מהרה"ג דוד גרסון שליט"א. ח"ג ס"קיא.

האם יש לבאר דעת מרן בס"פ יב, לגבי יונקת שרצה לאכול מאכלים רעים, ודעת הרמב"ם בזה. ח"ג ס"קכ.

האם חל ההקדש כשאשה הקדיש נכסי מלוג שלה. ח"ג ס"קכא.

האם המלוה שתפס ממונו של הבעל מפני חוב של אשתו שהיה על האשה מקודם שנשאת, והוא מלוה על פה, צריך לחזור הממון לבעל או לא. ח"ג ס"קכב.

האם יש להתיר לנשים לצאת ברה"ר בזה"ז בגלוי הראש, כיון שכן דרך כמה נשים שאינן דתיות ואף מן הדתיות יש שאינן נזהרות בזה, ולכן אולי י"ל שאין כאן פריצות או נוול אף לנשים צדקניות. ח"ג ס"קכג.

(א) **האם** לדעת רש"י האיסור של פריעת ראש לאשה, הוא רק סתירת הקליעות, או אף הסרת כיסוי מראשה.

(ב) האם מן התורה בעינן כסוי לרוב הראש או לכל הראש.

(ג) האם דת יהודית משום מנהג או משום איסור.

והם הערות על מה שכתבתי באורחותיך למדני ח"ג ס"קכג. ח"ה ס"דו.

האם בזה"ז אשה מותרת לגלות שערות ראשה בבית לפני אנשים זרים, לדעת רש"י והתוספות ודע'. **ח"ה ס"רה**.

האם החיוב לאלמנה או גרושה לכסות שיערה הוא מצד הדין או מצד המנהג. **ח"ג ס"קכד**.

האם אישה נשואה שעושה קרחת צריכה כיסוי ראש. **ח"ו ס"קצט**.

האם יכולה אלמנה לתפוס מטלטלין בעד כתובתה אחר מיתת בעלה. ודעת הרמב"ם ומרן בזה. **ח"ד ס"קמ**.

האם הבעל שרוצה לגרש את אשתו, כיון שיש קטטה ביניהם, צריך להתאבל עליה אם מתה קודם נתינת הגט? **ח"ד ס"קמא**.

מהו הגדר של אוהב אשתו כגופו. **ח"ו ס"קצז**.

האם כתובה שכתוב בה במקום הסך "כמסוכם ביניהם" פסולה. **ח"ו ס"קצח**.

האם מותר למי שדר בירושלים לעקור דירתו כדי לדור במקום אחר בארץ ישראל. **ח"ה ס"רד**.

דיני גיטין

האם אמרינן שהגט בטל בשוטה לעתים שיש לו רפואה ע"י כדורים בכל פעם שהוא שוטה, שהסכים לגרש אשתו ע"י שליח בעת שהוא פקח, והנתינת גט הוי כשהוא חזר להיות שוטה קודם שהוא חזר עוד פעם לבריאותו ע"י הכדורים. ואם איש אחר נשא אשה זו אם צריך לצאת. וישוּב דברי מרן בזה מהשגת האחרונים. **ח"ב ס"קיט**.

האם בזה"ז צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם, כיון שבזה"ז כל המקומות קרבו זה לזה ע"י מטוס או רכבת וכדו', ועדים מצויים עוברים ושבים ממקום למקום ובקל יוכל להתקיים. והוא ישוּב למ"ש בספר **שאלו לברוך** בענין זה. **ח"ב ס"קכ**.

האם מגורשת על תנאי "אם יהיה או לא", שנשאת לאחר קודם קיום התנאי צריכה לצאת, או לא. **ח"ב ס"קכא**.

האם יש לקיים שיטת התשב"ץ לגבי שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה, לפי מה שכתב על דבריו בהג"ר עק"א בס"קנב. **ח"ב ס"קכב**.

האם יש לבאר דעת מרן בדין כתיבת גט למי שנשתנה שמו מחמת חולי, אם השם הראשון או השני העיקר. **ח"ג ס"קכה**.

האם יש לבאר דעת מרן לגבי נתן לה נייר חלק ואמר לה הרי זה גיטך, ואם אמרינן ספק ספיקא להתיר בזה. **ח"ג ס"קכו**.

האם אמרינן בטל הטעם בטלה התקנה לגבי אמירת בפני נכתב ובפני נחתם. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ב ס"קכ. ליישב דעת השאלו לברוך. **ח"ג ס"קכז**.

האם השליח בגט יכול לשנות איזה דבר בשליחתו שהמשלח אינו מקפיד עליו. **ח"ג ס"קכח**.

האם מותר לגרש לכתחילה ע"י שליח והרשאה כשהאיש והאשה בעיר אחת. **ח"ג ס"קכט**.

האם יש לפרש מ"ש הטור בדעת אביו הרא"ש שהוא סבר כהעיסור שיש לבעל לבטל הגט אף שהוא בתנאי מעכשיו או על מנת, ודעת הראב"ד בזה. **ח"ג ס"קל**.

האם יש לבאר דעת מרן בס"קמג. ו. בדין גט על תנאי שתתני לי כלי פלוני או בגד פלוני, שהוא הביא דעת הרא"ש שאם הבעל מתרצה בקבלת דמים הוי גט, ולא הביא דעת הרשב"א שאין זה גט. **ח"ג ס"קלא**.

האם יש לבאר דעת הרמב"ם בהל' גירושין פ"ט. באומר לאשתו הרי זה גיטך ולא תתגרשי בו אלא לאחר שלשים יום, ואם הלכה והניחתו בצדי רה"ר... הרי זו מגורשת. ומה שהקשה הר"ן על זה למה לא כתב כאן דין "מעכשיו" כדמצינו לגבי קניית פרה בכעין זה בהל"מ מכירה פ"ב, ומה שתירץ המחנה אפרים על זה, ואם יש ליישב פירושו. **ח"ג ס"קלב**.

האם לדעת הרמב"ם אנו קי"ל לגבי גט, שידיים שאין מוכיחות הויין ידים. ואם צריך לכתוב "ודן" מן התורה או מדרבנן או רק לכתחילה. **ח"ד ס"קמב**.

איך יש לפרש הפסוק בירמיהו פ"ג. א. שנראה משם שאסור לבעל לחזור לאשתו אחר הגירושין אם היא זנתה אחר הגירושין. **ח"ו ס"ר**.

האם מי שמשותק לגמרי ואפילו אינו בכלל "הרכין בראשו", ואין לו שום תקווה לרפואה, יכול לגרש את אשתו ע"י גט זיכוי. **ח"ו ס"רא**.

דיני מיאון

חלקו בס"ת לשאר אנשי עירו כיון שהס"ת עדיין ברשות הגנב. **ח"ב ס"קכו.**

האם יש חיוב להעיד בדיני ממונות אף כשיש בזה הפסד ממון להעד. **ח"ג ס"קלד.**

האם יש לבאר דעת מרן בס"מו. י. לגבי הדין אם העדים בשטר הכירו כתב ידם, אבל לא זכרו שזה לזה מזה. **ח"ג ס"קלה.**

האם הא דאמרינן אין מזימין את העדים שלא בפניהם, הוא אף שלא לפסול העדים שלא בפניהם. **ח"ג ס"קלו.**

האם העדים שראו הגניבה יכולים להכות הגנב כדי שיחזיר את הגניבה. **ח"ד ס"קמו.**

האם המוחזק רשאי לומר קים לי כדעת מיעוט הפוסקים שנדחה ע"י מו"מ בכתב ולא בעל פה. **ח"ד ס"קמז.**

מהו הדין לגבי אדם שידוע שעבר עבירות תנועה נשנות, ואפילו נפסל רשיונו בשל רשלנות בנהיגה, האם אין הוא פסול לעדות (ולא יוכלו להזמין להעיד בחופה). **ח"ד ס"קמח.**

האם איש ירא שמים, אבל עכ"פ הוא עובר על איסור מפני שיצרו תוקפן, והעדויות לזה הוא רק מפי עצמו, כשר לכתחילה לעדות כגון בעדות קידושין, או לא. **ח"ה ס"ריב.**

מי קודם בתור. **ח"ו ס"רב.**

האם מי שמשמש באיפון פסול לעדות. **ח"ו ס"רג.**

האם יש לקבל עדות מרשע שחזר בתשובה על מה שראה לפני ששב. **ח"ז ס"רד.**

האם מותר לת"ח לאכול באוטובוס כדי לחסוך זמנו ללימוד, או שמא זה בכלל אוכל בשוק ופסול לעדות. **ח"ז ס"רה.**

(א) **האם** מותר לתפוס מעות אחרות במקום המעות הנגזלות בדין עביד אינש דינא לנפשיה.

(ב) **האם** אשה נאמנת במקום דלא שכיחא אנשים.

(ג) **האם** אמרינן שמותר לבא לפנ דין עכו"ם אם נתרצו שני בעלי הדין.

והם הערות על מ"ש הרה"ג **ישראל הירשנזון** שליט"א בספרו **יורו משפטיך**. **ח"ד ס"קמה.**

האם יש ליישב מ"ש המהרי"ט שחזקה דרבא, שקטנה שהגיעה ליב' שנה חזקה הביאה סימנין, היא אף כשבדקה ולא נמצאו שתי שערות, שיש חזקה שנשרו שערותיה, והוא קרוב לודאי ואינו ספק שקול. **ח"ד ס"קמג.**

האם יש ליישב שיטת המהרי"ט שכל חזקה העשויה להשתנות ולהתבטל ממילא לאו חזקה היא, כגון ספק בן ט' אין לו חזקה שהוא קטן ופחות מבן ט', כיון ממילא הוא יגיע לבן ט', וממילא נתבטלה החזקה שהוא פחות מבן ט'. **ח"ד ס"קמד.**

חשן משפט

דיני תקנות הישיבה

כר"מ בישיבה החרמנו לתלמיד שנתפס מעשן סיגריות, האם מותר להשחית את הסיגריות (אסור להם לעשן בישיבה והדבר ידוע לתלמידים) למען "ישמעו ויראו". **ח"ה ס"רז.**

האם בחורי ישיבה צריכים לשמור כל תקנות של ראש הישיבה, כגון כשהראש ישיבה תיקן שמי שלא הספיק להתפלל במניין של הישיבה, לא יצא לילך למניין אחר מחוץ לישיבה. **ח"ה ס"רח.**

האם בעל החנות יכול להקדים מי שבסוף התור. **ח"ה ס"ריא.**

דיני עדות

האם איש ספרדי שרגיל לאכול בשר שאינו חלק ועובר בזה על דעת מרן, פסול לעדות או לא. **ח"ב ס"קכג.**

האם מי שגזל מציאה מקטן פסול לעדות או לא. **ח"ב ס"קכד.**

האם בעינין סילוק לעדים מקהל שנגנב ספר תורה או שאר כלי קדש מבית הכנסת שלהם, אם יש ס"ת אחר או שאר כלי קדש באותו בית הכנסת. **ח"ב ס"קכה.**

האם יש לתרץ קושית הקול אליהו והקצות החושן על מ"ש הרשב"ם לגבי בני עיר שנגנב ס"ת שלהם, שאיך אמרינן שלעדות בעינין סילוק מהס"ת, שהלא א"א לעד למכור

דיני הלוואת ושר

האם יש לבאר דעת מרן לגבי האומר לחבירו אמר לי אבא שיש לו בידך מנה, והלה אומר אין לו בידי אלא חמישים, ומאיזה טעם הוא פסק כהראב"ד כנגד הרמב"ם. ח"ב ס"קכט.

האם הא דפסק מרן בס"ע. כב. שמצאתי כתוב בפנקסו של אבא שאתה חייב לו, שמשביעין אותו היסת, הוא אף כהנתבע אומר כבר פרעתי. ח"ב ס"קל.

האם יש ליישב דעת מרן ממ"ש הט"ז והש"ך עליו, לגבי המחחה אצל חבירו בענין דלא קנה אינו נאמן לומר שפרעו אחרי כן. ח"ב ס"קלא.

האם מי שקבל עליו לזון חבירו ולא פירש עד כמה זמן, צריך לזון אותו כל ימיו או סגי בזמן מועט. ח"ב ס"קכז.

האם יש ליישב שיטת הרשב"א מהשגת הש"ך, בדין כתיבת אנן סהדי וכו' בן עד לעד, כדי לקיים המחקים בשטר. ח"ד ס"קמט.

האם כותבין טופסי שטרות כדי שיהיו מצויים אצלו. ח"ד ס"קנ.

האם יש ליישב דעת מרן בדין לוח ולוח ואח"כ קנה, ובעל חוב גבה שלא בבית דין. ח"ד ס"קנא.

האם דברים שבלב המלוה דברים או לא. ח"ו ס"רי.

דיני נזקי שכנים

א) האם בני החצר יכול למחות בעשיית חנות בחצר, ומה הוא הדין לגבי רופא ואומן, ודעת הרמב"ם בזה.

ב) האם יש למחות בשכנים משום קול ורעש ורובי הדרך, ודעת הרמב"ם בזה.

ג) מה הוא הפירוש של רבוי דרך.

ד) האם בני החצר יכול למחות אם יש חנות בחצר וש קול הנכנסין ויוצאין, אם א"א לבעל החנות למכור חפציו בשוק.

ה) בדין עשיית כבשן בעיר, ובירושלים.

ו) בדין עשיית גנות ופרדסים בירושלים, ודעת רש"י בזה.

וכל הנ"ל הם הערות על הספר הנחמד איכות הסביבה. ח"ב ס"קלב.

האם ראובן יכול למחות כשמעון שכנו רוצה להרחיב גגו לביתו, והגג יהיה יותר גדול מהגג שהיה בתחלה. וראובן

טוען שבזה יהיו עוד מי גשמים נגרים לתוך חצירו. ושמעון השיב שהוא רוצה לתקן צינור לקבל המי גשמים שלא יגרו המים לתוך חצרו של ראובן. וראובן טוען שאין זה כלום ששמה יתקלקל הצינור, והוא אינו רוצה להיות עם שמעון בכל יום ויום בדינא ודיינא. ח"ב ס"קלג.

האם אמרינן גוד או אגוד לגבי בית הכנסת. ח"ב ס"קלד.

האם הרוב יכול לכוף המיעוט לגבי תקוני העיר. הערות על הספר סמכויות הרוב בהלכה, מאת הרה"ג ר" יצחק מני שליט"א, והרה"ג ר" צבי אידלס שליט"א. ח"ג ס"קלג.

א) האם יש לבאר דעת המרדכי שאין היזק ראייה כשבונה חלון בתוך ד' אמות של רשותו מבפנים.

ב) דעת הרמב"ם והרב המגיד לגבי היזק ראייה בשתי חצרות זו למעלה מזו.

ג) האם מרן סבר כמהר"י ברצלוני שאין היזק ראייה מהחצר התחתון אם יש הפרש בגובה של יותר מד' אמות בין החצרות.

ד) האם מועילה סתימה של זכוכית אטומה כשיש היזק ראייה מהחלון.

ה) האם השכנים יכולים למחות למי שסותם חלונו כדי למנוע ההיזק ראייה.

וכל אלו הערות על הספר היזק ראייה מאת הרה"ג ר" אליעזר אפרסמון שליט"א. ח"ג ס"קלז.

האם מותר להגביה הכותל שמפסיק בין שני שותפים בחצר. יותר מד' אמות. ח"ג ס"קלח.

האם יש ליישב שיטת מרן מקושיות המהרח"ש והלחם משנה והמשכנות הרועים, לגבי מעכב בתשמיש וחזקה בחצר השותפים כשאין מחיצה. ח"ד ס"קנב.

האם בעל העליה יכול לכפות בעל הבית לבנות ביתו כשנפלו הבית והעליה. ח"ד ס"קנג.

האם יש לתרץ קושית הרב הפרד"ס על הכנה"ג בדין בית ועליה שנתקלקלו הכותלים, אם הבית ראוי לדירה או לא. ח"ד ס"קנד.

בעניין חריגת בניה שאינה ע"פ האישורים החוקיים, כגון סגירה של מרפסת וכדו' שאדם עושה בתוך שלו, אלא שהרשויות אוסרות לבנות בלא אישור, מאיזה דין אתינן עלה. ח"ו ס"ריא.

האם מדיני הרחקה של נזקי שכנים ג"כ יש איסור, בנזכר בשאלה הקודמת. ח"ו ס"ריב.

האם יש ליישב קושית רעק"א על דעת הרשב"א והריטב"א בקידושין נד: לגבי דעת רבי מאיר דס"ל שאדם מקנה דבר שלא בא לעולם. **ח"ג ס"קמג.**

האם מי שקנה קרקע אדעתא שיעשנו הקדש ולא הוציא מפיו כלום חייב ליתן הקרקע להקדש או לא, ודעת מרן בזה. ואם אמרינן שההלכה כהיש אומרים קמא כנגד היש מי שאומר בתרא. והוא הערה על מה שכתבתי בזה בח"ב ס"קלח. **ח"ג ס"קמד.**

האם מי שקונה חפץ שיש בו אונאה על מנת לתבוע האונאה מהמוכר אחר כך, עובר על לפני עור לא תתן מכשול. **ח"ג ס"קמה.**

האם יש מקח טעות בחפץ שנמכר והוא דבר שהוא אסור רק לכתחילה או משום חומרא בעלמא. **ח"ג ס"קמו.**

האם קנין סודר במתנה, מיקרי זכייה לקטן אם זיכה לו ע"י אחר שהוא גדול. **ח"ג ס"קמז.**

האם יש לתרץ קושית הש"ך על מרן בס"רמח. יג. לגבי שכיב מרע שנתן כל נכסיו לחבירו מלבד מחמשה זהובים. **ח"ג ס"קמח.**

האם שכיב מרע יכול להקנות מטלטלים אגב קרקע. **ח"ג ס"קמט.**

האם יש לבאר דעת מרן לגבי אם התובע יכול להוציא ממון מן הנתבע מטעם כאן נמצא כאן היה. **ח"ג ס"קנ.**

האם המפקיר בפה רק לאחד או שנים שעומדים לפניו מהני, או אם אמרינן שאין הפקר עד שמפקיר לכל ישראל כדמצינו בשמיטה. **ח"ג ס"קנב.**

האם יש לסמוך על מ"ש המחנה אפרים דכי אמרינן אין שליחות לעכו"ם כשיש שליח בין הקונה והמוכר, זה דוקא כשהקנין הוא ע"י שליח כגון במשיכה, אבל בכסף לא שייך זה שהמעשה של השליח הוא כקוף בעלמא להביא הכסף מהקונה להמוכר, ויש קנין אף כשאין שליחות. או שמא י"ל שאין סברה זו מוסכמת וכמ"ש הביאור הלכה, ולכן אין לסמוך עליה. **ח"ד ס"קנה.**

האם הקונה יכול למנות המוכר שליח כדי לקנות בעד הקונה. **ח"ד ס"קנו.**

האם יש לחוש שלא לירד לאומנותו של חבירו, כשיש חנות אחת של פיצה ובא אחר ורוצה לפתוח חנות אחרת כדי למכור פיצה גם כן. ואם לחוש לירד לאומנותו של חבירו באינטרנט. **ח"ו ס"רו.**

דיני שותפים

האם אומנים שנשתתפו באומנות יכולים לחזור ממה שכבר הרויחו כדמצינו לגבי דבר שלא בא לעולם. **ח"ג ס"קלט.**

האם השותף שגזל או מצא מציאה צריך לחלוק עם חבירו, או אם הדבר הנגזל או המציאה שלו. **ח"ג ס"קמ.**

דיני קנין ומתנה

האם מי שהגביה חפץ בחנות על מנת לקנות יכול לחזור בו קודם נתינת המעות לבעל החנות. **ח"ב ס"קלה.**

האם יש לבאר דעת רבינו תם לגבי בן גדול הסומך על שולחן אביו שכל מה שהוא קונה הוא לאביו, איך הוא מקיים מצות לולב ביום ראשון דבעינן לכם. **ח"ב ס"קלו.**

האם האב לכול ליתן מתנה לבנו כשהמתנה היא דבר שלא בא לעולם. **ח"ב ס"קלז.**

האם מי שקנה קרקע אדעתא שיעשנו הקדש ולא הוציא מפיו כלום חייב ליתן הקרקע להקדש או לא, ודעת מרן בזה. **ח"ב ס"קלח.**

האם מי שכתב בשטר שהוא נותן מתנה לפלוני ואם הוא יחזור מנתינת המתנה אז הוא יהיה חייב לשלם קנס, יכול אחר כך לשלם הקנס כדי לפטור את עצמו מהמתנה. **ח"ב ס"קלט.**

האם שליח צריך לכוון לקנות בשעת קנין בעד המשלח או אם די במה שהמשלח כיון לקנות. **ח"ב ס"קמא.**

האם לדעת מרן שייך מחוסרי אמנה בתרי תרעי. ואם יש איסור במי שעושה דבר שאין רוח חכמים נוחה הימנו. **ח"ג ס"קמא.**

האם המוכר שמתנה ליתן לקונה מטלטלין שעדיין אינם ברשות המוכר, חייב לקיים תנאו, שעל מנת כן נתן לו הלוקח מעותיו. **ח"ג ס"קמב.**

מהי כוונת הגר"א בח"מ ס"רז. כשהוא כתב, "וקי"ל כל מקום שאמרו סבר כו', אמר ליה, הלכה כאמר ליה". ח"ה ס"ריג.

האם יש לבאר החילוק בין המוכר כל מה שיש בביתו שאין כאן מכירה כיון שהוא דבר שאינו מסוים, ובין המוכר כל נכסיו שיש בזה מכירה. ואם יש לתרץ קושית רעק"א בזה. ח"ה ס"ריד.

האם יש אונאה בספרים. ח"ה ס"רטו.

האם אמרינן אי עביד לא מהני כשיש שני צדדים, כגון המוכר והקונה, ומוכר נשבע שלא למכור ושוב מכר, שנראה שאין לקנוס הקונה כיון שהוא לא עבד איסורא, ולכן אין לבטל המכירה. ח"ו ס"רח.

האם מי שקיבל מתנה על תנאי, צריך לקיים התנאי. ח"ו ס"ריד.

האם צריך לשלם בעד המוצר שהוא קנה באתר "איי בי", אם הגיע המוצר לקונה אחר זמן המוסכם ביניהם, והמוכר כבר החזיר הממון לקונה. ח"ו ס"רטז.

דיני גניבת דעת

דברי המשנה במכות שאדם שרצח ורוצים לכבדו יאמר להם: רוצח אני ! מה הדין מי שפגע והזיק או אפילו הרג, ויצא זכאי בבית דין של הערכאות, האם ניתן לסמוך על כך שיקבל כבוד בלי לומר... ח"ד ס"קנז.

דיני אבידה

האם מי שמצא תפילין בזה"ז מותר לשם דמיהן ולהניחן עליו, או שמא הוא צריך לטפל בהם עד שהוא החזיר אותן למי שאבד אותן. ח"ב ס"קמ.

האם מי שמצא תפילין בזה"ז מותר לשום דמיהן ולהניחן עליו, או שמא הוא צריך לטפל בהם עד שהוא יחזיר אותן למי שאבד אותן. והוא הערה על מה שכתבתי בח"ב ס"קמ. ח"ג ס"קנא.

האם מי שאובד נזם אחד מזוג של נזמים צריך לשלם כדמי נזם אחד לבדו, או שמא יש לו לשלם יותר מזה כיון שדמי הזוג הוא יותר מדמי כל נזם לבדו. ח"ב ס"קמו.

האם אמרינן כל דפריש מרובה פריש כששנים הפקידו ממונם אצל אחר ונאבדו או נגנבו קצת הממון. ח"ב ס"קמב.

האם מותר לבית דין לכופף יחיד שיש לו ספר, להשאל אותו לתלמיד חכם עני שאין לו מעות לקנות ספר זה, אף שספר זה מצוי בחנות של מוכרי ספרים. ח"ב ס"קמג.

האם מי שהולך להתפלל בבית הכנסת ורואה אבידה, חייב להשיב אותה לבעליה מיד, או אם הוא מותר להתפלל תחילה ואחר כך לחזור להשיב האבידה לבעליה. ח"ד ס"קנח.

האם אמרינן שכשאמר לו חבירו להגביה מציאה ולזכות בה בעדו, והוא הגביה סתם, שהוא יכול לחזור לומר שהוא כיון להגביה בעד עצמו ולא בעד חבירו. ח"ד ס"קנט.

האם יש לבאר כוונת הגר"א בפירושו בדעת התוספות בב"מ לב: לענין השבת אבידה לשונא דקרא. ח"ה ס"רטז.

האם יש בעיה של גזל או ביטול מצות השבת אבידה אם מדווחים ל"אגדות צער בעלי חיים" על כלב שמגיע מישוב סמוך ומסתובב בישוב שיש בו נשים וילדים שמפחדים ממנו. ח"ה ס"ריז.

דין החזרת אבידה למי שלקח עגלה שהוא מצא ברה"ר. ח"ה ס"ריח.

האם יש להשיב אבידה לגוי קודם יאוש. והוא הערה על האור החיים בפר' מקץ. ח"ה ס"ריט.

אדם המוצא פלאפון שאינו כשר (אייפון) האם עדיין חלה עליו חובת השבת אבידה או שיש בזה משום "לפני עיור" וכו'. ח"ו ס"רטו.

דיני הפקר

במה דקיימא לן בגמרא במסכת נדרים מה. שיש צורך להפקיר בפני שלושה שאחד יזכה ושניים עדים, מה יהיה הדין אם אדם יפקיר בפני שלושה אנשים נכים ומשותקים, באופן שהם לא יגידו ויפרסמו לאחרים, האם ההפקר יחול. ח"ה ס"רכ.

דיני ירושה

א. האם מותר לאדם לכתוב צוואה רגילה שאינה ע"פ ההלכה?

ב. האם מותר לער"ד לכתוב לאדם צוואה כזו ולסייע לו?
ג. האם מותר לכתחילה לכתוב צוואה רגילה, ולהוסיף לה כנספח את הקובץ ההלכתי המצורף. ח"ו ס"רט.

דיני שומרים

האם שומר חנם שאמר שהוא אינו רוצה לקבל אחריות על הפקדון, עדיין חייב כשיש פשיעה או לא. ח"ג ס"קנג.

האם שומר שכר פטור בגניבה כשיש אונס גדול. ח"ג ס"קנד.

האם שומר שכר חייב לשלם בעד הפקדון כשנפקד הפקדון בחנות, וידוע לכ"ע שבלילה השומר הולך לביתו והפקדון נשאר בחנות, והוא סומך על אזעקה חשמלית להגנה מפני הפריצה, ומ"מ עדיין נגנב הפקדון בלילה מהחנות. ח"ג ס"קנה.

האם גבאי ששומר ממון של צדקה בארון בגדים ביתו, חייב אם יש גניבה. ח"ד ס"קס.

האם שומר שכר חייב לחפש אחר המזיק. ח"ה ס"רכא.

האם הרמב"ם סבר כהרמב"ן שמי שמקבל שדה מחבירו אינו יכול לשנות לזרוע זרע אחר אפילו אם הוא אינו מכחיש. ח"ה ס"רכד.

האם מי שמתפלל בבית הכנסת יש לו דין שואל שהוא חייב אפילו באונס גמור, או שמא יש לו דין אדם שמזיק שי"א שהוא פטור באונס גמור. וכן יש לדון באורח בבית חבירו האם יש לו דין שואל או אדם שמזיק. ח"ו ס"ריח.

דיני פועלים ואומנים

האם פועל שנשתעבד בקנין יכול לחזור בו מטעם דלי בני ישראל עבדים. ח"ג ס"קנו.

האם יש לשלם לשדכן שאמר שההורים של הכלה יכולים לקנות דירה לחתן, ובאמת הם אינם יכולים. ח"ו ס"ריז.

האם יש מקח טעות אם האומן לא תיקן את הבגד כרצון הבעל. ח"ו ס"ריג.

דיני גניבה וגזילה

האם מותר להשתמש בחפץ של חבירו שאינו מיוחד לדבר מצוה, שלא מדעתו לצורך מצוה, כגון פטיש לקבוע מזוזה,

או כליו לצורך סעודת מצוה וכדומה, כשאינו חשש שמא יקלקל כליו. ח"ב ס"קכח.

האם לדעת מרן גניבה מעכו"ם אסור מן התורה. ח"ג ס"קנז.

א) האם דעת מרן שגניבה מגוי מן התורה או לא.
ב) האם האיסור של מתנת חנם שייך בגוי שאינו ער"ז.
והם הערות על ספר עובד זר בהלכה, מאת הרה"ג עוזיאל כהן שליט"א והרה"ג ינון משולם שליט"א. ח"ג ס"קנח.

האם שואל שלא מדעת נחשב גזילה כשהשואל אינו משתמש בדבר הנשאל, כדמצינו במעשה דאבא אומנא בתענית כא: ח"ג ס"קנט.

האם הגוזל בעדים צריך להחזיר את הגזילה בעדים. ח"ג ס"קס.

האם בחו"ל מותר להבריא מן המכס של נכרי בזה"ז כיון שזה בכלל הפקעת הלואתו, או שמא י"ל שזה אסור מטעם דינא דמלכותא דינא. ח"ג ס"קסא.

האם מותר לגזול מעכו"ם מטעם "גופו הותר, ממונו לא כל שכן". ח"ד ס"קסא.

האם מותר להשתמש במטען למכשיר הפלאפון בלי לבקש רשות מבעליו, כשלא נכתב שם בעליו על המטען, והוא מונח במקום שדשו בו רבים כגון בתוך ישיבה או משרד. ח"ד ס"קסב.

האם מי שגונב מול מצלמות אבטחה, והוא יודע מזה, נחשב גנב או גזלן. ח"ו ס"ריז.

דיני דיני דמלכותא דינא

אם דינא דמלכותא דינא יש בו ג"כ איסור מדין תורה או מדברי סופרים, או שאינו רק תוקף דין לעניין ממון אבל לעניין שיהא בו גם איסור ע"פ התורה וההלכה לא שמענו. ח"ו ס"ריט.

דיני לשון הרע

האם יש חשש רכילות או מגלה סוד, במי שעורך פסקים של בתי דין כדי להעלותם לאתר אינטרנט אתר, כשהוא מכיר שמות של בעלי הדין. ח"ה ס"רט.

האם צריך למסור את נפשו לסכנה כדי שלא לעבור על איסור חנופה. **ח"ה ס"רי**.

האם לדעת הרמב"ם איסור לשון הרע הוא רק כשזה מביא לידי נזק. **ח"ו ס"רכג**.

דיני נזיקים

האם הא דאמרין שהאומר לחבירו לחפור בור ברשות הרבים, שהחפור חייב, אם זה אף כשהחופר הוא בשוגג, או לא. **ח"ד ס"קסג**.

האם מותר בנזקי ממון לשלם כדמיו בשעת הפרעון, או צריך לשלם כדמיו בשעת הנזק, באופן שהחפץ הוזל בשעת פרעון. **ח"ב ס"קמד**.

האם נהג במכונת צריך לשלם הנזק כשילד רץ פתאום בתוך הרחוב והנהג נטה לצד אחר להציל הילד, אלא משום זה הוא הזיק מכונת אחרת, ובעל אותה מכונת טוען שהנהג צריך לשלם בעד הנזק כיון שאדם מועד לעולם, אף שהנהג לא כיון להזיק כלל והוא אנוס, וכל כוונתו להציל הילד. ועוד מה הוא הדין אם הנהג ידע שיש מכונת אחרת בצדו, ועדיין כיון להזיק אותה כיון שא"א להציל הילד באופן אחר. **ח"ב ס"קמה**.

האם המונע חבירו מעשיית מצוה צריך לשלם מטעם קנס או משום דינא, ודעת מרן בזה. **ח"ב ס"קמז**.

האם דאין דינא דגרמי לגבי דבר הגורם לממון כשיטת הרמב"ן או לא. **ח"ב ס"קמח**.

האם קי"ל דגרמי מדרבנן או מדאורייתא, ודעת מרן בזה. ואם חייב בגרמי באונס, ואם היורש חייב לשלם. **ח"ב ס"קמט**.

האם יש ליישב מ"ש הפרח מטה אהרן מהשגת הזרע אברהם לגבי אי רבא סבר דינא דגרמי או לא. **ח"ב ס"קנ**.

האם מי ששוחק כדור רגל ברה"ר צריך לשלם הנזק אם בשוגג הכדור עשה שקע בגוף איזו מכונת אשר חנויה שם. **ח"ב ס"קנא**.

האם איש צריך לשלם הנזק כשהוא הניח בנו הקטן בחנות גדולה במקום אחד, ואמר לקטן לעמוד שם כשהאיש קנה כמה דברים במקומות אחרים באותה חנות, אבל כשהאיש חזר לבנו הוא מצא שבנו כבר אכל כמה עוגות קטנות

וכדומה מהחנות, ובעל החנות אמר לאיש שהוא צריך לשלם בעד כל מה שאכל הקטן. **ח"ב ס"קנב**.

האם מי שנחלה במחלה מדבקת שהוא קיבל מחבירו, יכול לטעון כנגד חבירו שהוא צריך לשלם נזק וצער ורפוי ושבת ובושת. **ח"ב ס"קנג**.

האם יש חיוב לשלם הנזק במי שיצא ממכונת שלו, ושכח להרים הבלם יד, ומשום זה אחר זמן מה המכונת ירדה במדרון ברחוב, ובסוף הזיקה אדם. ועוד נשאלתי בענין זה, והוא לגבי איש ששונא חבירו ובשעת כעסו ורשעתו הוא הוריד הבלם יד במכונת של חבירו שהיתה במדרון ברחוב, כדי לגרום נזק להמכונת של חבירו, ואף שהוא לא כיון להזיק איש אחר, מ"מ בירידת המכונת במדרון הוא גרם נזק לאיש אחר ברחוב, אם הוא חייב לשלם או לא. **ח"ב ס"קנד**.

האם המזיק חייב לשלם אף כשהוא הזיק ברשותו ובשוגג. **ח"ג ס"קסב**.

קרה מקרה ובטעות אדם א' זרק לאדם ב' נעלים חדשות שהוא קנה באותו שבוע. האם יכול להיות שישלם לו רק כפי שווי נעלים "יד שניה" (שיכול להיות חצי מחיר) רק בגלל שהוא לבש אותם שבוע וזה הגדרתם בשוק? והרי הוא לעולם לא היה מוכר אותם בכזה מחיר? **ח"ו ס"דכ**.

האם מי שגורם הפסד ממון להמפרסמים באיזה אתר במחשב ע"י שלוחץ הרבה פעמים על הפרסומות שם, צריך לשלם המפרסמים. **ח"ו ס"דכא**.

בחור ישיבה שישב על כיסא של הישיבה, והכיסא היה רחוק מהשולחן, וקירב עצמו באמצע הישיבה על הכיסא לכיוון השולחן, ונשבר הכיסא, האם חייב לשלם? והטעם? **ח"ו ס"דכב**.

האם מותר להעיר תלמיד שנרדם בשיעור אע"פ שיש בזה הלבנת פני חבירו כשקם. **ח"ה ס"דכב**.

האם יש לאדם לסבול צער כדי לעזור לאחרים. **ח"ה ס"דכג**.

האם לדעת מרן מותר להכניס את עצמו לידי סכנה כדי להציל חבירו שהוא בודאי בסכנה. **ח"ה ס"דעב**.

האם מותר לחסן ילדים נגד שפעת חורפית, כדי שהם לא ידביקו הזקנים וחולים כרוניים עם הווירוס, ובפרט שיש חשש תופעות לוואי ונזקים מהחיסון לילדים, וגם יש חשש שמא החיסון לא מועיל כלל. **ח"ו ס"דל**.

האם נכון לתת לרופא צעיר להתנסות ברפואת חולה, כאשר רופא מומחה מפקח עליו, כעדיין יש חשש שמא הרופא הצעיר לא יצליח בטיפול החולה, ויש חשש לנזק בשוגג. **ח"ו ס"רלא**.

מהו האיסור בשכרות ובשימוש בסמים, ושיש לחוש לסכנה בזה. **ח"ו ס"רלב**.

אם החייל מותר להסתכן בשעת מלחמה. והוא הערה על מ"ש הרה"ג **יוסף חיים פרל שליט"א**. **ח"ה ס"רכה**.

האם במלחמה מותר לחיילים לעשות ירי מסאבי להרוג האויבים כדי להציל הרבים, אם ממילא יש חשש שיהרג ישראל אחד שהוא ביד האויבים. (זה נקרא בשפת הצבא "נוהל חניבעל"). **ח"ו ס"רכד**.

כיום ישנה בעיה שהולכת וגוברת שחוטפים נשק לחיילים לצורך טרור וכן לצורך פשיעה, מדובר במאות ניסיונות בשנה. הנהלים בצבא מורים שיש לחייל להאבק בחוטפי הנשק, ואם לא נותר לו ברירה יכול הוא לירות בחוטפי הנשק. שאלתי, האם אתה יודע שזהו יהודי וחוטף למטרות פשיעה, האם מותר לך לפוצעו או להורגו. **ח"ו ס"רכה**.

האם מותר להרוג מחבל לאחר שתפסו אותו אזרחים או חיילים ושוטרים, ושוב לא נשקפת ממנו סכנה. **ח"ו ס"רכו**.

דיני מעקה

האם בשיעור מעקה ה' טפחים העיקר או אם שלא יפול העיקר. **ח"ו ס"רכט**.

דיני תורם כליה

האם מי שתורם כליה יכול להתנות שהוא רוצה ליתן הכליה רק למי ששומר שבת. **ח"ו ס"קנח**.

האם מותר לאיש לתרום כליה, או שמא הוא נעשה טריפה ע"י זה ואין לו להיכנס לסכנה זו, ונפק"מ לעניין כהן אם נפסל לעבודה במקדש בתרומת כליה. **ח"ו ס"רכז**.

כמה יש לאדם להשתדל לתרום כליה. **ח"ו ס"רכח**.

שאלות בטהורות

מס' פרה אדומה

(א) **אם** מועיל סמרטוט לסתום נקב בכלי, ומה הדין לגבי כלי של נט".

(ב) **אם** יש לבאר דעת מהר"ם שאף שגמר מילוי מי החטאת עדיין מותר להצניע החבית מטעם 'כל מידי דאורחיהו'.

(ג) אף דאמרינן דנטילת אוכל הוא לצורך המילוי כדי לחזק גופו כדי למלאות, ואינה נפסלו המים בזה מטעם מלאכה, מה הדין אם הוא נמלך ואינו אוכל אותו מאכל.

(ד) האם מ"ש במשנה "מי חטאת שנפסלו מטמאין את הטהור לתרומה בידיו ובגופו", הוא מן התורה או מדרבנן.

(ה) כשכתוב במשנה, "אוחז הוא הטהור בקרדום הטמא בכנפו, ומזה עליו", אם המזה איש אחר או האיש שאוחז בקרדום.

(ו) כשכתוב במשנה, "כמה יהא במים ויהיה בהם כדי הזיה – כדי שיטביל ראשי גבעולין ויזה", אם שיעור זה כולל גם המים שנדבקו בצדדי הכלי אחר טבילת האזוב.

וכל אלו הערות על הפירוש **אור אליהו** על חידושי הגר"א למס' פרה, להרה"ג **אוריאל שלמוני שליט"א**. **ח"ג ס"ק**.

מס' טבול יום ומס' ידים

(א) **האם** הגר"א סבר כהר"ת או כהר"ש בדין שום במקפה, דהיינו אם השום מעורב בתוך המקפה או רק על גבה.

(ב) איך פירש הגר"א לשון המשנה "בעבוע שבחבית שניקב בין מבפנים בין מבחוץ".

(ג) מה היא כוונת המשנה כשכתבה "ועל כולן א"ר יהושע דבר חדש חדשו הסופרים ואין לי מה להשיב".

(ד) מתי אמרינן שאין הלכה כר" יוסי מחביריו. וכל אלו הערות על הפירוש **אור אליהו** על חידושי הגר"א למס' טבול יום ומס' ידים, להרה"ג **אוריאל שלמוני שליט"א**. **ח"ג ס"קא**.

מס' זבים

(א) **מה** כוונת הגר"א בפירושו לפ"ג מ"ב כשכתוב שם "וכולן טהורין לבני הכנסת".

(ב) כשכתוב בפ"ד מ"ד. "עומד על שני כסאות, רבי שמעון אומר אם רחוקין זה מזה טהורין", אם זה תלוי על הדין של זה אינו יכול וזה אינו יכול.

(ג) האם כשיש זה יכול וזה יכול יש טומאת מדרס.

(ד) האם מ"ש במשנה פ"ה מ"ב "אצבעו של זב תחת הנדבך, הטהור מלמעלן מטמא שנים ופוסל אחד", הוא דוקא כשהנדבך מכביד על אצבעו.

וכל אלו הערות על הפירוש **אור אליהו** על חידושי הגר"א למס' זבים, להרה"ג **אוריאל שלמוני שליט"א**. **ח"ג ס"קב**.

מס' זבים

כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי", וכ"ש לעשו הרשע. ח"ו ס"רלג.

מאיזה טעם שאר בני יוסף לא נמנו לשבטים אלא רק מנשה ואפרים. ח"ו ס"רלד.

בענין פרשת מקץ והאמתחות וגביע הכסף. ח"ד ס"קסה.

האם יש לבאר מ"ש האור החיים בסוף פר' ויחי, שכתב "ואתם חשבתם וגו', אלקים חשבה לטובה. והרי זה דומה למתכוון להשקות חברו כוס מות, והשקהו כוס יין, שאינו מתחייב כלום, והרי הם פטורים וזכאים גם בדיני שמים". ח"ו ס"רלה.

מאיזה טעם עמרם גרש את יוכבד, והלא די למנוע מתשמיש המטה כדמצינו בימי רעב. ח"ו ס"רלז.

מאיזה טעם היד של בתיה בת פרעה נתארכה, הלא היתה לבתיה אפשרות אחרת להגיע למשה. ח"ו ס"רלז.

מי גידל מבחינה רוחנית את משה רבנו כאשר היה בבית פרעה. ח"ה ס"רכו.

בפרשת בא, מה הייתה כוונת פרעה כשהוא נתן רשות לגברים לזבוח במדבר. ח"ו ס"רלח.

לא הבנתי את דברי חז"ל על שמשה נשבע ליתרו שבכורו שייוולד לו ינתן לעבודה זרה? האם זה מתקשר לכל הסכנה שבא לידי כך עם החשבון הלא נכון, לגבי שיקול יציאה לדרך או ברית מילה? ח"ד ס"קסו.

מאיזה טעם משה רבינו קצר בתפילתו על מרים. ח"ו ס"רמ.

מאיזה טעם מצינו במספרי רוב השבטים בפר' במדבר ופינחס, שהם מעוגלים עד מאה. ח"ו ס"רמא.

מאיזה טעם לא הזכירה התורה שמתו 200,000 מישראל במעשה דבעל פעור. ח"ו ס"רמב.

מאיזה טעם בפר' עקב, כתוב בלוחות הראשונים "שתי ידי", ובלוחות שניות "בידי", דהיינו יד אחת. ומאיזה טעם בלוחות הראשונים בפר' עקב משמע שמשה רבינו קיבל אותם בשתי ידיו, ובפ' כי תשא משמע שהוא קיבל אותם ביד אחת. ח"ד ס"קסז.

האם יש רמז בתורה שאונאה היא שתות. ח"ו ס"רלט.

(א) **כתוב** במשנה פ"ה מ"ה. "וכן באבן המנוגעת טהור. רבי שמעון טמא בזו." והלכה כרבנן, וא"כ איך לפרש מ"ש בסנהדרין עא. "וראיתי מקום שמציינין אותו, ואמרו אבנים מנוגעות פינז לשם", שמשמע שזה כר"ש.

(ב) **כתוב** במשנה פ"ה מ"ט. "האוכל מנבלת עוף טהור, והיא בבית הבליעה מטמא שנים ופוסל אחד. הכניס ראשו לאויר התנור טהור, וטהור התנור." וכתב הגר"א על זה, "זו סייעתא לרבא בנדה פ"ה דטומאת בית הסתרים היא." וא"כ למה לא הזכיר הגמרא בנדה שם ראייה זו.

(ג) **כתוב** במשנה פ"ה מ"ב. "אלו פוסלים את התרומה... והבא ראשו ורובו במים שואבין, וטהור שנפלו על ראשו ועל רובו שלשה לוגין." הרי לגבי הבא במים שואבין לא כתוב שלשה לוגין, אלא רק לגבי אם נפלו עליו. וכתב הגר"א, שבמציאות "אי אפשר לבא ראשו ורובו במים פחות משלשה לוגין, לכן סתם דגם בשלשה לוגין אי אפשר אלא בנפל על גביו." האם יש ליישב הקושיות על פירוש זה של הגר"א.

וכל אלו הערות על הפירוש **אור אליהו** על חידושי הגר"א למס' זבים, להרה"ג **אוריאל שלמוני שליט"א. ח"ג ס"קג.**

שאלות במסכתות שונות

(א) **שביעית**: בדין היו מג' ועד ט' אילנות בשדה וראוין לעשות ששים מנה, חורשין כל בית סאה בשבילן.

(ב) **שקלים**: האם להרמב"ם היו שופרות בכל ירושלים או דוקא בבית המקדש.

(ג) **נזיר**: מה הטעם שהרמב"ם פסק כאביי ולא כרבא בדין נדרים ושבועות של עבד.

(ד) **מנחות**: האם יש ליישב שיטת הרע"ב "דלאחר שעשה פתיתין כזיתים כופל כל זית לשנים ושנים לארבעה".

וכל אלו הערות על הפירוש **אור אליהו** על חידושי הגר"א על המשנה, להרה"ג **אוריאל שלמוני שליט"א. ח"ד ס"קכו.**

פרשיות וענינים שונים

קצת חידושים קצרים על התורה ודברי רז"ל, על מ"ש הרה"ג **אוריאל שלמוני שליט"א** בקונטרס **פתח דבריך יאיר. ח"ג ס"קד.**

הערות על הספר **שיח השדה** לרה"ג **שלום הורוביץ שליט"א**, והוא על ספר בראשית. **ח"ד ס"קסד.**

מאיזה טעם יעקב נענש על שלא נתן דינה ביתו לעשו לאשה, הלא כתוב בפסחים מט': "תניא היה רבי מאיר אומר

כתוב בפר' ראה, "באספך מגרנך ומיקבך. ושמחת בחגך..."
איך אדם יכול לשמוח אם באותה שנה אין לו ברכה והיה
לו רק מיעוטא דמיעוטא מהגורן והיקב. **ח"ו ס"רמג.**

האם יש להסביר שיטת האברבנאל בהקדמתו לספר
ירמיהו, שיש חסרונות בדיקדוק ובצחות הלשון בספר זה.
ח"ו ס"רמד.

האם יש לבאר שיטת הרב דסלר ז"ל במכתב מאליהו, לגבי
חטא ראובן ודוד, וכמבואר בגמ' שבת נה. **ח"ה ס"רכז.**

האם יש לפרש מ"ש במס' כלה רבתי פ"ב לגבי המפנה מן
העבירה, והעצל מה עבירה. **ח"ה ס"רכח.**

האם יש לפרש מ"ש במשנה, "יין ושינה לרשעים הנאה להן
והנאה לעולם." (סנהדרין עא.) **ח"ה ס"רכט.**

האם רבי יוחנן בן זכאי היה תלמיד של שמאי. ואם רבי
אליעזר למד אצל תלמידי שמאי. **ח"ה ס"רל.**

איך כתבו ר"ח והרשב"ם בתענית לא. וב"ב קכא: שמטו'
באב מתארכים הלילות, הלא הם מאריכים מתקופת תמוז.
ח"ה ס"רלא.

האם שלג הוי חציצה לרגלי הכהנים בבית המקדש. **ח"ו
ס"רמה.**

איך הוא מותר להפסיק בהשתחויה אחר הדלקת המנורה
בין הערבים בבית המקדש, שהרי הדלקת המנורה היא
צרכיה להיות סוף כל העבודות ביום. **ח"ו ס"רמו.**

האם היחיד יש חלק במצוות צבור. ולכן אם היחיד מעכב
קיום מ"ע הצבור, אם אף הוא בכלל מבטל עשה. **ח"ו
ס"רמז.**

1) **האם** המשמר היה מתחלק לו' או לז' בתי אבות.

2) מתי מברכין על מצות בגדי כהונה.

3) האם הכהן צריך ליטול ידיו עוד פעם משום נגיעת רגליו,
אחר שהוא מקדש ידיו ורגליו מהכיוור בבית המקדש.

4) איך היתה צורת מוכני לכיור.

5) האם חליטה ורבוכה בבית המקדש היו בשמן או במים.

והם הערות על מ"ש הרה"ג **אברהם בורשטיין** שליט"א. **ח"ה
ס"רלב.**

האם החיוב בתקיעה ושיר בנסכי תמיד מן התורה. ומאיזה
גיל הלוי ראוי לעבודה. **ח"ה ס"רלג.**

האם יש לבאר דין מובחר נדריך. **ח"ה ס"רלד.**

האם יש לפרש הענין של "למה יאמרו הגוים". **ח"ה ס"רלה.**

לאיזה ספר כיון הגר"א כשהוא כותב "הטור וב"ה". **ח"ה
ס"רלו.**

אם אף לדעת ר"י אמרינן שיש לדרוש טעמא דקרא
כשמפשטא דקרא נראה כן. **ח"ה ס"רלז.**

כשכתבו חכמים שאיזה דבר "רשות", אם יש בזה "מצוה".
ח"ה ס"רלח.

מה עדיף, להרגיז יצר טוב על יצר הרע, או ללמוד תורה.
ח"ו ס"רמח.

מהו מקור הביטוי "חוט של חסד" ופירושו. **ח"ו ס"רמט.**

מאיזה טעם אותו תלמיד בשבת יג: היה חייב מיתה, כיון
שהוא היה שוגג באיסור דרבנן. **ח"ו ס"רנ.**

האם אביי ורבא היו קטנים בזמן אחד. **ח"ו ס"רנא.**

מאיזה טעם סבר אביי בברכות מז. "מדסליק האי מרבנן
ממערבא, גס ליה דעתיה", ולא דן אותו לכף זכות. **ח"ו
ס"רנב.**

מאיזה טעם אמרינן ששיעור ההיקף במעגל הוא פי שלשה
מרוחבו, ולא חיישינן ל"פאי". **ח"ו ס"רנג.**

האם יש עונש לישראל בגיהנום. **ח"ו ס"רנד.**

האם מוכרח לומר שמשה רבינו היה צדיק יותר מהאבות.
או שרק בדרגת נבואה הוא היה הכי גדול. **ח"ו ס"רנה.**

האם יש ערך בעיני בורא עולם למוסלמי שמתפלל במיסגד
למרות שרוב הסיכויים שהוא שמח בהשמדת יהודים. **ח"ו
ס"רנו.**

האם יש לשמוח בנפילת אויב. **ח"ו ס"רנז.**

מה העצה למי שיש לו בת קטנה שאין לה מדות טובות.
ח"ו ס"רנח.

האם לדעת הרמב"ם יש לפרש טעמי המצוות. **ח"ו ס"רנט.**

הערות על מה שכתבתי בהדריכני באמיתך. ח"ה ס"דלט.

ח"ז